

Raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie Gminy Nowa Ruda za 2025 rok

Maj 2026

Spis treści

Spis treści.....	2
Wstęp	5
Podstawowe informacje o gminie.....	5
Położenie, jednostki pomocnicze i organizacyjne	5
Udział w stowarzyszeniach i współpraca partnerska	7
Sytuacja demograficzna.....	7
Aktywność zawodowa	8
Podmioty gospodarcze na terenie Gminy	10
Udział mieszkańców w wyborach w 2025 r.....	11
Informacje o wójcie i jego zadaniach	11
Urząd Gminy Nowa Ruda	12
Sytuacja finansowa.....	13
Dochody budżetowe.....	13
Wydatki budżetowe	14
Przychody budżetowe	15
Rozchody budżetowe	15
Wynik finansowy	16
Stan mienia komunalnego.....	16
Grunty.....	16
Gospodarka lokalami mieszkalnymi i użytkowymi.....	16
Udziały w spółkach, akcje.....	17
Zmiany w stanie mienia w okresie 31.12.2024 r. - 31.12.2025 r.	17
Dochody uzyskane w 2025 roku.....	18
Cmentarze komunalne	18
Zagospodarowanie przestrzenne	19
Spółki z udziałem gminy	21
Noworudzkie Usługi Komunalne sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie:.....	21
Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie	22
Gminny Ośrodek Zdrowia Pro - Med sp. z o.o. z siedzibą w Jugowie	23
Noworudzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.....	23
Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa SIM Sudety	24
Wykonanie uchwał Rady Gminy.....	25
Realizacja strategii.....	31
Strategia Rozwoju Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2031.....	31
Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r.....	38

Strategia Rozwoju Sudety 2030.....	41
Najważniejsze inwestycje i obszary działania Wójta w 2025 r.....	46
Infrastruktura drogowo-mostowa i towarzysząca	46
Przebudowa dróg gminnych w Przygórzu	47
Przebudowa drogi transportu rolnego w Ludwikowicach Kł.....	48
„Poprawa jakości infrastruktury drogowej na terenie Gminy Nowa Ruda poprzez budowę i modernizację dróg i oświetlenia”	49
„Poprawa jakości infrastruktury drogowej na terenie Gminy Nowa Ruda poprzez budowę i modernizację dróg i oświetlenia”	49
Ścieżki rowerowe.....	49
Infrastruktura mostowa	50
Dotacje udzielone Powiatowi Kłodzkiemu	51
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna.....	52
Infrastruktura oświatowa	54
Ochrona środowiska.....	57
Usuwanie azbestu.....	57
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	57
Modernizacja systemów grzewczych i odnawialne źródła energii.....	57
Termomodernizacje budynków mieszkalnych	59
Gospodarka odpadami	60
Ochrona przyrody.....	63
Kultura fizyczna	64
Obiekty użyteczności publicznej.....	66
Działania w obszarze bezpieczeństwa.....	68
Sprawy obronne i obrona cywilna.....	68
Zarządzanie kryzysowe	70
Utrzymanie OSP w gotowości do działania	71
Sport i turystyka	74
Komunikacja gminna	75
Realizacja zadań oświatowych	76
Sieć edukacyjna	76
Liczba uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy (placówki publiczne i niepubliczne)	77
Programy i projekty edukacyjne	78
Finansowanie zadań oświatowych.....	79
Przedszkola	83
Organizacja dowozu uczniów do szkół.....	84
Stypendia motywacyjne w szkołach za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe.....	85
Egzaminy zewnętrzne – egzamin ósmoklasisty.....	85

Realizacja funduszu sołectkiego	87
Pomoc społeczna (GOPS)	89
Działalność kulturalna (CKGNR).....	93
Biblioteka publiczna	102
„Kultura bez granic”	103
„Blżej tradycji, bliżej siebie”	104
Realizacja polityk i programów	104
Program współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok 2025	104
Konkursy na realizację zadań publicznych w formie powierzenia	105
Realizacja zadań publicznych w formie wsparcia	109
Dotacje udzielone w trybie art. 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie.	109
Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2025.....	112
Polityka senioralna w Gminie Nowa Ruda	113
Gminny program opieki nad zwierzętami	115
Gminny Program Opieki nad Zabytkami i udzielanie dotacji na prace konserwatorskie	116
Wieloletni program gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym	118
Podsumowanie	121

Wstęp

Raport o stanie gminy został sporządzony na podstawie art. 28 aa ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025, poz. 1153 ze zm.). Zgodnie z ustawą raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. W Gminie Nowa Ruda utworzenie budżetu obywatelskiego nie jest obowiązkowe, formą budżetu partycypacyjnego jest natomiast fundusz sołecki. Rada Gminy Nowa Ruda nie określiła w drodze uchwały szczegółowych wymogów dotyczących raportu, został on więc przygotowany wg schematu zastosowanego przy sporządzaniu raportów o stanie gminy za lata poprzednie oraz w oparciu o ogólne wytyczne i wnioski, które pojawiły się w literaturze i debacie publicznej związku z tym obowiązkiem.

Podstawowe informacje o gminie

Położenie, jednostki pomocnicze i organizacyjne

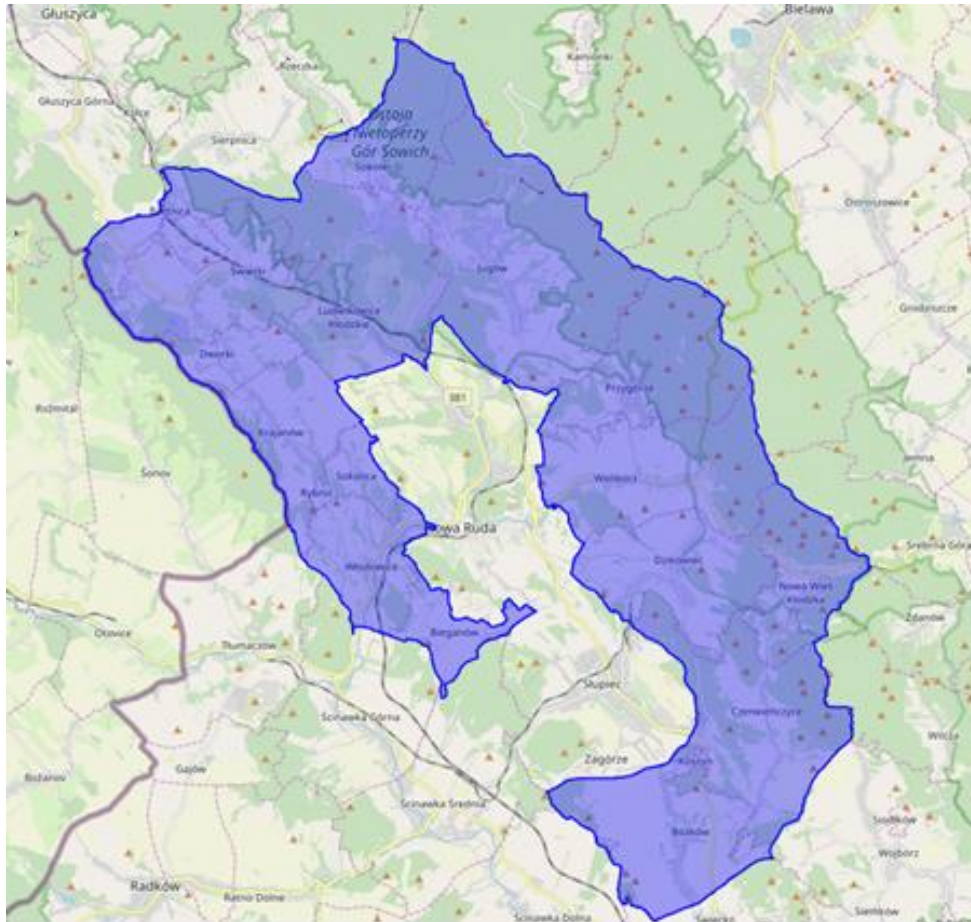
Gmina Nowa Ruda położona jest w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Jest jedną z 78 gmin wiejskich, położonych na terenie województwa. Geograficznie leży w Sudetach Środkowych, u podnóża Gór Sowich i na obszarze Wzgórz Włodzickich, w dolinie rzeki Włodzicy i jej dopływów.

Sąsiednimi gminami są: Bielawa, Dzierżonów (gmina wiejska), Głuszycza, Kłodzko (gmina wiejska), Nowa Ruda (gmina miejska), Pieszycze, Radków, Stoszowice, Walim. Ponadto Gmina graniczy z Republiką Czeską.

Gmina Nowa Ruda zajmuje obszar 139,67 km², co stanowi 8,5% powierzchni powiatu kłodzkiego, z czego użytki rolne stanowią 50%, a użytki leśne 41%.

Do Gminy Nowa Ruda należą wsie: Bartnica, Bieganów, Bożków, Czerwieńczyce, Dworki, Dzikowiec, Jugów, Krajanów, Ludwikowice Kłodzkie, Nowa Wieś Kłodzka, Przygórze, Sokolec, Sokolica, Świerki, Włodowice i Wolibórz. Jednostkami pomocniczymi są sołectwa, których jest na terenie gminy 17. Poza ww. wsiami dodatkowe sołectwo Koszyn znajduje się w obrębie wsi Bożków.

Gmina wiejska Nowa Ruda to tzw. gmina obwarzankowa. Mianem takim określa się gminę wiejską, mającą siedzibę w nienależącym do niej mieście (zlokalizowanym w odrębnej gminie miejskiej). Siedziba gminy znajduje się na terenie miasta Nowa Ruda.

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/qmina_Nowa_Ruda#googleStreetView

Jednostki organizacyjne Gminy Nowa Ruda to:

- Urząd Gminy Nowa Ruda,
- Zespół Szkół Nr 1 w Jugowie,
- Zespół Szkół Nr 2 w Ludwikowicach Kł.,
- Zespół Szkół nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie,
- Szkoła Podstawowa w Woliborzu,
- Żłobek Publiczny w Bożkowie,
- Zespół Przedszkolny w Woliborzu (w skład zespołu wchodzi: Przedszkole Samorządowe w Woliborzu oraz Przedszkole Samorządowe w Przygórzu),
- Żłobek Publiczny „Baśniowe Wzgórze” w Ludwikowicach Kł.,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie,

- Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda w Ludwikowicach Kł.

Udział w stowarzyszeniach i współpraca partnerska

Gmina Nowa Ruda współpracuje z Gminą Giżycko i Gminą Somonino oraz czterema miastami: Broumov (Czechy), Castrop-Rauxel (Niemcy), Bruay-sur-l'Escaut (Francja) i Hronov (Czechy). W 2025 roku obszar współpracy dotyczył wymiany doświadczeń w zakresie działalności samorządu oraz realizacji wspólnych projektów z miastami partnerskimi z Czech.

Gmina Nowa Ruda jest także członkiem:

- Stowarzyszenia Gmin Ziemi Kłodzkiej,
- Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej Aglomeracji Wałbrzyskiej,
- Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo Sowiogórskie”,
- Związku Gmin Wiejskich RP.

Członkostwo w tych organizacjach dotyczyło przede wszystkim realizacji wspólnych programów i projektów, umożliwiających uzyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych. Informacje dotyczące efektów współpracy zostały opisane w innych rozdziałach raportu.

Sytuacja demograficzna

Liczba mieszkańców Gminy wg stanu na dzień 31.12.2025 r. wynosiła 10393 i zmniejszyła się w stosunku do liczby mieszkańców na koniec 2024 roku o 174 osoby (było 10567). W porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba ludności zmalała o 8,25% (było: 11 328 mieszkańców). W poszczególnych miejscowościach na dzień 31 grudnia 2025 roku zameldowanych było:

- 1) **Bartnica** – 196 osób (wzrost w porównaniu do 2024 r. o 5 osób).
- 2) **Bieganów** – 20 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 1 osobę).
- 3) **Bożków** – 1 408 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 36 osób).
- 4) **Czerwieńczyce** – 432 osoby (wzrost w porównaniu do 2024 r. o 7 osób).
- 5) **Dworki** – 55 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 3 osoby).

- 6) **Dzikowiec** – 805 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 10 osób).
- 7) **Jugów** – 2 530 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 38 osób).
- 8) **Krajanów** – 84 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 4 osoby).
- 9) **Ludwikowice Kł.** – 1 816 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 30 osób).
- 10) **Nowa Wieś Kł.** – 186 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 5 osób).
- 11) **Przygórze** – 605 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 13 osób).
- 12) **Sokolec** – 183 osoby (spadek w porównaniu do 2024 r. o 1 osobę).
- 13) **Sokolica** – 70 osób (wzrost w porównaniu do 2024 r. o 1 osobę).
- 14) **Świerki** – 442 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 7 osób).
- 15) **Włodowice** – 623 osoby (spadek w porównaniu do 2024 r. o 15 osób).
- 16) **Wolibórz** – 938 osób (spadek w porównaniu do 2024 r. o 24 osoby).

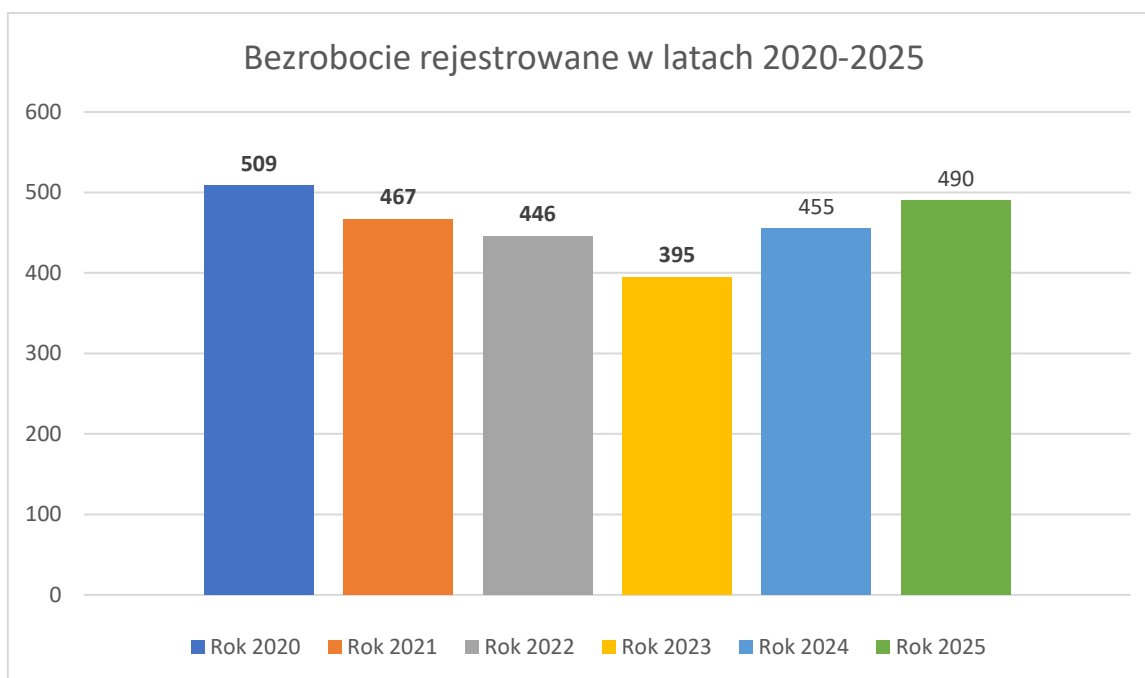
Liczba mieszkańców Gminy
wg stanu na dzień
31.12.2025 r. wynosiła
10 393 osoby

Liczba mieszkańców
zmniejszyła się w stosunku do
31.12.2024 r. o **174 osoby**

Przyrost naturalny w Gminie
Nowa Ruda na 1000 osób
wynosi
- 10,55

Aktywność zawodowa

Na koniec grudnia 2025 roku w gminie zarejestrowanych bez pracy było ogółem 490 osób, o 35 osób więcej niż na koniec grudnia 2024 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>

W 2025 r., podobnie jak w latach poprzednich, wśród bezrobotnych liczniejszą grupę ze względu na płeć stanowiły kobiety (250 osób). Na uwagę zasługuje stosunkowo niskie bezrobocie wśród ludzi młodych w wieku do lat 25 (60 osób). Warto zaznaczyć, że w dalszym ciągu dużą grupę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne w liczbie 282 (wzrost w porównaniu do grudnia 2024 r. o 31 osób).

Podmioty gospodarcze na terenie Gminy

W gminie Nowa Ruda w roku 2025 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 1 211 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 841 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON systematycznie wzrasta. Najczęściej prowadzonymi rodzajami działalności przez osoby fizyczne w 2025 r. były: handel hurtowy i detaliczny oraz budownictwo, a wśród osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej dominowały: pozostała działalność usługowa, edukacja oraz handel hurtowy i detaliczny.

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	697	705	731	774	807	825	841
Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	189	203	206	320	347	358	370
łącznie	886	908	937	1094	1154	1183	1211

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Wśród podmiotów gospodarki narodowej dominują mikroprzedsiębiorstwa. Zgodnie z danymi GUS w Gminie Nowa Ruda udział podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących do 9 osób w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON wynosił w roku 2019 - 96,5%, w roku 2020 - 96,6%, w roku 2021 - 96,8%, w roku 2022- 97,3%, w roku 2023 - 97,7%, w roku 2024 - 97,8%, a w roku 2025 – 97,8%.

Największym przedsiębiorcą - pracodawcą w gminie jest Zakład Produkcji Automatyki Sieciowej S.A. z siedzibą w Przygórzu, zajmujący się kompleksowymi rozwiązaniami w zakresie teleinformatyki, energetyki i automatyki. Obecnie firma zatrudnia 700 pracowników w czterech zakładach produkcyjnych, z czego jeden znajduje się na terenie gminy Nowa Ruda, a trzy w mieście Nowa Ruda. Przedsiębiorstwo to nie spełnia definicji mikro-, małego lub

średniego przedsiębiorstwa, a więc należy je uznać za jedyne funkcjonujące w gminie duże przedsiębiorstwo.

Udział mieszkańców w wyborach w 2025 r.

W 2025 r. odbyły się w Polsce wybory prezydenckie. Frekwencja w wyborach w całym kraju wyniosła w pierwszej turze – 67,31%, a w Gminie Nowa Ruda – 57,49%.

Frekwencja w ponownym głosowaniu w całym kraju wyniosła 71,63%, a w Gminie Nowa Ruda – 62,95%¹.

Informacje o wójcie i jego zadaniach

Wójt jest organem wykonawczym gminy. Wójtem Gminy Nowa Ruda od listopada 2014 roku jest Adrianna Mierzejewska.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym do zadań wójta należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
- 2) opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 3) określanie sposobu wykonywania uchwał;
- 4) gospodarowanie mieniem komunalnym;
- 5) wykonywanie budżetu;
- 6) zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Do wójta należy również kierowanie bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentowanie jej na zewnątrz. Jednym ze wskaźników załatwianych spraw bieżących jest ilość korespondencji wpływającej do urzędu, która w 2025 roku wyniosła 21294 pisma. Oznacza to, że każdego roboczego dnia do urzędu trafia ok. 85 dokumentów. Z kolei reprezentowanie gminy na

¹ Źródło danych dotyczących frekwencji w wyborach:

<https://prezydent2025.pkw.gov.pl/prezydent2025/pl/frekwencja/Koniec/gm/20811>

zewnątrz odbywa się m.in w trakcie: spotkań z władzami państwowymi i samorządowymi, Zgromadzeń Wspólników spółek z udziałem gminy; Walnych Zgromadzeń Członków stowarzyszeń; narad Rady LGD Partnerstwo Sowiogórskie; posiedzeń zarządu gminnego i powiatowego OSP.

Do zadań wójta należy ponadto realizacja licznych zadań wynikających z przepisów szczególnych, związanych np. z ochroną przeciwpowodziową (w tym opracowanie planu operacyjnego ochrony przed powodzią oraz ogłaszanie i odwoływanie pogotowia oraz alarmu przeciwpowodziowego).

Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy i jako kierownik urzędu organizuje oraz określa zasady funkcjonowania urzędu gminy. Podstawowym dokumentem w tym zakresie jest Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Nowa Ruda. Wójt wypełnia również uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Swoje zadania Wójt realizuje m.in. poprzez wydawanie zarządzeń. W 2025 r. Wójt Gminy wydał ich 742.

W 2025 r. Wójt Gminy
wydał 742
zarządzenia.

W 2025 r. do Urzędu
wpłynęły 21 294
pisma.

Urząd Gminy Nowa Ruda

Urząd Gminy Nowa Ruda jest usytuowany w dwóch budynkach: przy ul. Niepodległości 2 oraz ul. Niepodległości 4 w Nowej Rudzie. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w urzędzie zatrudnionych było 62 pracowników, w tym 60 osób na stanowiskach urzędniczych oraz 2 osoby na pozostałych stanowiskach.

88% pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych posiada wykształcenie wyższe (53 osoby z 60). W urzędzie dba się o ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników. W 2025 r. na szkolenia wydatkowano 9 163,73 zł. Oprócz tego pracownicy posiadają dostęp do aktualizowanej na bieżąco bazy aktów prawnych.

W 2025 r. w urzędzie realizowano następujące projekty:

- „**Poprawa cyberbezpieczeństwa w Gminie wiejskiej Nowa Ruda**” – Gmina Nowa Ruda otrzymała grant na projekt w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027 (FERC) Działanie 2.2. pn. „Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa”. Działania w ramach projektu zapewnią sprawne i bezpieczne funkcjonowanie systemów informatycznych oraz lepszą ochronę informacji. W 2025 r. w ramach projektu wydatkowano 78 737,81 zł. Działania są kontynuowane w 2026 r.

Wartość całego projektu wynosi 843 729,66 zł, w tym:

- dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w wysokości - 691 858,32 zł (82%),

- dofinansowanie z budżetu państwa w wysokości - 151 871,34 zł (18%).

- „**Dostępny samorząd**” - projekt grantowy realizowany w ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego na lata 2021-2027 mający na celu poprawę dostępności obiektów lub przestrzeni pozostających w dyspozycji gminy lub usług publicznych świadczonych przez gminę dla osób ze szczególnymi potrzebami; projekt jest finansowany w całości przez środki UE oraz budżetu państwa. W 2025 r. wydatkowano 1 713,00 zł. W ramach projektu przewiduje się m.in. zakup sprzętu ułatwiającego korzystanie z urzędu przez osoby ze specjalnymi potrzebami (np. pętle indukcyjne) oraz dostosowanie parteru w budynku B do ich potrzeb (np. obniżenie ład, likwidacja przeszkód architektonicznych). Projekt jest kontynuowany w roku 2026.

Sytuacja finansowa

Sytuacja finansowa Gminy Nowa Ruda została szczegółowo opisana w załącznikach do Zarządzenia nr 163/26 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 30 marca 2026 r. w sprawie przedstawienia Radzie Gminy Nowa Ruda oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Nowa Ruda, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego samorządowej instytucji kultury oraz informacji o stanie mienia komunalnego za 2025 rok. W Raporcie o stanie Gminy Nowa Ruda znajdują się więc najważniejsze, wybrane informacje dotyczące sytuacji finansowej gminy.

Dochody budżetowe

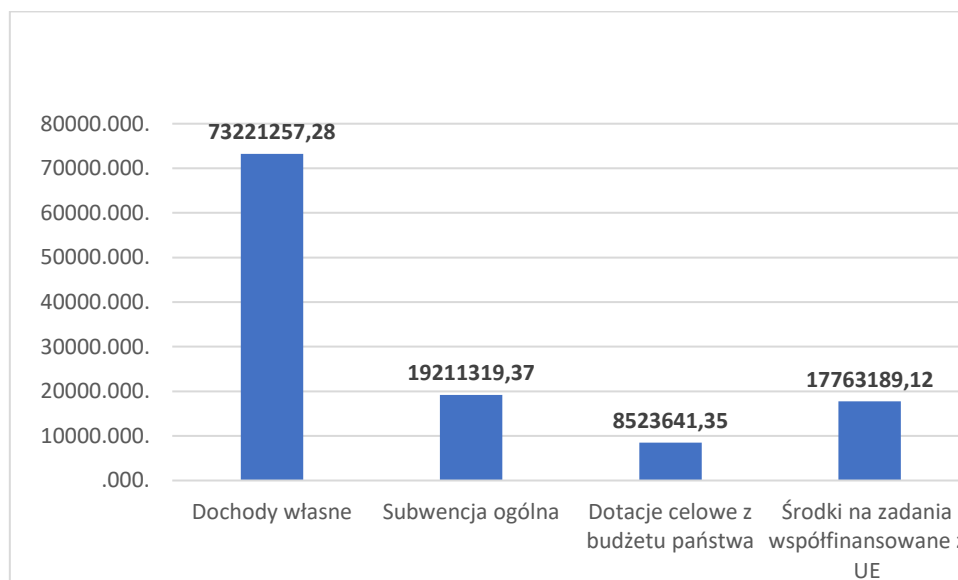
W 2025 roku dochody budżetu Gminy zostały zaplanowane w wysokości 128 789 233,73 zł, a **zrealizowane w wysokości 118 719 407,12 zł** (tj. 92,18%).

W 2025 r. zrealizowane dochody były o 27 780 961,17 zł wyższe niż w 2024 r.

(2024 r. - 90 938 445,95 zł, 2025 r. - 118 719 407,12 zł).

Dochody bieżące wykonano w kwocie 79 572 730,46 zł, co stanowi 99,22% wykonania planu, natomiast dochody majątkowe wykonano w kwocie 39 146 676,66 zł, co stanowi 80,57% wykonania planu.

Wykonanie planu dochodów według źródeł pochodzenia przedstawia poniższa tabela:

Źródło: Sprawozdanie finansowe Gminy Nowa Ruda za 2025 r.

Wydatki budżetowe

Wydatki budżetu Gminy planowano w wysokości 133 464 109,14 zł, a **zrealizowano w wysokości 117 575 465,73 zł** tj. 88,10 %, z czego:

- wydatki majątkowe stanowiły 40 377 786,04 zł,
- wydatki bieżące stanowiły 77 197 679,69 zł (szczegóły w tabeli poniżej):

Lp.	GRUPY	PLAN	WYKONANIE	STRUKTURA
1	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	32 001 878,74	31 576 488,34	40,90%
2	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	6 604 656,40	6 510 750,50	8,43%
3	Wydatki na obsługę długu	1 857 876,00	1 842 227,18	2,39%
4	Dotacje i środki na zadania bieżące	11 921 850,27	11 890 635,98	15,40%
5	Wydatki na projekty i programy	3 005 516,63	2 034 776,17	2,64%

	współfinansowane ramach środków UE	w			
6	Pozostałe wydatki	26 546 587,55	23 342 801,52	30,24%	
RAZEM		81 938 365,59	77 197 679,69	100%	

Wydatki bieżące – źródło: sprawozdanie finansowe Gminy za 2025 r.

Przychody budżetowe

W roku 2025 zaplanowano przychody w wysokości **6 688 858,33 zł**, z czego :

1) Kwota 62,34 zł stanowiła przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach - środki z Funduszu Pomocy na dodatkowe zadania oświatowe.

2) Kwota 23 599,53 zł stanowiła przychody jednostek samorządu terytorialnego wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków - "Wiem, umiem, potrafię i lubię przedszkole!".

3) Kwota 134 683,43 zł stanowiła przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków - "Poprawa cyberbezpieczeństwa w Gminie Nowa Ruda : projekt grantowy „Cyberbezpieczny Samorząd”.

4) Kwota 3 577 124,00 zł stanowiła wartość przychodów z tytułu przelewu dokonanego z lokat z lat ubiegłych.

5) Kwota 2 953 389,03 zł stanowiła kwotę „wolnych środków” angażowanych zgodnie z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Rozchody budżetowe

Plan rozchodów w 2025 roku wynosił **2 013 982,92 zł** i wynikał z następujących tytułów: spłata pożyczki WFOŚiGW – 13 982,92 zł oraz spłata serii obligacji nr A18, B18, C18 i D18 – 2 000 000,00 zł.

Wynik finansowy

Budżet Gminy Nowa Ruda w 2025 roku zamknął się **nadwyżką w wysokości 1 143 941,39 zł** przy planowanym deficycie 4 674 875,41 zł.

Stan mienia komunalnego

Grunty

Według danych na dzień 31 grudnia 2025 roku na stan mienia Gminy Nowa Ruda składało się 1750 ha gruntów (dane te nie dotyczą gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste). Podział na zasadnicze grupy przedstawia się następująco:

- grunty rolne o powierzchni - 1215 ha,
- grunty zabudowane i zurbanizowane w tym tereny komunikacyjne o powierzchni – 356 ha,
- grunty leśne - 155 ha,
- grunty pod wodami o powierzchni - 5 ha,
- tereny różne - 19 ha.

W zasobie gruntów stanowiących mienie komunalne Gminy Nowa Ruda ze względu na formę prawną związaną z ich zagospodarowaniem można podzielić na:

- grunty rolne w dzierżawie (grunty orne, pastwiska i łąki) - zawarto 596 umów dzierżawy na łączną powierzchnię 950,2716 ha; średnia dzierżawiona powierzchnia gruntów rolnych wynosi 1,5944 ha;
- grunty nie rolne – zawarto 946 umów dzierżawy i najmu dotyczących nieruchomości dzierżawionych i wynajmowanych jako grunty pod garażami, budynkami gospodarczymi, ogrodami przydomowymi na łączną powierzchnię 42.26 ha;
- grunty oddane w wieczyste użytkowanie o powierzchni 12,4995 ha;
- w zarządzie gminy znajdują się lasy i grunty leśne o powierzchni 155 ha.

Gospodarka lokalami mieszkalnymi i użytkowymi

W skład mienia komunalnego wchodzi:

- 53 budynki mieszkalne z udziałem Gminy 100%,
- 131 budynków mieszkalnych, w których Gmina ma udziały we wspólnocie; budynki mieszkalne znajduje się w zarządzie podmiotów świadczących usługi w zakresie zarządzania nieruchomościami,
- budynki związane z prowadzeniem zajęć edukacyjnych (szkoły, przedszkola, żłobki);

obiekty szkolne w bezpośrednim zarządzie gminy to obiekty w miejscowościach, Jugów, Ludwikowice Kłodzkie, Bozków i Wolibórz, natomiast we Włodowicach i Dzikowcu prowadzone są szkoły niepubliczne. Przedszkola samorządowe w miejscowościach Bozków, Jugów, Ludwikowice Kłodzkie, Przygórze i Wolibórz oraz przedszkola niepubliczne we Włodowicach i Dzikowcu; żłobki samorządowe znajdują się w Ludwikowicach Kłodzkich i Bozkowie,

- budynki zagospodarowane na podstawie umów cywilnoprawnych na rzecz m.in. Ochotniczych Straży Pożarnych, Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda w Ludwikowicach, lokalnych klubów sportowych oraz innych podmiotów; sale i świetlice wiejskie w poszczególnych miejscowościach udostępniane są na podstawie odpłatnych i nieodpłatnych umów cywilnoprawnych; budynki po byłych przedszkolach samorządowych planowane są do zagospodarowania po dokonaniu ich sprzedaży.

Udziały w spółkach, akcje.

Według stanu na dzień 31.12.2025 roku Gmina Nowa Ruda posiadała :

- wkład pieniężny i niepieniężny na ogólną wartość 16.039.900,00 zł – Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Nowej Rudzie,
- akcje Agencji Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie na kwotę 10 000,00 zł,
- wkład pieniężny i niepieniężny o wartości 312 500,00 zł – spółka z o.o. „Noworudzkie Usługi Komunalne” w Nowej Rudzie,
- wkład pieniężny oraz wkład niepieniężny w postaci nieruchomości gruntowej o wartości 265.000,00 zł – Pro-Med sp. z o. o,
- akcje Noworudzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego na kwotę 6.000,00 zł
- wkład pieniężny i niepieniężny o wartości 4.299.950,00 zł – SIM sp. z o.o.

Zmiany w stanie mienia w okresie 31.12.2024 r. - 31.12.2025 r.

Gmina Nowa Ruda dokonała zbycia nieruchomości gruntowych o powierzchni 7,3663 ha, w skład której wchodziły powierzchnie całych nieruchomości oraz powierzchnie wynikające z udziałów w gruncie.

Gmina Nowa Ruda dokonała nabycia nieruchomości gruntowych o powierzchni ponad 0,0950 ha w wyniku takich czynności prawnych jak nieodpłatnie i odpłatnie nabycia nieruchomości.

Gmina Nowa Ruda sprzedała w drodze przetargowej i w drodze bezprzetargowej:

- 16 nieruchomości gruntowych,
- 17 lokali w tym: 14 lokali mieszkalnych, 3 lokale użytkowe.

Dochody uzyskane w 2025 roku

Dochody uzyskane w roku 2025 wyniosły łącznie 7.041.906,81 zł w tym:

1. Wysokość dochodów za użytkowanie wieczyste – 2.043,11 zł.
2. Wysokość dochodów z tytułu czynszu za: działki rolne, działki nie rolne, sale wiejskie, lokale użytkowe, lokale mieszkalne w budynkach komunalnych i budynkach wspólnot oraz bezumowne korzystanie z nieruchomości łącznie – 2.608.294,37 zł.
3. Dochody ze sprzedaży mienia:
 - a) lokale mieszkalne i użytkowe: 584.690,00 zł,
 - b) grunty niezabudowane i zabudowane: 3.799.203,28 zł,
 - c) zwrot funduszu remontowego: 47.676,05 zł.

W stosunku do roku 2024 dochody uzyskane w 2025 r. były znacząco wyższe: w 2024 r. uzyskano łącznie 4.400.185,25 zł, a w 2025 r. - 7.041.906,81 zł. Wynikało to głównie ze zwiększonych dochodów z tytułu sprzedaży gruntów niezabudowanych i zabudowanych.

Cmentarze komunalne

Na terenie Gminy Nowa Ruda znajdują się dwa cmentarze komunalne: w Bożkowie na działkach nr 372 AM 1 o pow. 0,38 ha i dz. nr 364/1 o pow. 0,0266 ha oraz w Jugowie przy ul. Staszica na działce nr 228 AM 2 o pow. 0,29 ha.

Na cmentarzu komunalnym w Bożkowie pochowanych jest 657 osób, natomiast w Jugowie – 369 osób. W 2025 roku na cmentarzach komunalnych Gminy Nowa Ruda pochowano 15 osób (z czego 13 osób w Bożkowie, a 2 osoby w Jugowie). Ponadto, dokonano 17 rezerwacji miejsc pod groby (w Bożkowie 13 szt. o łącznej wartości 6 912,00 zł, zaś w Jugowie 4 szt. o łącznej wartości 1 944,00 zł). Jednocześnie pobrano 9 opłat zgodnie z obowiązującą uchwałą za zezwolenie na wjazd na teren cmentarzy (w Bożkowie 7 opłat o wartości 1134,00 zł, a w

Jugowie 2 opłaty w wysokości 324,00 zł). Biorąc pod uwagę powyższe łączna kwota wszystkich pobranych opłat wyniosła 10 314,00 zł.

Zagospodarowanie przestrzenne

Dokumentem w zakresie kształtowania polityki przestrzennej Gminy, przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Ruda. Obowiązujące studium zatwierdzone zostało uchwałą nr 262/XXXV/17 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 28 czerwca 2017 r.

Z uwagi na zmianę ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego straci moc 31 sierpnia 2026 r. Do tego czasu powinien zostać bowiem przyjęty, w drodze uchwały, plan ogólny gminy. W 2025 r. plan ogólny Gminy był w trakcie przygotowywania. Plan ogólny to dokument, będący obowiązkowym aktem prawa miejscowego, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia zawarte w planach ogólnych będą wiążące dla planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Decyzje o warunkach zabudowy będą wydawane jedynie na terenach wskazanych w planie ogólnym.

W latach 2023-2025 liczba złożonych wniosków oraz wydanych decyzji o warunkach zabudowy kształtowała się następująco:

	2023	2024	2025
Liczba złożonych wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy	187	160	593
Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy	110	137	144

Źródło: dane z Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Geodezji

W 2025 r. zauważalny był znaczący wzrost złożonych wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy w stosunku do lat poprzednich.

Na koniec 2025 r. w gminie obowiązywało 30 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

Lp.	Nazwa	Numer uchwały	Data uchwalenia
1	MPZP części obrębu wsi Jugów (uchwała nr 239/XXXIV/21)	239/XXXIV/21	30.06.2021
2	MPZP gminy Nowa Ruda dla części wsi Sokolec (uchwała 188/XXXIII/06)	188/XXXIII/06	27.02.2006
3	MPZP gminy Nowa Ruda dla części wsi Ludwikowice (uchwała nr 225/XXXIX/06)	225/XXXIX/06	27.10.2006
4	MPZP rejonu zbiornika we wsi Dzikowiec w gminie Nowa Ruda (uchwała nr 160/XXII/01)	160/XXII/01	19.03.2001
5	MPZP rejonu zbiornika we wsi Włodowice w gminie Nowa Ruda (uchwała nr 161/XXII/01)	161/XXII/01	19.03.2001
6	MPZP terenu górniczego gminy złoża melafiru "Świerki" (uchwała nr 186/XXV/01)	186/XXV/01	25.06.2001
7	MPZP dla części gminy Nowa Ruda (uchwała 189/XXVI/01)	189/XXVI/01	29.10.2001
8	MPZP dla części wsi Ludwikowice (uchwała nr 188/XXVI/01)	188/XXVI/01	01.01.2001
9	MPZP w rejonie Przetęczy Jugowskiej (uchwała nr 232/XXX/02)	232/XXX/02	25.03.2002
10	MPZP części wsi Bożków (uchwała nr 22/VI/03)	22/VI/03	24.03.2003
11	MPZP części wsi Ludwikowice (uchwała nr 43/X/03)	43/X/03	22.09.2003
12	MPZP części wsi Sokolec (uchwała nr 141/XXV/05)	141/XXV/05	14.03.2005
13	MPZP gminy Nowa Ruda dla terenu położonego we wsi Bartnica (uchwała nr 199/XXXIV/06)	199/XXXIV/06	27.03.2006
14	MPZP dla obszaru Szkoły Podstawowej w Ludwikowicach Kł., ul. Wiejska 1, położonej w obrębie wsi Ludwikowice Kłodzkie, gmina Nowa Ruda (uchwała nr 157/XXI/08)	157/XXI/08	28.08.2008
15	MPZP dla terenu górniczego złoża "Słupiec-Dębówka" w granicach gminy Nowa Ruda (uchwała nr 164/XXIII/08)	164/XXIII/08	08.10.2008
16	MPZP dla terenu górniczego złoża "Dębówka" (uchwała nr 332/XLIV/10)	332/XLIV/10	03.11.2010
17	MPZP części wsi Bożków (uchwała nr 39/IX/11)	39/IX/11	06.04.2011
18	MPZP dla obszaru wsi Jugów w rejonie przetęczy Jugowskiej, gmina Nowa Ruda (uchwała nr 368/XLVIII/14)	368/XLVIII/14	06.05.2014
19	MPZP dla obszarów działek nr 1 oraz 52 AM 1 położonych w obrębie Wolibórz (uchwała nr 30/V/19)	30/V/19	27.02.2019
20	MPZP części wsi Bożków (uchwała nr 154/XVIII/20)	154/XVIII/20	27.05.2020
21	MPZP części wsi Sokolec (uchwała nr 181/XXII/20)	181/XXII/20	23.09.2020
22	MPZP części obrębu Przygórze (uchwała nr 246/XXXVI/21)	246/XXXVI/21	25.08.2021
23	MPZP gminy Nowa Ruda dla terenu działki nr 337/3 - obręb Ludwikowice Kłodzkie (uchwała nr 247/XXXVI/21)	247/XXXVI/21	25.08.2021

24	MPZP gminy Nowa Ruda dla terenu działki 319/5 - obręb Ludwikowice Kłodzkie (uchwała nr 400/LVII/23)	400/LVII/2023	29.03.2023
25	MPZP obszaru położonego w obrębie wsi Sokolec, gm. Nowa Ruda (uchwała nr 399/LVII/23)	399/LVII/23	29.03.2023
26	MPZP dla działki nr 607 w obrębie Jugów (uchwała nr 443/LXIII/23)	443/LXIII/23	30.08.2023
27	MPZP dla terenu działki nr 129/2 - obręb Sokolec (uchwała nr 457/LXV/23)	457/LXV/23	25.10.2023
28	MPZP dla terenu działki nr 242/4 – obręb Sokolec (uchwała nr 481/LXVIII/24)	481/LXVIII/24	24.01.2024
29	MPZP obrębu wsi Bożków (uchwała nr 62/IX/24)	62/IX/24	12.12.2024
30.	MPZP dla działki nr 318/8 w obrębie Ludwikowice	81/XI/25	30.01.2025

Źródło: dane z Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Geodezji

Spółki z udziałem gminy

Gmina Nowa Ruda jest udziałowcem w następujących spółkach:

[Noworudzkie Usługi Komunalne sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie:](#)

Przedmiot przedsiębiorstwa spółki obejmuje m.in. :

- 1) Usługi komunalne, gospodarkę ściekami oraz wywóz zagospodarowanie śmieci, utrzymanie czystości, odśnieżanie, usługi sanitarne i pokrewne (EKD-9000).
- 2) Roboty ogólnobudowlane, blacharstwo-dekarstwo, instalatorstwo elektryczne, wodnokanalizacyjne, gazowe, c.o., budowę dróg i mostów.
- 3) Zakładanie i pielęgnację terenów zieleni.
- 4) Skup i handel surowców wtórnych i ich przetwarzanie.
- 5) Transport towarowy.
- 6) Usługi motoryzacyjne, pomoc drogową.
- 7) Wynajem maszyn, sprzętu i pomieszczeń.
- 8) Ochronę osób i mienia.
- 9) Handel hurtowy i detaliczny artykułami: przemysłowymi, motoryzacyjnymi, materiałami budowlanymi, ziemiopłodami, opałem, nawozami, krajowymi i zagranicznymi, import i eksport.
- 10) Usługi w zakresie różnych zleceń.

Procentowy udział posiadanych przez udziałowców udziałów w kapitale spółki na dzień 31 grudnia 2025 r. przedstawiał się następująco:

- Gmina Miejska Nowa Ruda (70,72% udziałów),
- Gmina Nowa Ruda (29,28% udziałów).

Gmina Nowa Ruda posiada jednego przedstawiciela w Radzie Nadzorczej spółki.

[Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie](#)

Przedmiotem działalności spółki jest gospodarka wodociągowa i kanalizacyjna Gmin – Wspólników, w tym w szczególności:

1. Pobór i dostawa wody na zaopatrzenie ludności i innych odbiorców.
2. Odbiór i oczyszczanie ścieków.
3. Działalność w zakresie ochrony środowiska naturalnego, w tym budowa obiektów i urządzeń.
4. Wykonywanie wierceń studni publicznych o charakterze poszukiwawczym oraz eksploatacyjnym.
5. Rozwijanie działalności wodociągowej i kanalizacyjnej oraz rozbudowa sieci.
6. Prowadzenie działalności usługowej w zakresie napraw i legalizacji wodomierzy.
7. Prowadzenie eksploatacji obiektów i urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.
8. Kontrolowanie jakości wody w procesie technologicznym.
9. Kształtowanie parametrów ścieków od miejsca ich zrzutu do miejsca ich wprowadzenia do odbiornika.
10. Prowadzenie badań i analiz z poszukiwaniem nowych zasobów wody.

Procentowy udział posiadanych przez udziałowców udziałów w kapitale spółki na dzień 31 grudnia 2025 r. przedstawiał się następująco:

- Gmina Miejska Nowa Ruda (47,09 %),
- Gmina Nowa Ruda (27,75 %),

- Gmina Kamieniec Ząbkowicki (25,15 %).

Gmina Nowa Ruda posiada jednego przedstawiciela w Radzie Nadzorczej spółki.

[Gminny Ośrodek Zdrowia Pro - Med sp. z o.o. z siedzibą w Jugowie](#)

Przedmiotem przedsiębiorstwa spółki jest m.in: praktyka lekarska, w tym w szczególności konsultacje lekarskie; szpitalnictwo oraz praktyka stomatologiczna.

Procentowy udział posiadanych przez udziałowców udziałów w kapitale spółki na dzień 31 grudnia 2025 r. przedstawiał się następująco:

- Dolnośląskie Centrum Medycyny Profilaktycznej i Bezpieczeństwa Pracy „PRO-MED“ (50,47% udziałów),

- Gmina Nowa Ruda (49,53% udziałów).

Gmina Nowa Ruda posiada jednego przedstawiciela w Radzie Nadzorczej spółki.

[Noworudzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.](#)

Przedmiotem działalności spółki jest m.in.:

- budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu,

- nabywanie budynków mieszkalnych,

- przeprowadzanie remontów i modernizacji obiektów przeznaczonych na zaspokajanie potrzeb mieszkalnych na zasadach najmu,

- przeprowadzanie remontów i modernizacja domów mieszkalnych niebędących własnością spółki,

- administrowanie mieniem komunalnym i mieniem wspólnot mieszkaniowych.

Właścicielami spółki są: Gmina Miejska Nowa Ruda i Gmina Nowa Ruda. Procentowy udział posiadanych przez udziałowców udziałów w kapitale spółki na dzień 31 grudnia 2025 r. przedstawiał się następująco:

- Gmina Miejska Nowa Ruda – 99,64%,

- Gmina Nowa Ruda – 0,36%.

Gmina Nowa Ruda posiada jednego przedstawiciela w Radzie Nadzorczej spółki.

Spółeczna Inicjatywa Mieszkaniowa SIM Sudety

Spółka powstała w celu budowania domów mieszkalnych oraz ich eksploatacji na zasadach najmu zgodnie z przepisami ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa.

Zgodnie z umową spółki przedmiotem jej działalności jest m.in.:

1. Realizacja projektów budowlanych związanych z wnoszeniem budynków mieszkalnych.
2. Roboty budowlane ze wnoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.
3. Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi.
4. Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek.
5. Działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach.
6. Zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie.
7. Przygotowanie terenu pod budowę.
8. Działalność świadczona przez agencje inkasa i biura kredytowe.
9. Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.
10. Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych.
11. Wykonywanie instalacji elektrycznych.
12. Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych.
13. Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych.
14. Działalność w zakresie architektury.
15. Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania.

Na koniec 2025 r. Gmina Nowa Ruda posiadała w spółce 85 999 udziałów w wysokości 4.299.950,00 zł.

Wykonanie uchwał Rady Gminy

Rada Gminy Nowa Ruda obradując w 2025 r. na 14 sesjach podjęła łącznie 101 uchwał.

Wszystkie uchwały zostały przekazane do Wydziału Nadzoru Prawnego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w celu sprawdzenia ich zgodności z prawem, a uchwały dotyczące budżetu i jego zmian, absolutorium oraz wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian podlegały nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu. Część uchwał stanowiących akty prawa miejscowego opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego. Wszystkie uchwały są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Nowa Ruda.

Jak wskazano powyżej, w 2025 r. podjęto 101 uchwał, z czego:

- 38 w sprawach budżetu i finansów, w tym:

- 13 uchwał w sprawie zmiany Uchwały nr 68/X/24 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 grudnia 2024 roku w sprawie budżetu Gminy Nowa Ruda na rok 2025,
- uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2025 roku,
- 2 uchwały w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2026 roku,
- uchwała w sprawie budżetu Gminy Nowa Ruda na rok 2026,
- uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Ruda,
- 13 uchwał w sprawie zmiany Uchwały Nr 69/X/24 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Ruda,
- uchwała w sprawie zajęcia stanowiska przez Radę Gminy Nowa Ruda w sprawie współfinansowania remontu dróg powiatowych,
- uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2024 rok,
- uchwała w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Nowa Ruda z tytułu wykonania budżetu za rok 2024,

- uchwała w sprawie rozpatrzenia ponownie uchwalonego wniosku sołectwa Bartnica o przyznanie środków funduszu sołectkiego w 2026 roku,
- uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Powiatem Kłodzkim na współfinansowanie zadania pn. "Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 3338D Krajanów-Sokolica na odcinku 5+925 - 6+672",
- uchwała w sprawie rozpatrzenia ponownie uchwalonego wniosku sołectwa Jugów o przyznanie środków funduszu sołectkiego w 2026 roku,
- uchwała w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników, kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Nowa Ruda uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach,

- 11 uchwał w sprawach oświatowych, w tym:

- uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego, trybu przeprowadzenia kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji,
- uchwała w sprawie przekształcenia Przedszkola Samorządowego w Jugowie poprzez zmianę jego siedziby,
- uchwała zmieniająca uchwałę nr 357/XLVII/14 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 31 marca 2014 roku w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze w szkołach,
- uchwała w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia planu sieci publicznych przedszkoli prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda od dnia 1 września 2025 roku,
- 2 uchwały zmieniające Uchwałę nr 142/XVI/20 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej i finansowej jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nowa Ruda,

- uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego z Gminą Kłodzko dotyczącego przewozów uczniów do Przedszkola Samorządowego w Bożkowie,
- 2 uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie i opłaty za pobyt dziecka w Żłobku Publicznym w Bożkowie,
- 2 uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie i opłaty za pobyt dziecka w Żłobku Publicznym w Ludwikowicach Kłodzkich,

- 2 uchwały związane z funkcjonowaniem rady gminy i rady seniorów:

- uchwała w sprawie zmiany Uchwały nr 120/XIII/19 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie utworzenia Rady Seniorów Gminy Nowa Ruda,
- uchwała w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz planów pracy stałych Komisji Rady Gminy Nowa Ruda na rok 2026,

- 2 uchwały dotyczące gospodarki nieruchomościami oraz gospodarki mieszkaniowej i komunalnej, tj.:

- uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Nowa Ruda na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy,
- uchwała w sprawie zmiany uchwały nr 39/IV/24 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 31 lipca 2024 roku w sprawie zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego, realizowanego w ramach inwestycji spółki SIM SUDETY Sp. z o.o. z siedzibą w Kłodzku, w tym określenie dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz zasad przeprowadzania oceny punktowej dla dodatkowych kryteriów pierwszeństwa i dla kryterium pierwszeństwa oraz maksymalnej wysokości miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego,

- 15 uchwał dotyczących rozpatrzenia skarg, wniosków i petycji:

- uchwała w sprawie rozpatrzenia wniosku osoby fizycznej o ustanowienie pomnika przyrody na terenie sołectwa Włodowice,
- uchwała w sprawie rozpatrzenia wniosku osoby fizycznej o uznanie drzewa gatunku lipa

za pomnik przyrody,

- uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji,
- uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Nowa Ruda,
- uchwała w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia skargi,
- uchwała w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu skargi na uchwałę nr 128/XVIII/25 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 04 września 2025 roku w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Nowa Ruda wraz z odpowiedzią na skargę,
- 2 Uchwały w sprawie wezwania do uzupełnienia braków formalnych w związku ze złożoną skargą na działalność Wójta Gminy Nowa Ruda,
- uchwała w sprawie podtrzymania stanowiska wyrażonego w uchwale nr 129/XVIII/25 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 4 września 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Nowa Ruda,
- uchwała w sprawie pozostawienia bez rozpatrzenia petycji zatytułowanej, jako wniosek,
- uchwała w sprawie pozostawienia bez rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Nowa Ruda,

- 5 uchwał dotyczących zagospodarowania przestrzennego, w tym:

- uchwała w sprawie stwierdzenia, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działki nr 318/8 w obrębie Ludwikowice nie narusza ustaleń studium,
- uchwała w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki 318/8 w obrębie Ludwikowice,
- uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki 24/18 w obrębie Ludwikowice,
- uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 150/4 i 150/5 w obrębie Jugów,
- uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 929/8 i 929/10 w obrębie Jugów,

- 1 uchwała w sprawach gospodarki odpadami oraz nieczystości ciekłych:

- uchwała w sprawie zmiany uchwały 269/XXXIX/21 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości,

- 4 uchwały w sprawach dotyczących GOPS:

- uchwała w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie z zakresu Wspierania Rodziny za rok 2024,
- uchwała w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie,
- uchwała w sprawie uchwalenia programu "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2025,
- uchwała w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Nowa Ruda na lata 2026-2030,

- 5 uchwał w sprawie przyjęcia strategii, planów i programów, przystąpienia do partnerstw i udziału w projektach, w tym:

- uchwała w sprawie przyjęcia "Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Nowa Ruda na lata 2024-2027",
- uchwała w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowa Ruda w 2025 roku,
- uchwała w sprawie przyjęcia Roczno Programu Współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026,
- uchwała w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nowa Ruda na 2026 rok,
- uchwała zmieniająca uchwałę nr 482/LXVIII/24 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2032",

- 10 uchwał w sprawach Statutów i Regulaminów:

- uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z Kompleksu Sportowego w Jugowie przy ulicy Olimpijskiej, 57-430 Jugów,
- uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z Hali Sportowej położonej w Ludwikowicach Kłodzkich przy ulicy Wiejskiej 1,
- 2 uchwały zmieniające uchwałę w sprawie Statutu Gminy Nowa Ruda,
- uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu korzystania z cmentarzy komunalnych na terenie Gminy Nowa Ruda,
- uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z Kompleksu Sportowego w Dzikowcu, 57-432 Dzikowiec,
- uchwała w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego uchwały w sprawie Statutu Gminy Nowa Ruda,
- uchwała zmieniająca Uchwałę Nr 82/XI/25 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z Hali Sportowej położonej w Ludwikowicach Kłodzkich przy ulicy Wiejskiej 1,
- uchwała w sprawie zmiany Statutu Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda, stanowiącego załącznik do uchwały nr 140/XX/00 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 18 grudnia 2000 r. w sprawie utworzenia Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda,
- uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z Sali sportowej w Dzikowcu 94A, 57-432 Dzikowiec,

- 5 uchwał dotyczących transportu publicznego i sieci dróg:

- 2 uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie międzygminnego porozumienia w zakresie lokalnego transportu zbiorowego,
- uchwała w sprawie ustalenia wstępnej lokalizacji nowych przystanków komunikacyjnych na potrzeby Gminnej Komunikacji Autobusowej,
- uchwała w sprawie zaliczenia dróg do kategorii gminnych dróg publicznych,
- uchwała w sprawie wstępnej lokalizacji nowych przystanków komunikacyjnych w pasie drogi wojewódzkiej nr 381,

- 3 pozostałe uchwały:

- uchwała w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Nowa Ruda wotum zaufania,
- uchwała w sprawie zajęcia stanowiska przez Radę Gminy Nowa Ruda w sprawie funkcjonowania Gminy Nowa Ruda w spółce Noworudzkie Usługi Komunalne sp. z o.o.,
- uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Gminy Nowa Ruda.

Podjęte uchwały są przekazywane do realizacji poszczególnym komórkom organizacyjnym w Urzędzie Gminy Nowa Ruda. Realizacja wielu z tych uchwał została wskazana i omówiona w innych miejscach Raportu.

Rada Gminy w 2025 r. obradowała na 14 sesjach i podjęła 101 uchwał – najwięcej w kwestii budżetu i finansów.

Realizacja strategii

Strategia Rozwoju Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2031

W dniu 31 października 2024 r. Rada Gminy Nowa Ruda uchwałą nr 56/VII/24 przyjęła „Strategię Rozwoju Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2031”.

Strategia prezentuje wizję (Gmina Nowa Ruda – atrakcyjne miejsce zamieszkania, otwarte na nowe inwestycje, przyjazne dla turystów) i misję (Wykorzystanie na zasadzie zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem tradycji oraz środowiska naturalnego zasobów i potencjału gminy w celu podniesienia jakości życia mieszkańców, atrakcyjności turystycznej oraz inwestycyjnej), przedstawiając także pożądany scenariusz rozwoju Gminy Nowa Ruda.

W Strategii przedstawiono problemy i potencjały rozwojowe w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej. Zostały one określone następująco:

SFERA SPOŁECZNA - POTENCJAŁY ROZWOJOWE	SFERA SPOŁECZNA - ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
- spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej (ogółem), - podejmowanie działań skierowanych do rodzin dotkniętych patologiami społecznymi, - dostęp do dobrego zaplecza kulturalnego, - bogata oferta kulturalna skierowana do różnych odbiorców, - rozpoznawalne inicjatywy i imprezy kulturalne o znaczeniu ponadlokalnym, - różnorodna oferta i dobrze rozwinięte zaplecze biblioteczne, - kultywowanie staropolskich tradycji i obrzędów także wśród najmłodszych, - różnorodność inicjatyw społecznych: klubów sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich oraz Ochotniczych Straży Pożarnych, - dobrze rozwinięta baza edukacyjna w szkołach gminnych, - wysoki poziom współpracy między instytucjami Gminy Nowa Ruda a organizacjami społecznymi lub osobami podejmującymi inicjatywy społeczne.	- rosnący wskaźnik obciążenia demograficznego – przewaga zgonów nad narodzinami, - starzejące się społeczeństwo, - zjawisko zamieszkiwania na terenie gminy ale brak meldunku – ludność napływowa z dużych miast, - mała aktywność społeczeństwa w inicjatywach lokalnych – niska frekwencja na zebraniach sołectkich, na zajęciach organizowanych przez Centrum Kultury, - utrzymujące się zjawisko trwałego bezrobocia – co wiąże się z trudnościami w dostosowaniu się do nowych warunków społeczno-gospodarczych, - niska zamożność społeczeństwa, - zjawiska społeczne o charakterze patologicznym, - wzrost wydatków na świadczenia społeczne, - wzrost zjawisk patologicznych typu alkoholizm, narkomania, - wzrost zjawisk związanych z przemocą w rodzinie, - brak miejsc świadczących usługi pobytu dziennego dla osób starszych, - ograniczony dostęp do usług medycznych i rehabilitacji, - niewystarczająca ilość miejsc w przedszkolach i żłobkach.
SFERA GOSPODARCZA - POTENCJAŁ ROZWOJOWY	SFERA GOSPODARCZA - ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
- dobre warunki przyrodnicze do prowadzenia działalności rolniczej, w tym ekologicznej, - potencjał do rozwoju turystyki górskiej, narciarskiej i rowerowej, - przebiegająca sieć kolejowa, - spadek bezrobocia (szczególnie wśród osób do 25 roku życia), - wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.	- dominacja małych podmiotów gospodarczych, które mogą charakteryzować się mniejszą odpornością gospodarczą i brakiem innowacyjności, - nierównomierny rozkład podmiotów gospodarczych na terenie gminy, - wzrost bezrobocia wśród mężczyzn pomimo ogólnego spadku bezrobocia na terenie gminy, - duży udział osób trwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, - słaba jakość infrastruktury drogowej co przekłada się na brak inwestycji dużych podmiotów gospodarczych, - brak atrakcyjnych terenów inwestycyjnych oraz instytucji wsparcia biznesu,

	- trudności w znalezieniu pracowników, zwłaszcza z wykształceniem specjalistycznym, - słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna w tym branża okołoturystyczna, - brak produktów lokalnych promujących region.
SFERA PRZESTRZENNA - POTENCJAŁ ROZWOJOWY	SFERA PRZESTRZENNA - ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
- walory przyrodnicze oraz krajobrazowe, - bogata flora i fauna podnosząca walory turystyczne, - korzystne położenie gminy na pograniczu, - liczne inwestycje w rozwój przestrzeni gminnej, - bogata oferta na rynku nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, - dobry dostęp do terenów rekreacyjnych.	- zły stan infrastruktury drogowej w szczególności dróg powiatowych w miejscowościach typowo turystycznych, - brak transportu zbiorowego, komunikacji publicznej umożliwiającej przemieszczanie się do okolicznych miast, - brak ścieżek, dróg rowerowych łączących poszczególne miejscowości, - brak ciągów komunikacji pieszej zapewniających bezpieczeństwo pieszym, - niezadowalający stan techniczny budynków wielomieszkaniowych, - brak oferty mieszkań komunalnych w dobrym stanie, - wysoka energochłonność budynków oraz oświetlenia ulicznego, - niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacyjna, wodociągowa, - brak sieci gazowej, - zagrożenie suszą i powodzią charakterystyczne dla terenów górskich i rolniczych.

Na podstawie wniosków wyciągniętych z etapu diagnostycznego strategii wyznaczono następujące Obszary strategiczne:

I. Infrastruktura - budowa, rozbudowa, remonty gminnej infrastruktury technicznej

II. Zmiany klimatyczne - efektywna gospodarka zasobami, zachowanie różnorodności biologicznej, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych

III. Przedsiębiorczość - wsparcie lokalnego biznesu, zachęty inwestycyjne

IV. Społeczeństwo – edukacja, profilaktyka zdrowotna, przeciwdziałanie wykluczeniu

Dla każdego z Obszarów strategicznych określono Cele strategiczne, a następnie Zadania, których realizacja jest niezbędna do ich osiągnięcia.

Obszar strategiczny I. Infrastruktura - budowa, rozbudowa, remonty gminnej infrastruktury technicznej:

Cel strategiczny: Poprawa jakości życia poprzez zapewnienie dostępności do infrastruktury gminnej:

Zadanie 1.1. Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej

Zadanie 1.2. Budowa i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej

Zadanie 1.3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Zadanie 1.4. Poprawa stanu dróg - remonty i modernizacje dróg gminnych

Zadanie 1.5. Poprawa bezpieczeństwa - budowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych

Zadanie 1.6. Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Zadanie 1.7. Budowa i rozbudowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego

Obszar strategiczny II. Zmiany klimatyczne - efektywna gospodarka zasobami, zachowanie różnorodności biologicznej, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych:

Cel strategiczny: Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu:

Zadanie 2.1. Zwiększenie zastosowania i popularności odnawialnych źródeł energii

Zadanie 2.2. Przeciwdziałanie zjawisku niskiej emisji – wymiana źródeł ciepła na ekologiczne

Zadanie 2.3. Przeciwdziałanie zjawisku suszy

Zadanie 2.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Zadanie 2.5. Racjonalna gospodarka odpadami

Obszar strategiczny III. Przedsiębiorczość - wsparcie lokalnego biznesu, zachęty inwestycyjne:

Cel strategiczny: Wsparcie rozwoju i konkurencyjności lokalnej gospodarki:

Zadanie 3.1. Stworzenie systemu zachęt inwestycyjnych

Zadanie 3.2. Promocja przedsiębiorczości

Zadanie 3.3. Promocja gminy pod kątem rozwoju turystyki, działalności rolniczej oraz produktów regionalnych

Zadanie 3.4 Wspieranie powstawania nowych oraz już istniejących podmiotów gospodarczych działających w sferze turystyki

Obszar strategiczny IV. Społeczeństwo - edukacja, profilaktyka zdrowotna, przeciwdziałanie wykluczeniu.

Cel strategiczny: Wsparcie i rozwój kapitału społecznego:

Zadanie 4.1. Wsparcie sektora sportu, turystyki i rekreacji

Zadanie 4.2. Podnoszenie świadomości prozdrowotnej, promocja i realizacja działań profilaktycznych

Zadanie 4.3. Wsparcie funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz lokalnych grup działania, podmiotów ekonomii społecznej, grup nieformalnych

Zadanie 4.4. Zwiększenie dostępności i jakości e-usług publicznych oraz zapewnienie obywatelom łatwego dostępu do informacji publicznych

Zadanie 4.5. Wsparcie powrotu na rynek pracy kobiet po okresie urlopu macierzyńskiego poprzez organizację opieki dla dzieci do 3 lat – żłobek, klub malucha

Zadanie 4.6. Edukacja ekologiczna i promowanie postaw chroniących środowisko

Zadanie 4.7. Wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych wśród mieszkańców gminy

Zadanie 4.8. Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych, rozrywkowych i sportowych

Zadanie 4.9. Aktywizacja osób biernych zawodowo, bezrobotnych, przeciwdziałanie ubóstwu

Zadanie 4.10 Poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej i opiekuńczej

Zadanie 4.11 Poprawa jakości usług edukacyjnych i opiekuńczych

Zadanie 4.12 Wsparcie działań integrujących społeczność lokalną

Zadanie 4.13 Poprawa jakości infrastruktury służącej integracji społecznej

Zadanie 4.14 Dostosowanie infrastruktury służącej integracji społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych

Zadanie 4.15 Budowa, modernizacja, rozbudowa oraz wyposażenie obiektów użyteczności publicznej w szczególności świetlic wiejskich, remiz OSP, obiektów pełniących funkcje kulturalne oraz bibliotek

Zadanie 4.16 Wspieranie działań ułatwiających dostęp do lekarzy specjalistów

Zadanie 4.17 Wsparcie działań związanych z poprawą dostępności do sieci szerokopasmowej i teleinformatycznej

Obszary strategiczne, Cele strategiczne i Zadania są skorelowane z celami strategii ponadlokalnych:

Obszar strategiczny Infrastruktura - budowa, rozbudowa, remonty gminnej infrastruktury technicznej jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 Celem strategicznym 4: Odpowiednie wykorzystanie zasobów i ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego oraz z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 Celem strategicznym 1: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, jak również Celem strategicznym 3: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Obszar strategiczny Zmiany klimatyczne - efektywna gospodarka zasobami, zachowanie różnorodności biologicznej, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 Celem strategicznym 4: Odpowiednie wykorzystanie zasobów i ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego oraz z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 Celem strategicznym 1: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, jak również Celem strategicznym 3: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Obszar strategiczny Przedsiębiorczość - wsparcie lokalnego biznesu, zachęty inwestycyjne jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 Celem strategicznym 1: Efektywne wykorzystanie potencjału regionu i Celem strategicznym 4: Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 Celem 1: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, jak również Celem 2: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.

Obszar strategiczny Społeczeństwo – edukacja, profilaktyka zdrowotna, przeciwdziałanie wykluczeniu jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 z Celem strategicznym 2: Poprawa jakości i dostępności usług publicznych oraz Celem strategicznym 3: Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 z Celem strategicznym 2: Wzmocnienie regionalnych przewag konkurencyjnych, jak również Celem strategicznym 3: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W Raporcie o stanie gminy za 2025 r. wskazano, że realizacja „Strategii Rozwoju Gminy Nowa Ruda na lata 2023–2031” w 2025 roku koncentrowała się na działaniach służących poprawie jakości życia mieszkańców, wzmocnieniu atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy oraz rozwoju nowoczesnej i przyjaznej środowisku infrastruktury. Podejmowane przedsięwzięcia były zgodne z celami strategicznymi dokumentu i wpisywały się w założenia zrównoważonego rozwoju gminy.

W 2025 roku kontynuowano inwestycje infrastrukturalne obejmujące modernizację dróg gminnych, rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz poprawę efektywności energetycznej budynków publicznych i mieszkalnych. Szczególne znaczenie miały działania związane z ochroną środowiska, w tym realizacja projektów termomodernizacyjnych oraz inwestycji wspierających gospodarkę wodno-ściekową i ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Działania te wpisują się w strategiczny kierunek rozwoju gminy zakładający poprawę jakości środowiska naturalnego i zwiększenie efektywności energetycznej.

Istotnym obszarem realizacji strategii był rozwój kapitału społecznego i usług publicznych. Gmina prowadziła działania wspierające edukację, kulturę, sport oraz integrację społeczną mieszkańców. Realizowano projekty edukacyjne i społeczne skierowane do dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wspierano działalność organizacji pozarządowych, Ochotniczych Straży Pożarnych oraz lokalnych inicjatyw społecznych i kulturalnych, wzmocniając tym samym aktywność obywatelską i poczucie wspólnoty lokalnej.

W ramach realizacji strategii podejmowano również działania mające na celu zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych. Rozwijano komunikację gminną, modernizowano infrastrukturę oświatową oraz wdrażano rozwiązania z zakresu cyfryzacji i

cyberbezpieczeństwa. Kontynuowano także współpracę międzynarodową oraz działania promujące potencjał turystyczny i inwestycyjny gminy.

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Nowa Ruda w 2025 roku potwierdziła skuteczność przyjętych kierunków rozwoju i zdolność samorządu do efektywnego pozyskiwania środków zewnętrznych. Podejmowane działania przyczyniają się do systematycznego podnoszenia jakości życia mieszkańców, wzrostu konkurencyjności gminy oraz budowy nowoczesnej, bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni do życia i rozwoju.

[Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r.](#)

Gmina Nowa Ruda jest sygnatariuszem Strategii Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r. Aglomerację Wałbrzyską tworzą 22 gminy (Kamienna Góra – miasto, gmina wiejska Kamienna Góra, Lubawka, Nowa Ruda – miasto, gmina wiejska Nowa Ruda, Świebodzice, Boguszów-Gorce, Szczawno-Zdrój, Czarny Bór, Głuszycza, Mieroszów, Walim, Wałbrzych, Jedlina-Zdrój, Stare Bogaczowice, miasto Świdnica, Jaworzyna Śląska, Strzegom, Żarów, Dobromierz, Marcinowice i gmina wiejska Świdnica), zlokalizowane w południowej części województwa dolnośląskiego, które należą do czterech powiatów (wałbrzyskiego, kamiennogórskiego, świdnickiego oraz kłodzkiego). Podstawą utworzenia Aglomeracji Wałbrzyskiej było przyjęcie Deklaracji Wałbrzyskiej wyznaczającej działania zmierzające do nadania stosownej rangi omawianemu obszarowi i aktywizacji społeczno-gospodarczej Aglomeracji. Pod względem powierzchni (1 748 km²) Aglomeracja Wałbrzyska stanowi ponad 9% obszaru województwa dolnośląskiego. Do największych pod względem powierzchni gmin w Aglomeracji Wałbrzyskiej należą: gmina wiejska Kamienna Góra, gmina wiejska Nowa Ruda, Strzegom, gmina wiejska Świdnica oraz Lubawka. Ich łączna powierzchnia stanowi ok. 49% powierzchni aglomeracji.

Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r. to jeden z kluczowych dokumentów wyznaczających kierunki rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej we wszystkich sferach tzn. sferze społecznej, przestrzennej i gospodarczej. To perspektywiczny plan, który określa strategiczne cele rozwoju, w postaci priorytetów i działań operacyjnych. Zawiera zasady i sposoby zarządzania rozwojem w dłuższym horyzoncie czasowym określając działania, jakie należy podjąć, aby Aglomeracja mogła funkcjonować i rozwijać się.

CEL STRATEGICZNY 1 Trwały i odpowiedzialny rozwój gospodarczy	CEL STRATEGICZNY 2 Rewitalizacja	CEL STRATEGICZNY 3 Współpraca i integracja
PRIORYTET 1.1. Dynamiczna gospodarka i innowacyjna przedsiębiorczość	PRIORYTET 2.1. Atrakcyjne i bezpieczne środowisko zamieszkania	PRIORYTET 3.1. Promowanie i wzmocnienie pozytywnego wizerunku miejsca
Działanie 1.1.1. Współpraca sektora biznesu z sektorem nauki Działanie 1.1.2. Inkubacja firm, w szczególności innowacyjnych Działanie 1.1.3. Dążenie do zakorzeniania działalności firm zewnętrznych Działanie 1.1.4. Tworzenie atrakcyjnych warunków inwestowania	Działanie 2.1.1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa stanu technicznego zasobów mieszkaniowych Działanie 2.1.2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej i prywatnej Działanie 2.1.3. Poprawa dostępności i stanu technicznego urządzeń infrastruktury wodno-kanalizacyjnej Działanie 2.1.4. Wsparcie dla rozwoju niskoemisyjnych i odnawialnych źródeł energii Działanie 2.1.5. Poprawa bezpieczeństwa środowiska zamieszkania	Działanie 3.1.1. Promowanie pozytywnych skojarzeń Działanie 3.1.2. Zintegrowanie form prezentacji informacji
PRIORYTET 2. Atrakcyjna i konkurencyjna oferta turystyczna	PRIORYTET 2. Sprawna i efektywna infrastruktura	PRIORYTET 2. Trwałe partnerstwo
Działanie 1.2.1. Poprawa atrakcyjności i stanu technicznego zabytków Działanie 1.2.2. Rozwój obiektów i urządzeń infrastruktury turystycznej Działanie 1.2.3. Poprawa atrakcyjności wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych Działanie 1.2.4. Tworzenie kompleksowych produktów turystycznych	Działanie 2.2.1. Budowa dróg i poprawa ich parametrów technicznych Działanie 2.2.2. Zapewnienie szybkiego bezpośredniego połączenia Aglomeracji Wałbrzyskiej z jej otoczeniem Działanie 2.2.3. Uzyskanie spójności terytorialnej w zakresie komunikacji publicznej Działanie 2.2.4. Zwiększenie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych	Działanie 3.2.1 Wzmocnienie instytucjonalne Aglomeracji Wałbrzyskiej Działanie 3.2.2. Tworzenie platform współpracy wielopodmiotowej Działanie 3.2.3. Wzmocnienie partycypacji społecznej w zarządzaniu Aglomeracją Wałbrzyską
	PRIORYTET 3. Aktywna i zdrowa społeczność	
	Działanie 2.3.1. Pobudzenie aktywności lokalnych Działanie 2.3.2. Wzmocnienie organizacji pozarządowych działających na terenie Aglomeracji Wałbrzyskiej Działanie 2.3.3. Promowanie włączenia społecznego i	

	przeciwdziałanie przejawom ubóstwa Działanie 2.3.4. Wsparcie na rzecz rozwoju Podmiotów Ekonomii Społecznej Działanie 2.3.5. Poprawa poziomu edukacji i promowanie uczenia się przez całe życie Działanie 2.3.6. Rozwój profilaktyki zdrowotnej i promowanie zdrowego trybu życia Działanie 2.3.7. Wzmocnienie polityki senioralnej Działanie 2.3.8. Przeciwdziałanie depopulacji	

W 2025 roku Gmina Nowa Ruda aktywnie uczestniczyła w realizacji „Strategii Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r.”, podejmując działania zgodne z celami rozwoju społeczno-gospodarczego regionu oraz wzmacniania współpracy samorządowej w ramach Aglomeracji Wałbrzyskiej. Realizowane przedsięwzięcia koncentrowały się przede wszystkim na poprawie jakości życia mieszkańców, rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej, ochronie środowiska oraz zwiększaniu dostępności usług publicznych.

W ramach wdrażania założeń strategii kontynuowano inwestycje infrastrukturalne obejmujące modernizację dróg lokalnych, rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i zasobów mieszkaniowych. Podejmowane działania wpisywały się w cele związane z transformacją energetyczną i poprawą jakości środowiska naturalnego, w tym ograniczaniem emisji zanieczyszczeń oraz rozwojem gospodarki niskoemisyjnej.

Istotnym elementem realizacji strategii była współpraca w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, w szczególności funduszy europejskich dedykowanych projektom realizowanym na obszarze Aglomeracji Wałbrzyskiej. Działania te przyczyniały się do zwiększania dostępności nowoczesnych usług publicznych oraz wzmacniania potencjału społecznego regionu.

Realizacja działań w ramach Strategii Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej w 2025 roku potwierdziła zaangażowanie Gminy Nowa Ruda w budowę nowoczesnego, zintegrowanego i konkurencyjnego regionu. Podejmowane inwestycje i projekty przyczyniają się do poprawy warunków życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy oraz wzmacniania współpracy między samorządami tworzącymi Aglomerację Wałbrzyską.

Strategia Rozwoju Sudety 2030

Gmina Nowa Ruda jest również sygnatariuszem Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części Dolnego Śląska, zwanej „Strategią Rozwoju Sudety 2030”, którą przyjęto uchwałą nr 21/IV/19 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 stycznia 2019 r. W strategii określono następujące cele strategiczne, cele operacyjne oraz przedsięwzięcia strategiczne:

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Przedsięwzięcia strategiczne – grupy zadań strategicznych
1. Bardziej inteligentne terytorium	1.1 Wspieranie form integracji regionu	1.1.1. Wzmocnienie roli instrumentów terytorialnych (ZIT) i objęcie nimi całego terytorium Porozumienia Sudety 2030 1.1.2. Rozwój wspólnych inicjatyw programowych, organizacyjnych i projektowych 1.1.3. Lobbowanie na rzecz utworzenia krajowego programu wsparcia dla obszarów górskich, uwzględniającego ich geograficzną specyfikę gospodarowania 1.1.4. Zwiększona współpraca instytucjonalna i rozwój wspólnej infrastruktury publicznej na terenach transgranicznych
	1.2 Tworzenie warunków do inkubacji i zakorzenienia się nowych MŚP	1.2.1. Organizacja sieci inkubatorów przedsiębiorczości i platform start-upowych, opartej na współpracy JST 1.2.2. Realizacja programu transferu wiedzy i dobrych praktyk w zakresie wspierania przedsiębiorczości 1.2.3. Wyodrębnienie w programach krajowych, regionalnych i aglomeracyjnych, pakietów wsparcia dla nowych przedsięwzięć gospodarczych na terenie Porozumienia Sudety 2030 1.2.4. Przygotowanie i realizacja programu „Powrót w Sudety” dla absolwentów szkół wyższych
	1.3 Wspieranie innowacji w przedsiębiorstwach	1.3.1. Fundusz innowacji sudeckich – instrument wsparcia finansowego dla inicjatyw B&R w przedsiębiorstwach z obszaru Porozumienia Sudety 2030 1.3.2. Współpraca JST w zakresie jednolitych zasad wsparcia dla grup branżowych i producenckich kreujących inteligentne specjalizacje i produkty sudeckie (np. żywność wysokiej jakości, przemysł technologiczny, tzw. przemysł czasu wolnego, specjalistyczne usługi itp.)

		1.3.3. Usługi doradztwa proinnowacyjnego dla MŚP świadczone przez IOB (m.in. parki technologiczne, centra transferu technologii, akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz inne organizacje wspierające procesy innowacji w przedsiębiorstwach) 1.3.4. Wsparcie rozwoju powiązań kooperacyjnych firm z obszaru Porozumienia Sudety 2030
	1.4 Wsparcie inicjatyw klastrowych i kooperacji biznes-nauka	1.4.1. Wsparcie instytucjonalne i finansowe dla inicjatyw klastrowych (np. zdrowie/uzdrowiska, turystyka, motoryzacja, surowce naturalne, produkty regionalne itp.) 1.4.2. Tworzenie łańcucha wzajemnych relacji i współpracy w triadzie administracja publiczna – biznes – nauka 1.4.3. Program sudeckiego partnerstwa naukowo-biznesowego. Wsparcie projektów realizowanych przez naukowców w partnerstwie z przedsiębiorstwami z obszaru Porozumienia Sudety 2030 (tworzących nowe produkty, usługi i inne rozwiązania)
	1.5 Tworzenie atrakcyjnych warunków dla inwestycji	1.5.1. Integracja potencjału JST, IOB i SSE w celu stworzenia koncepcji SSSG – sudeckiej sieci stref gospodarczych (w każdym powiecie, wokół węzłów drogowych itp.) obejmujących zarówno tereny greenfield jak i typu brownfield (np. zdegradowane tereny przemysłowe) 1.5.2. Wykorzystanie doświadczeń SSE do stworzenia wspólnej instytucji zarządczej dla SSSG oraz wspólnego standardu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów SSSG 1.5.3. Budowa infrastruktury niezbędnej do rozwoju SSSG 1.5.4. Spójna promocja gospodarcza, w tym w szczególności SSSG
2. Terytorium bliżej obywateli	2.1 Podnoszenie jakości infrastruktury społecznej i mieszkaniowej	2.1.1. Wypracowanie na bazie najlepszych praktyk standardu gminnej polityki mieszkaniowej uwzględniającej przeciętnie zarabiających i młode rodziny z dziećmi 2.1.2. Współpraca JST w zakresie tworzenia komplementarnych sieci placówek opieki przedszkolnej, edukacyjnej i społecznej 2.1.3. Promowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie podnoszenia standardów opieki zdrowotnej i leczenia uzdrowiskowego (w tym inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia) 2.1.4. Pobudzenie aktywności w zakresie efektywnego zarządzania mieniem komunalnym (transfer dobrych praktyk, wizyty studyjne, szkolenia)
	2.2 Podwyższenie poziomu edukacji dzieci i młodzieży oraz dostosowanie do potrzeb rynku	2.2.1. Przygotowanie subregionalnego audytu poziomu i kierunków kształcenia jako bazy dla lokalnych polityk oświatowych 2.2.2. Promowanie sieci współpracy szkół zawodowych z lokalnymi przedsiębiorstwami w rozwoju dostosowanych do potrzeb kierunków kształcenia 2.2.3. Wypracowanie spójnej, aktywnej polityki podwyższania kwalifikacji nauczycieli

		2.2.4. Stworzenie subregionalnego benchmarkingu edukacyjnego – udostępniającego w przystępnej formie wyniki edukacyjnej wartości dodanej, rezultaty matur itp
	2.3 Rozwój infrastruktury i usług „srebrnego sektora” (dla osób starszych)	2.3.1. Stworzenie pilotażowych gminnych bilansów potrzeb w zakresie usług dla osób w wieku emerytalnym 2.3.2. Wdrożenie szczególnych preferencji dla obszaru Porozumienia Sudety 2030 w programach krajowych i wojewódzkich wspierających rozwój infrastruktury i usług dla osób starszych 2.3.3. Promowanie modelowych rozwiązań w zakresie kompleksowych polityk dla „srebrnego sektora” (transfer dobrych praktyk, wizyty studyjne, szkolenia) 2.3.4. Współpraca JST w zakresie tworzenia komplementarnej sieci placówek i usług opiekuńczych
	2.4 Aktywizacja społeczna osób starszych	2.4.1. Integracja działalności i rozwój współpracy programowej uniwersytetów trzeciego wieku 2.4.2. Stworzenie sudeckiego funduszu wsparcia dla organizacji społecznych działających na rzecz osób starszych z obszaru Porozumienia Sudety 2030 2.4.3. Powołanie Sejmiku Srebrnych Liderów – integrującego środowisko i animatorów osób starszych 2.4.4. Wsparcie dla rzemiosła i produktów lokalnych (w tym rzemieślniczych, przemysłowych, żywnościowych, naturalnych/źródła wód, minerały itp.) kształtujących tożsamość obszaru Porozumienia Sudety 2030
	2.5 Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	2.5.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 2.5.2. Promowanie modelowych rozwiązań w zakresie organizacji opieki i wsparcia dla osób niepełnosprawnych 2.5.3. Animacja wielosektorowej współpracy (instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, podmioty prywatne) w działaniach wzmacniających integrację społeczną
3. Lepiej skomunikowane terytorium	3.1 Dobra komunikacja regionu z zewnętrznymi biegunami wzrostu gospodarczego (Wrocław, Warszawa, Aglomeracja Śląska, Praga, Brno, Drezno, Berlin)	3.1.1. Wspieranie współpracy JST z właściwymi instytucjami na rzecz przygotowania i realizacji koncepcji łączników (i węzłów) drogowych Jeleniej Góry i Wałbrzycha z S3 3.1.2. Wspieranie współpracy JST z właściwymi instytucjami na rzecz przygotowania i realizacji koncepcji drogi ekspresowej S8 (wraz z łącznikami) zapobiegającej wykluczeniu komunikacyjnemu Ziemi Kłodzkiej 3.1.3. Wspieranie współpracy JST z właściwymi instytucjami w celu modernizacji dróg krajowych, oraz wojewódzkich łączących region z zewnętrznymi ośrodkami gospodarczymi 3.1.4. Wspieranie współpracy JST z właściwymi instytucjami celem podwyższania jakości kompleksowej oferty komunikacji kolejowej (pasażerskiej i towarowej) z głównymi ośrodkami gospodarczymi, w tym połączeń transgranicznych i terminali przeładunkowych 3.1.5. Budowa nowych i rozbudowa istniejących lotnisk

		sportowo-dyspozycyjnych (m.in. dla służb ratowniczych i biznesu) 3.1.6. Wspieranie działań na rzecz przygotowania i realizacji koncepcji bezpośredniego połączenia kolejowego Aglomeracji Jeleniogórskiej z Wrocławiem i Warszawą (budowa łącznika Jaworzyna Śląska - Sędziszów) zapobiegającego wykluczeniu komunikacyjnemu Kotliny Jeleniogórskiej
	3.2 Nowa jakość powiązań wewnętrznych między głównymi miastami i ośrodkami turystyczno-uzdrowiskowymi	3.2.1. Wypracowanie (we współpracy z właściwymi instytucjami) docelowej koncepcji integracji komunikacyjnej terytorium Porozumienia Sudety 2030 (kolejowej i drogowej) 3.2.2. Wspieranie działań na rzecz modernizacji głównych osi komunikacyjnych (w tym obejść miast), integrujących główne ośrodki gospodarcze i turystyczne - współpraca JST z właściwymi instytucjami 3.2.3. Promowanie dobrych praktyk w zakresie zwiększenia dostępności i podnoszenia standardu podróży kolejowych (remonty dworców, tworzenie centrów przesiadkowych). 3.2.4. Utworzenie subregionalnego programu na rzecz rewitalizacji lokalnych połączeń kolejowych 3.2.5. Utworzenie subregionalnego programu modernizacji dróg lokalnych łączących strefy gospodarcze, główne ośrodki turystyczne oraz zwiększających dostępność do obszarów peryferyjnych
	3.3 Upowszechnienie dostępu do internetu wysokich prędkości	3.3.1. Rozbudowa sieci światłowodowej w celu upowszechnienia dostępu do szerokopasmowego internetu 3.3.2. Na bazie współpracy JST z operatorami zwiększenie zasięgu dobrej jakości sygnału sieci komórkowej, umożliwiającego szybki transfer danych. Eliminacja „Białych plam”, zwłaszcza na obszarach peryferyjnych
	3.4 Rozwój transportu publicznego (aglomeracyjnego, integrującego region)	3.4.1. Stworzenie pilotażowych programów komunikacji publicznej (gminnych, powiatowych). Wykreowanie i popularyzacja dobrych praktyk w tym zakresie 3.4.2. Stworzenie, w wyniku współpracy JST, aglomeracyjnych zintegrowanych systemów komunikacji publicznej (autobusowej i kolejowej) 3.4.3. Stworzenie rozwiązań organizacyjno-finansowych zapobiegających wykluczeniu komunikacyjnemu obszarów peryferyjnych 3.4.4. Stworzenie, na bazie współpracy JST z przedsiębiorcami, zbiorowych systemów dojazdów do pracy
4. Terytorium przyjazne dla środowiska, wykorzystujące swój potencjał	4.1. Ochrona i rewitalizacja walorów przyrodniczych	4.1.1. Wsparcie działań ochronnych na obszarach chronionych (parki narodowe, krajobrazowe, obszary NATURA 2000, rezerваты przyrody) z uwzględnieniem ich udostępniania turystycznego 4.1.2. Wyznaczenie obszarów szczególnie cennych przyrodniczo do objęcia planowaniem miejscowym (MPZP) 4.1.3 Działania lobbingowe na rzecz wprowadzenia „subwencji ekologicznej” – instrumentu wsparcia gmin

		położonych na obszarach chronionych (parki narodowe, obszary NATURA 2000), jako rekompensaty za ograniczenia w działaniach rozwojowych 4.1.4 Wspieranie działań na rzecz prowadzenia racjonalnej gospodarki wodnej w zakresie retencji, ujęć, systemów dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków i ochrony przeciwpowodziowej
4.2. Ochrona, rewitalizacja i udostępnianie walorów kulturowych		4.2.1. Rewitalizacja zabytkowych układów urbanistycznych, założeń uzdrowiskowych oraz rewaloryzacja obiektów zabytkowych 4.2.2. Modernizacja infrastruktury instytucji kultury i muzeów (zwiększenie bezpieczeństwa i dostępności do zasobów dziedzictwa kulturowego) 4.2.3. Wykreowanie programu wsparcia dla miejscowości z obszaru Porozumienia Sudety 2030 o wysokich walorach kulturowych, niebędących siedzibami gmin 4.2.4. Wsparcie działań z zakresu kultury budujących/wzmacniających wspólną tożsamość terytorium Porozumienia Sudety 2030 4.2.5. Wyznaczenie obszarów szczególnie cennych kulturowo i objęcie ich planowaniem miejscowym (MPZP), na bazie współpracy JST z właściwymi instytucjami
4.3 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych i produkcji energii ze źródeł odnawialnych		4.3.1. Wsparcie finansowe dla programów konwersji źródeł grzewczych i likwidacji niskiej emisji 4.3.2. Termomodernizacja obiektów publicznych i zasobów komunalnych 4.3.3. Rozwój międzygminnych klastrów energii odnawialnej (solarnej, wodnej, wiatrowej, geotermicznej, z biomasy itp.) 4.3.4. Stworzenie programu Elektromobilne Sudety – spójnego logistycznie i przestrzennie zestawu działań promujących ten rodzaj transportu w miastach i ośrodkach turystycznych (wymiana taboru komunikacji publicznej, instalacja punktów ładowania, preferencje parkingowe itp.)
4.4 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i uzdrowiskowe		4.4.1. Wsparcie współpracy na rzecz tworzenia infrastruktury turystycznej (duża i mała architektura, punkty widokowe, parkingi, parki miejskie, strefy odpoczynku itp.) 4.4.2. Kooperacja z Zarządami Uzdrowisk w celu harmonijnego rozwoju zaplecza turystyczno-rekreacyjnego kurortów 4.4.3. Współpraca na rzecz rozwoju zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych i tras spacerowych 4.4.4. Rozwój dopasowanej do uwarunkowań i potrzeb infrastruktury sportowo-rekreacyjnej 4.4.5. Wykorzystanie dobrych praktyk na rzecz integracji zagospodarowania i pakietyzacji tematycznej (na wzór Doliny Pałaców i Ogrodów)

	4.5 Zintegrowany marketing terytorialny	4.5.1. Promowanie współpracy w zakresie kreowania wspólnego, pozytywnego wizerunku społecznego (zamieszkać tu, nie wyjeżdżaj) 4.5.2. Integracja działań w zakresie marketingu gospodarczego obszaru (rozpocznij działalność, zainwestuj tu) 4.5.3. Wsparcie działań i współpracy na rzecz starzenia zintegrowanej promocji turystycznej obszaru Porozumienia Sudety 2030 (przyjeźdź do nas, spędź tu wakacje) 4.5.4. Integracja działań w celu zbudowania wieloletniego planu marketingowego zmieniającego peryferyjny i problemowy wizerunek obszaru Porozumienia Sudety 2030 na nowoczesne, kreatywne terytorium: miejsce zamieszkania, pracy i rekreacji

Przedstawione w Raporcie zadania realizowane przez Gminę w 2025 r. wskazują, że stara się ona odpowiadać swoimi poczynaniami na wytyczone w Strategii kierunki działań, m.in. w zakresie realizacji przedsięwzięć strategicznych dotyczących wypracowania na bazie najlepszych praktyk standardu gminnej polityki mieszkaniowej uwzględniającej przeciętnie zarabiających i młode rodziny z dziećmi, wsparcia finansowego dla programów termomodernizacji obiektów publicznych i zasobów komunalnych oraz rozwoju dopasowanej do uwarunkowań i potrzeb infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Najważniejsze inwestycje i obszary działania Wójta w 2025 r.

Wydatki inwestycyjne	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025
	16 079 892,50	5 160 150,84	10 545 419,32	23 552 490,49	28 680 967,69	28 238 062,21	40 377 786,04
Wykonanie w dniu 31.12 w stosunku do wykonania w roku poprzednim w%	83,38	32,09	204,36	223,34	121,78	98,46	143,00

Wykonanie wydatków inwestycyjnych w okresie 2019– 2025, źródło: sprawozdanie finansowe za rok 2025

Infrastruktura drogowo-mostowa i towarzysząca

Na terenie Gminy Nowa Ruda znajdują się 92 kilometry dróg gminnych i 40 kilometrów dróg wewnętrznych, stanowiących dojazdy do budynków. Stan techniczny większości dróg gminnych jest zadowalający, za sprawą inwestycji przeprowadzonych w ostatnich latach.

W gorszym stanie technicznym są drogi wewnętrzne, które mają mniejsze znaczenie dla sieci dróg. W 2025 r. do urzędu wpłynęły 43 nowe wnioski o wykonanie przebudowy/budowy dróg gminnych i wewnętrznych. Na terenie gminy znajduje się także wiele obiektów mostowych, wymagających napraw. Największe potrzeby w tym zakresie są w Jugowie, Ludwikowicach Kł., Świerkach, Woliborzu, Sokolicy, Czerwieńczycach i Bieganowie.

W zakresie zadań dotyczących budowy czy modernizacji infrastruktury drogowej oraz oświetleniowej, w 2025 r. zrealizowano m.in.:

Przebudowa dróg gminnych w Przygórzu

Zadanie dotyczyło przebudowy dróg gminnych o długości 1,2 km o nr 120366D oraz 120370D w miejscowości Przygórze na dz. nr 260, 265, 266. Wartość zadania wyniosła 3,16 mln zł, a otrzymane dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 2,99 mln zł oraz z Nadleśnictwa Jugów – 145 tys. zł.

Przebudowa polegała na wymianie istniejącej nawierzchni oraz warstw podbudowy jezdni o odpowiedniej trwałości. Wzdłuż dróg w miejscach ku temu dostępnych, by zapobiec ewentualnym wypadkom, wykonane zostały pobocza, a także zjazdy do nieruchomości. W celu poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego inwestycja objęła ponadto:

- przebudowę kanalizacji deszczowej związanej z funkcjonowaniem drogi,
- remont ścieków ulicznych, przepustów, oczyszczenie rowów z namułu,
- przebudowę istniejącego ciągu pieszego, budowę przejścia dla pieszych (1szt.) przy budynku przedszkola oraz przebudowę oświetlenia drogowego w ilości 13 sztuk lamp + 2 lampy doświetlające przejście dla pieszych.

Przebudowa drogi transportu rolnego w Ludwikowicach Kł.

Kolejną inwestycją drogową była przebudowa drogi transportu rolnego w Ludwikowicach Kł. na działkach 502, 624, 623, 476/2, 475/2, 474/2, 615, 473/5, 617. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni z betonu asfaltowego, wykonanie umocnienia poboczy kruszywem łamanym, wykonanie korytek odwadniających. Zadanie było realizowane w oparciu o środki pozyskane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego na zadania rekultywacyjne; całość projektu stanowiła kwota 521 915,04 zł, dofinansowanie z UMWD wyniosło 338 400,00 zł.

„Poprawa jakości infrastruktury drogowej na terenie Gminy Nowa Ruda poprzez budowę i modernizację dróg i oświetlenia”

W 2025 r. dokonano końcowych odbiorów dróg i oświetlenia ulicznego w ramach projektu „Poprawa jakości infrastruktury drogowej na terenie Gminy Nowa Ruda poprzez budowę i modernizację dróg i oświetlenia”, współfinansowanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład. Inwestycja dotyczyła:

- przebudowy 6 odcinków dróg w Woliborzu,
- przebudowy 3 odcinków dróg Ludwikowicach Kł.,
- przebudowy 1 odcinka drogi w Sokolcu wraz z obiektem mostowym,
- przebudowy 3 odcinków dróg w Jugowie,
- przebudowy 3 odcinków dróg w Nowej Wsi, Bartnicy, Bożkowie,
- budowy 4 odcinków oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg w Dzikowcu Sokolicy, Ludwikowicach Kłodzkich oraz Sokolcu.

Wartość całego zadania wyniosła ok. 8,3 mln zł. W 2025 r. dokonano końcowych odbiorów na łączną kwotę 6 560 654,52 zł, z czego kwota 6 456 719,52 zł stanowiła pozyskane dofinansowanie.

„Poprawa jakości infrastruktury drogowej na terenie Gminy Nowa Ruda poprzez budowę i modernizację dróg i oświetlenia”

Projekt dotyczył przebudowy dróg w Dzikowcu (dz. 111/20) oraz Woliborzu (nr 120374D).

W 2025 r. dokonano odbiorów na łączną kwotę 1 889 159,47 zł, z czego kwota 1 843 280,47 zł stanowiła dofinansowanie pozyskane z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.

Ścieżki rowerowe

We wrześniu 2025 r. otwarto uroczyście nową ścieżkę rowerową, prowadzącą z Bożkowa na Grodziszczce. Wartość projektu pn. „Nasz region rowerowy II” wyniosła 1,1 mln zł, z czego 80% dofinansowane zostało z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg Czechy Polska 2021-2027.

Celem projektu było zwiększenie dostępności i atrakcyjności transgranicznych tras rowerowych na pograniczu polsko-czeskim.

Infrastruktura mostowa

W wyniku powodzi we wrześniu 2024 r. uszkodzony został most na rzece Włodzica w Ludwikowicach Kł., co uniemożliwiało przejazd z dz. nr 81/2 na dz. nr 120/2.

W 2025 r. uzyskano dotację w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na dofinansowanie zadania odbudowy mostu w kwocie 919 426,76 zł, co stanowiło 100% wartości kosztów zadania.

Dla mieszkańców gminy inwestycja oznacza zwłaszcza poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, pieszych i rowerzystów, lepszą dostępność komunikacyjną oraz skrócenie czasu przejazdu. W ocenie Gminy nowoczesna i trwała konstrukcja mostu wpłynie także na poprawę estetyki przestrzeni publicznej, zwiększenie atrakcyjności terenu oraz komfort codziennego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Most po powodzi w 2024 r.

Most po odbudowie w 2025 r.

Dotacje udzielone Powiatowi Kłodzkiemu

Podobnie jak w latach ubiegłych gmina udzielała też dotacji na dofinansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących dróg powiatowych:

Uchwałą nr 143/XXI/25 Rady Gminy Nowa Ruda wyrażono zgodę na zawarcie porozumienia z Powiatem Kłodzkim na współfinansowanie zadania pn. „Przebudowa odcinka drogi

powiatowej nr 3338D Krajanów – Sokolica na odcinku km 5+925 - 6+672” – dotacja celowa na zadanie wyniosła 100 000,00 zł.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Nowa Ruda jest dobrze rozwinięta. Na koniec 2024 r. wskaźnik liczby mieszkańców korzystających z instalacji wodociągowej w stosunku do ogółu ludności zamieszkującej Gminę Nowa Ruda wynosił 90,20% (na dzień sporządzania raportu brak było danych dotyczących zwodociągowania i skanalizowania gminy za 2025 r.).

Gorsza sytuacja jest związana z dostępem do sieci kanalizacyjnej, ponieważ na koniec 2024 roku korzystających z instalacji kanalizacyjnej było 23,4% mieszkańców przy poziomie 66,4% na terenie powiatu.

W celu poprawy dostępu mieszkańców do sieci kanalizacyjnej, w 2023 r. zakończono budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jugów. Docelowo, do kanalizacji mają być podłączone wszystkie zabudowane działki w Jugowie, które znajdują się w granicach aglomeracji Nowa Ruda uchwalonej uchwałą nr 230/XXIX/20 z dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Poz. 43 z dnia 5 stycznia 2021 r.).

Liczbę budynków podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy przedstawia poniższa tabela:

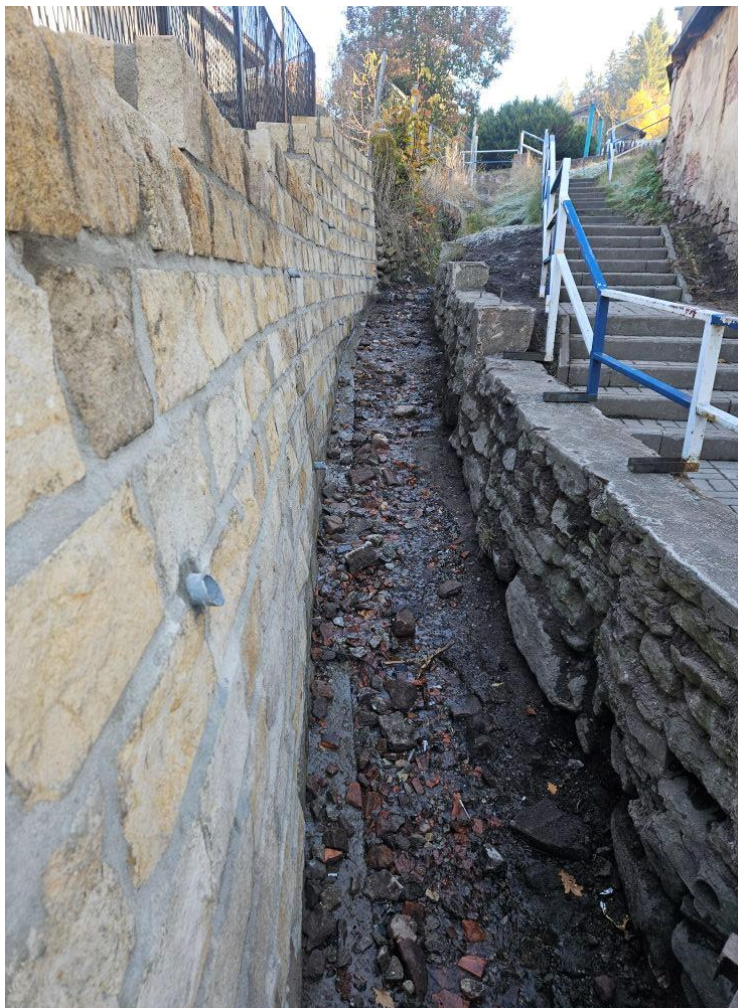
Miejscowość	Woda	Woda i ścieki	Ścieki	Razem woda	Razem ścieki
Bartnica	72	0	0	72	0
Bieganów	21	0	0	21	0
Dworki	0	0	0	0	0
Dzikowiec	123	170	3	293	173
Bożków	204	371	25	575	402
Czerwieńczyce	130	0	0	130	0
Jugów	658	9	129	668	138
Krajanów	28	0	0	28	0

Ludwikowice Kł.	414	22	16	436	38
Nowa Wieś Kł.	67	0	0	67	0
Przygórze	96	63	23	159	86
Sokolec	45	0	0	45	0
Sokolica	21	0	0	21	0
Świerki	126	0	0	126	0
Włodowice	27	164	11	191	178
Wolibórz	293	0	0	293	0
Ogółem 2025	2325	799	207	3125	1015
Ogółem 2024	2305	797	156	3103	962
Ogółem 2023	2282	801	69	3083	870

Źródło: Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

W dniu 23 marca 2026 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku przedstawił Gminie ocenę okresową i obszarową jakości wody za rok 2025 na terenie Gminy Nowa Ruda. Na podstawie wyników badań w ramach nadzoru sanitarnego oraz na podstawie sprawozdań z badań wody wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwo wodociągowe oceniono wodę dostarczaną mieszkańcom Gminy Nowa Ruda jako bezpieczną pod względem zdrowotnym. W 2025 r. nie wystąpiły sytuacje dotyczące niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody.

W tym punkcie należy też zaznaczyć, że w 2025 r. dokonano naprawy rowu melioracji wodnej R – 96, działka nr 211 AM 3 obręb Ludwikowice Kłodzkie. Łączna wartość inwestycji wyniosła 132 000,00 zł, z czego dotacja z budżetu Województwa Dolnośląskiego opiewała na 40 000,00 zł.

Rów melioracji wodnej R-96 w Ludwikowicach Kł.

Infrastruktura oświatowa

W 2025 roku stan techniczny gminnych obiektów oświatowych był dobry. To efekt przeprowadzonych w poprzednich latach prac, dotyczących m.in. termomodernizacji i modernizacji budynków przedszkoli samorządowych w Przygórzu, Woliborzu i Jugowie, a także zadania inwestycyjnego polegającego na wybudowaniu nowego przedszkola i żłobka w Bożkowie. W gorszym stanie technicznym znajdowało się przedszkole w Ludwikowicach Kł.

W 2025 r. uroczyście otwarto halę sportową przy Szkole Podstawowej w Ludwikowicach Kłodzkich. Wartość całej inwestycji wyniosła niemal 13 mln zł, w tym 5,4 mln zł dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i 3,4 mln zł z programu ministerialnego Sportowa Polska.

W hali o boisku 22x29 metrów można grać m.in. w koszykówkę, futsal, piłkę ręczną, siatkówkę, badminton, tenis stołowy i inne. Na widowni zamontowano 160 siedzisk. Obiekt

przystosowany jest do obsługi osób poruszających się na wózkach i posiada ekologiczne ogrzewanie. Oprócz samej hali, wyremontowano także budynek, który połączył część sportową z częścią szkolną. W budynku powstały dodatkowe pomieszczenia techniczne, szatnie i toalety.

Hala sportowa w Ludwikowicach Kł.

W 2025 r. Gmina Nowa Ruda zakończyła realizację zadania pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy wiejskiej Nowa Ruda” – projekt polegał m.in. na poprawie efektywności energetycznej budynku Żłobka w Ludwikowicach Kłodzkich. Wartość całego zadania (termomodernizacji podlegały też remizy OSP oraz sala w Dzikowcu) wyniosła około 7 mln zł, z czego dofinansowanie – 70%.

Kolejnym zadaniem realizowanym w ramach projektów termomodernizacyjnych były rozpoczęte w 2025 r. termomodernizacje szkół w Woliborzu (2,78 mln, w tym 70% dofinansowania z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027 i 15% ze środków krajowych) i Bożkowie (2,29 mln, w tym 70% dofinansowania z powyższego źródła). Prace w

Woliborzu obejmowały ocieplenie budynku szkoły, modernizację systemu ogrzewania, a także montaż energooszczędnych instalacji. Prace w Bożkowie dotyczyły m.in. termomodernizacji podłogi na gruncie, ocieplenia stropu pod nieogrzewanym poddaszem, wymiany zewnętrznej stolarki drzwiowej, montażu paneli fotowoltaicznych oraz instalacji magazynu energii.

Kolejnymi obiektami podlegającymi termomodernizacji będą: sala gimnastyczna w Jugowie oraz budynki przedszkoli w Ludwikowicach Kłodzkich i Włodowicach. Projekty termomodernizacyjne dofinansowane są z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027. Całkowity koszt projektu wynosi 2 837 955,93 zł, a wysokość wkładu Funduszy Europejskich: 1 986 569,15 zł. W 2025 r. otrzymano pozytywną decyzję o dofinansowaniu, wybór wykonawcy (w drodze przetargu) nastąpił w 2026 r.

W 2025 r. zawarto również umowę z wykonawcą zadania pn. „Adaptacja pomieszczeń w budynku B Zespołu Szkół w Jugowie na oddział przedszkolny”. Wartość umowy wyniosła 539 000 zł. Zakres prac obejmował kompleksowe roboty budowlane mające na celu dostosowanie istniejących pomieszczeń do potrzeb przedszkolaków – zgodnie z obowiązującymi standardami bezpieczeństwa i funkcjonalności.

Z własnych środków (76 250,50 zł) dokonano modernizacji budynku Przedszkola Samorządowego w Woliborzu.

Ochrona środowiska

Ze względu na konieczność poprawy jakości środowiska naturalnego na terenie gminy w 2025 roku został podjęty szereg działań w tym zakresie. Ich głównym celem było ograniczenie niskiej emisji, montaż odnawialnych źródeł energii, usuwanie azbestu oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Usuwanie azbestu

W 2025 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu przeprowadził konkursowy nabór wniosków na usuwanie wyrobów zawierających azbest. Dofinansowanie otrzymane przez Gminę Nowa Ruda wyniosło 4 884,60 zł.

W dniu 30 października 2025 r. zakończono realizację zadania. Usunięto 11,65 Mg wyrobów zawierających azbest; wyroby usunięto z 17 lokalizacji.

Całkowity koszt zadania wyniósł 9 939,78 zł.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

W 2025 r. zakończono realizację projektu budowy 47 przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Nowa Ruda – etap III.

Projekt był współfinansowany z EFRROW „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-20.

Wartość projektu wyniosła 3 300 000 zł i nie wymagała wnoszenia wkładu własnego przez Gminę Nowa Ruda.

Modernizacja systemów grzewczych i odnawialne źródła energii

Program „Ciepłe Mieszkanie”

W dniu 20 grudnia 2022 r. Wójt Gminy Nowa Ruda Adrianna Mierzejewska podpisała z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu umowę o dofinansowanie w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”.

Celem programu była poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych poprzez wymianę nieefektywnych źródeł ciepła oraz poprawę efektywności energetycznej lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych.

Środki finansowe przeznaczone były dla mieszkańców Gminy Nowa Ruda, w szczególności właścicieli lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych, na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła oraz stolarki okiennej i drzwiowej.

Gmina Nowa Ruda prowadziła nabór wniosków o dofinansowanie dla właścicieli lokali mieszkalnych położonych na terenie gminy. Uruchomiono również Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Ciepłe Mieszkanie”, który zapewniał mieszkańcom wsparcie w zakresie przygotowania wniosków o dofinansowanie.

W ramach realizacji programu w latach 2023–2025 zrealizowano łącznie 72 przedsięwzięcia, a łączna kwota wsparcia wypłaconego beneficjentom końcowym wyniosła 1 221 503,13 zł.

Dane dotyczące realizacji programu przedstawiają się następująco:

Rok	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	Łączna kwota wypłaconego wsparcia
2023	10	158 555,45 zł
2024	30	441 292,96 zł
2025	32	621 654,72 zł
łącznie	72	1 221 503,13 zł

Program „Ciepłe mieszkanie” zakończył się 30 listopada 2025 r.

Program „Czyste Powietrze”

W 2025 r. funkcjonował w gminie również Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Czyste Powietrze”, z którego skorzystać mogą właściciele i współwłaściciele budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych w budynkach posiadających wyodrębnioną księgę wieczystą. Podstawą do skorzystania z dofinansowania jest wymiana starego źródła ciepła na paliwa stałe na ekologiczne, np. systemy ogrzewania elektrycznego czy pompy ciepła. Można też skorzystać z dofinansowania na termomodernizację, w tym: ocieplenie przegród, stolarkę okienną i drzwiową, bramy garażowe, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła.

Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców, 31 marca 2025 r. Gmina Nowa Ruda przystąpiła do Programu Operatorского. Oznacza to, że Gmina wspiera mieszkańców na każdym etapie złożonego wniosku do WFOŚiGW, zapewniając im kompleksowe wsparcie od momentu podjęcia decyzji o udziale w programie aż do końcowego rozliczenia dotacji.

W ramach realizacji zadań operatorskich w 2025 r. gmina zapewniała mieszkańcom w szczególności:

- udzielanie informacji o zasadach programu oraz dostępnych poziomach dofinansowania,
- ocenę możliwości uzyskania wsparcia finansowego,
- pomoc w przygotowaniu i składaniu wniosków o dofinansowanie,
- wsparcie przy wyborze audytora energetycznego oraz wykonawców,
- pomoc w zakresie uzyskania prefinansowania,
- wsparcie przy realizacji inwestycji oraz kompletowaniu dokumentów niezbędnych do rozliczenia przedsięwzięcia,
- pomoc w przygotowaniu wniosków o płatność oraz końcowym rozliczeniu dotacji.

Program operatorski został wprowadzony przede wszystkim z myślą o osobach starszych, zagrożonych ubóstwem energetycznym oraz mieszkańcach wymagających dodatkowego wsparcia organizacyjnego i formalnego podczas realizacji inwestycji związanych z wymianą źródeł ciepła i termomodernizacją budynków mieszkalnych.

Według stanu na 31 grudnia 2025 r., przez cały okres funkcjonowania punktu konsultacyjnego, liczba złożonych wniosków o dofinansowanie wyniosła 444; liczba zawartych umów o dofinansowanie – 341; liczba zrealizowanych przedsięwzięć zakończonych – 204, a kwota wypłaconych dotacji na zadania zakończone: 4 060 187,89 zł.

Termomodernizacje budynków mieszkalnych

W 2025 r. podjęto szereg prac dotyczących termomodernizacji budynków mieszkalnych. W ramach projektu opiewającego na 14,2 mln zł prace termomodernizacyjne zostały rozpoczęte w budynkach w Jugowie (ul. Małachowskiego 37), we Włodowicach 24, w Woliborzu 19 i w Ludwikowicach Kł. (ul. Główna 92 i ul. Główna 127). Projekt pn. „Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenie gminy wiejskiej Nowa Ruda” jest współfinansowany z programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027. Prace obejmą m.in. ocieplenie budynków i modernizację instalacji, czego celem będzie podniesienie efektywności energetycznej budynków.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami stanowiła jeden z kluczowych problemów Gminy w 2025 r. Należy podkreślić, że pobierane od mieszkańców opłaty nie starczą na pokrycie wszystkich kosztów funkcjonowania systemu odpadowego. Z tego względu uchwałą Rady Gminy postanowiono o pokryciu w roku 2025 r. części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych, nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynikających z różnicy powstałej pomiędzy dochodami z pobranej opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi a kosztami funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2025 r. zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami Gmina objęła zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe. Usługi na rzecz Gminy Nowa Ruda w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych świadczyła firma ALBA Dolny Śląsk Sp. z o. o. z/ s we Wrocławiu przy ul. Szczecińskiej 5, 54 — 517 Wrocław. Odbiór odpadów na terenie Gminy Nowa Ruda odbywał się zgodnie z opracowanymi harmonogramami zatwierdzonymi przez Urząd, które sporządzone zostały przez firmę świadczącą usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w oparciu o podjęte przez Radę Gminy Nowa Ruda uchwały dot. funkcjonowania gospodarki odpadowej. Harmonogramy udostępnione były na stronie internetowej urzędu, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz przekazane bezpośrednio mieszkańcom gminy. Odbiór zarówno odpadów zmieszanych jak i segregowanych odbywał się „u źródła”, czyli bezpośrednio z nieruchomości.

Zebrane selektywnie odpady komunalne mieszkańcy Gminy Nowa Ruda mogli także przekazywać we własnym zakresie, w ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami, do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest w Nowej Rudzie przy ul. Niepodległości 45C. Stawka opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów ustalona została dla nieruchomości zamieszkałych w wysokości 43,00 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość. Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi mogli skorzystać ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeśli kompostowali bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 15,00 zł od gospodarstwa domowego. Dla nieruchomości niezamieszkałych opłata wyliczana była na podstawie stawki ustalonej na podstawie ilości zadeklarowanych pojemników lub

worków o określonej pojemności oraz ilości ich opróżnień. Dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe ustalona została ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 267,83 zł.

W 2025 r. wpływy i wydatki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi kształtowały się następująco:

Wpływy:

- a) z tytułu wnoszonych opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wyniosły: 4 582 623,09 zł,
- b) z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień wyniosły: 5 966,78 zł,
- c) tytułu odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat wyniosły: 56 569,90 zł.

Łączne wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły: 4 645 159,77 zł.

Na **koszty** związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wraz z obsługą i utrzymaniem PSZOK oraz z edukacją ekologiczną składały się:

- a) Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Nowa Ruda: 6 804 839,76 zł,
- b) Koszt związany z utrzymaniem PSZOK: 175 700,00 zł,
- c) Koszt edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi: 2 000,00 zł.

Łączne koszty wyniosły więc 6 982 539,76 zł, a dopłata do gospodarki odpadami - 2 337 379,99 zł.

**Deficyt związany z gospodarką odpadami wyniósł w 2025 r.
2 337 379,99 zł.**

W 2025 r. z terenu Gminy Nowa Ruda zebrano 3 331,44 MG odpadów. Tabela wskazuje, że w 2025 r., w porównaniu do lat wcześniejszych, mieszkańcy częściej segregowali odpady.

	2023 r. (MG)	2024 r. (MG)	2025 r. (MG)
zmieszane	2519,69	2187,36	1869,06
Papier	67,22	84,94	121,54
szkło	237,62	288,88	311,38
Bioodpady	308,16	345,22	503,32
zmieszane odpady opakowaniowe	270,4	375,6	433,26
odpady wielkogabarytowe	62,7	93,64	86,48
zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny	1	1,9	6,40
Razem	3466,79	3377,54	3 331,44

Dane ilościowe odpadów zebranych z PSZOK kształtują się następująco:

Fracja	Ilość (MG) 2023	Ilość (MG) 2024	Ilość (MG) 2025 r.
PAPIER	7,38	8,92	9,43
ODPADY OPAKOWANIOWE WIELOMATERIAŁOWE	0,84	2,1	2,99
OPAKOWANIA Z TWORZYW SZTUCZNYCH	3,66	2,96	4,96
SZKŁO	5,36	3,56	2,28
BIOODPADY	27,01	22,18	38,70
MEBLE I ODPADY WIELKOGABARYTOWE	162,46	165,66	200,54
ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRONICZNY I ELEKTRYCZNY	8,46	10,66	6,34
ODPADY NIEBEZPIECZNE	0	0	0
PRZETERMINOWANE LEKI I CHEMIKALIA	0	0	0
ODPADY NIEKWALIFIKUJĄCE SIĘ DO ODPADÓW MEDYCZNYCH	0	0	0
ZUŻYTE BATERIE I AKUMULATORY	0	3,28	4,46
ZUŻYTE OPONY	18,12	26,93	30,09
ODPADY BUDOWLANE I ROZBIÓRKOWE Z GOPSODARSTW DOMOWYCH	313,58	306,04	319,59
ODPADY TEKSTYLIIÓW I ODZIEŻY	10,36	11,14	29,58

Gmina Nowa Ruda w 2025 r. osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 52,06%, przy wskazanym w ustawie o utrzymaniu porządku i czystości w gminach poziomie 55%. Poziom recyklingu został wyliczony na podstawie Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530).

Ochrona przyrody

Zadania związane z ochroną przyrody były realizowane na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Jak wynika z art. 4 ust. 1 wyżej powoływanej ustawy, dbałość o ochronę przyrody nie należy wyłącznie do organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, ale także jest obowiązkiem osób fizycznych.

Usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego na wniosek posiadacza nieruchomości. Zezwolenie takie wydaje wójt, a w przypadku, gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków. Przypadki, w których usunięcie drzew lub krzewów nie wymaga uzyskania zezwolenia, wymienione są w art. 83f ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Jest to katalog zamknięty, stanowiący listę wyjątków od zasady wprowadzającej obowiązek uzyskania zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów.

Mając na uwadze powyższe przepisy, Wójt Gminy Nowa Ruda w 2025 roku wydał 33 decyzje zezwalające na usunięcie drzew, rozpatrzył 69 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew, a także rozpoznał 7 wniosków dotyczących wycinki drzew, których załatwienie należało do kompetencji innych organów.

Ponadto, zgodnie z art. 90 ww. ustawy o ochronie przyrody w celu usunięcia drzew rosnących na terenie będącym własnością gminy - z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu - Wójt Gminy Nowa Ruda zwróciła się z 51 wnioskami o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew do Starosty Kłodzkiego. Wnioskami zostały objęte drzewa stanowiące zagrożenie utraty życia lub zdrowia ludzi oraz zniszczenia lub uszkodzenia mienia, a także uniemożliwiające realizację inwestycji prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda.

W tym miejscu raportu należy również zaznaczyć, że na terenie Gminy Nowa Ruda znajdują się następujące pomniki przyrody:

- Dąb szypułkowy „Bartek” w Bożkowie, obręb 0008, dz. nr 828/6,
- Sosna pospolita w Bożkowie, obręb 0008, dz. nr 368/2,
- Dąb szypułkowy w Bożkowie, obręb 0008, dz. nr 808,
- Buk pospolity w Bożkowie, obręb 0008, dz. nr 808,
- Buk pospolity w Bożkowie, obręb 0008, dz. nr 808,
- Sosna pospolita w Bożkowie, obręb 0008, dz. nr 150,
- Cis pospolity w Jugowie, obręb 0009, dz. nr 951,

- Lipa drobnolistna w Sokolcu, obręb 0013, dz. nr 82/19,
- Skałki diamentowe w Jugowie, obręb 0009, dz. nr 973/3.

Kultura fizyczna

Podstawowymi obiektami służącymi do rozwoju kultury fizycznej w Gminie Nowa Ruda w 2025 roku były: boiska sportowe, boiska typu Orlik, sale sportowe, siłownie plenerowe i place zabaw dla dzieci.

W 2025 r. zrealizowane zadanie pn.: „Poprawa jakości życia mieszkańców Przygórza poprzez budowę infrastruktury sportowej”. Przedmiotem zamówienia było wykonanie robót budowlanych polegających na zaprojektowaniu i budowie boiska sportowego wielofunkcyjnego, w tym boiska do gry w piłkę nożną, piłkę ręczną, koszykówkę, siatkówkę oraz tenisa. Dookoła kompleksu powstało ogrodzenie, oświetlenie, miejsca postojowe oraz dojścia i dojazdy; powstały także przedmioty małej architektury tj. ławki oraz kosze na śmieci.

Wartość zadania wyniosła 1,9 mln zł, z czego dofinansowanie otrzymane z rządowego programu Polski Ład – 1,35 mln zł.

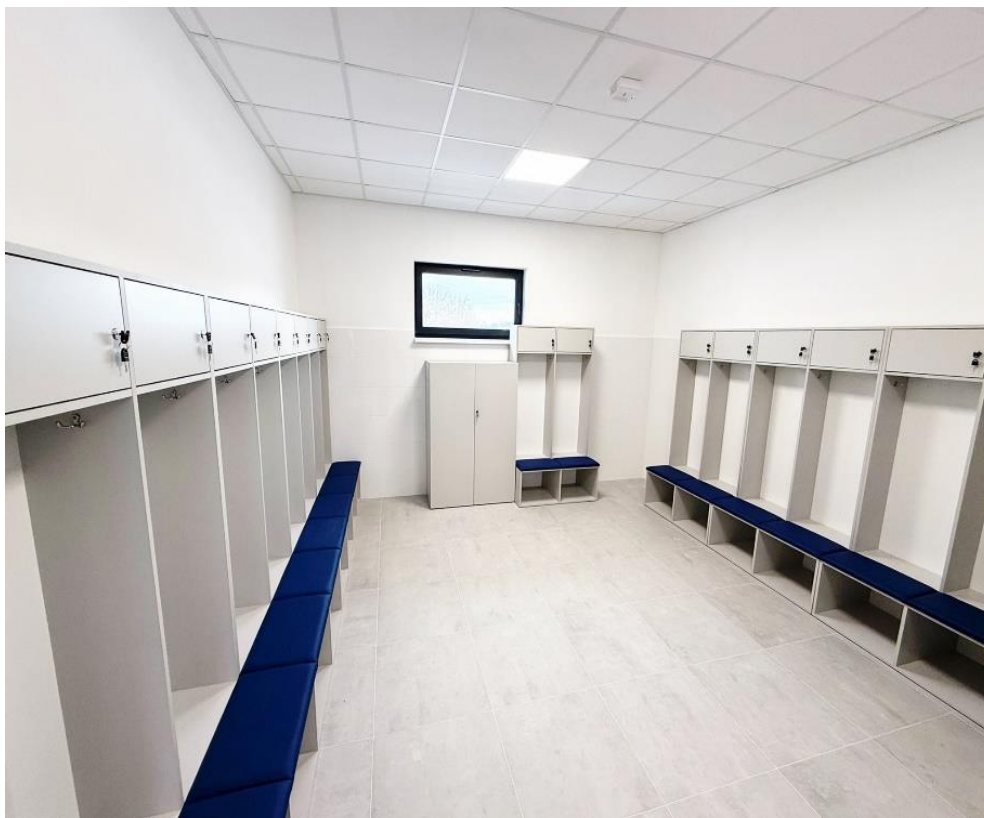
Uroczyste otwarcie boiska w Przygórzu

W 2025 r. zakończono również realizację zadań związanych z:

- budową budynku zaplecza szatniowo-sportowego przy boisku sportowym w Dzikowcu,
 - remontem budynku zaplecza szatniowo-sportowego przy boisku sportowym w Woliborzu,
- w ramach zadania „Zwiększenie jakości życia mieszkańców Gminy Nowa Ruda poprzez rozwój i budowę infrastruktury społecznej”.

Budynek w Dzikowcu ma powierzchnię 225 m² i mieści w sobie dwie duże szatnie z sanitariatami, toalety dla kibiców i mini centrum konferencyjne z pomieszczeniem dla sędziów.

Oba zadania były dofinansowane w 98% z rządowego programu Polski Ład, z czego budowa zaplecza sportowego w Dzikowcu w kwocie 1,97 mln zł, a remont pomieszczeń zaplecza sportowego w Woliborzu – w kwocie 339 tys. zł.

Zaplecze sportowe w Dzikowcu

Zaplecze sportowe przy boisku w Woliborzu

W celu poprawy infrastruktury dotyczącej placów zabaw przy gminnych obiektach oświatowych, skorzystano z dofinansowania pochodzącego z programu "Aktywne Place Zabaw" Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, ze środków Funduszu Pracy. W ramach programu możliwe było zawnioskowanie o środki na budowę/rozbudowę placów zabaw przy instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3. Gmina Nowa Ruda wykorzystała tę szansę i pozyskała 600 000,00 zł na rozbudowę placów zabaw przy żłobkach w Bożkowie i Ludwikowicach Kł., korzystając ze 100% dofinansowania, bez konieczności wnoszenia wkładu własnego.

W 2025 r. zrealizowano zadanie termomodernizacji Sali sportowej w Woliborzu, dofinansowane z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska. Wartość zadania wyniosła 1,7 mln zł, a na projekt uzyskano dofinansowanie w wysokości 1,2 mln zł.

[Obiekty użyteczności publicznej](#)

W 2025 r. w ramach zadania „Zwiększenie jakości życia mieszkańców Gminy Nowa Ruda poprzez rozwój i budowę infrastruktury społecznej” zrealizowano projekty:

- kompleksowej modernizacji oraz wyposażenia sali wiejskiej w Jugowie (obejmujący remont sali z kuchnią i zakup sprzętu),
- remontu oraz wyposażenia sali wiejskiej w Dzikowcu.

Zadania były dofinansowane w 98% z rządowego programu Polski Ład, z czego modernizacja sali wiejskiej Jugowianka w Jugowie w kwocie 419 tys. zł, modernizacja pomieszczeń - łazienki i kuchni w sali w Dzikowcu w kwocie 249 tys. zł.

Kolejnym zrealizowanym zadaniem dotyczącym obiektu użyteczności publicznej była modernizacja kuchni Sali wiejskiej w Sokolcu. Wartość zadania wyniosła 123 000,00 zł, ale wkład własny Gminy był mniejszy dzięki pozyskaniu 60 000,00 zł z budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach programu Odnowa Dolnośląskiej Wsi.

Sala wiejska w Sokolcu

Kolejnym zadaniem rozpoczętym w 2025 r. była termomodernizacja sal wiejskich w Bożkowie, Krajanowie i Świerkach w ramach projektu „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy wiejskiej Nowa Ruda”, dofinansowanego w 70% z Funduszy Europejskich w ramach programu FEDS (wartość zadań to ok. 4,2 mln zł).

W 2025 r. Gmina Nowa Ruda zrealizowała zadanie pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy wiejskiej Nowa Ruda” – w ramach projektu przeprowadzono m.in. kompleksową termomodernizację budynku Sali Gimnastycznej w Dzikowcu. Wartość całej inwestycji (termomodernizacją objęto też wybrane remizy OSP oraz żłobek w Ludwikowicach) wyniosła około 7 mln zł.

W 2025 r. uzyskano pozytywną ocenę wniosku i w listopadzie wyłoniono w drodze przetargu wykonawcę zadania pn. „Budowa sali wiejskiej w Przygórzu wraz z zagospodarowaniem terenu”. Projekt współfinansowany jest z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska

2021–2027. Dotyczy on budowy obiektu użyteczności publicznej w Przygórzu, tj. sali wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną.

W ramach projektu planowany jest również zakup wyposażenia sali wiejskiej. Powstaną obszary zielone z licznymi nowymi nasadzeniami roślinności (krzewy, byliny oraz zasiane trawniki), zamontowane zostaną domki dla owadów. Ponadto przeprowadzone zostaną działania uzupełniające związane z wykorzystaniem OZE (pompa ciepła oraz instalacja fotowoltaiczna wraz z magazynem energii) oraz dotyczące infrastruktury drogowej (ciągi piesze, pieszo-jezdne oraz miejsca parkingowe), które poprawią dostępność do i na ww. obszarze z nadanymi nowymi funkcjami. Nowa infrastruktura przystosowana zostanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Całkowity koszt projektu wynosi 4 677 463,80 zł, z czego dofinansowanie ze środków unijnych - 3 975 844,23 zł.

Działania w obszarze bezpieczeństwa

Sprawy obronne i obrona cywilna

Działalność w obszarze związanym z przygotowaniem urzędu i gminy do działania w przypadku zagrożenia i sytuacji kryzysowych dotyczyła głównie opracowania szeregu planów, sprawozdań i zestawień, w tym:

- Ankiety Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku,
- Zestawienia świadczeń osobistych i świadczeń rzeczowych przewidzianych do realizacji na terenie Gminy Nowa Ruda w 2025 roku,
- Roczno planu kontroli wykonywania zadań obronnych w Gminie Nowa Ruda na 2025 rok,
- Roczno wykazu planowanych ćwiczeń obronnych w Gminie Nowa Ruda na rok 2026,
- Planu Akcji Kurierskiej oraz Planu Rozplakatowywania Obwieszczeń na terenie Gminy Nowa Ruda,
- Instrukcji Stałego Dyżuru Wójta Gminy Nowa Ruda,
- Wytycznych Wójta Gminy Nowa Ruda wraz z Planem Zasadniczych przedsięwzięć w zakresie pozamilitarnych przygotowań obronnych w 2025 roku,

- Wkładu do Wojewódzkiego Planu Ewakuacji.

Działalność ta polegała również na wykonaniu Planu świadczeń osobistych na 2026 rok, Planu świadczeń rzeczowych na 2026 rok, Planu świadczeń osobistych przewidzianych do wykonania w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny na terenie Gminy Nowa Ruda na 2026 rok oraz Planu świadczeń rzeczowych przewidzianych do wykonania w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny na terenie Gminy Nowa Ruda na 2026 rok.

Ważnym elementem utrzymania sprawnego zarządzania i ochrony ludności stanowiło przygotowanie i uczestniczenie w treningach systemu powszechnego ostrzegania i alarmowania organizowanych przez Centrum Operacji Powietrznych, a także w treningach Stałego Dyżuru na szczeblu powiatowym oraz wojewódzkim.

W 2025 roku ruszył rządowy Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026. Gmina Nowa Ruda ze środków otrzymanych w ramach programu OLiOC:

- dostosowała lokal użytkowy na magazyn Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej,
- zakupiła kontenery IBC 1000L Mauser w ilości 5 szt. na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców Gminy Nowa Ruda w wodę pitną podczas zdarzeń i sytuacji kryzysowych,
- zakupiła sprzęt łączności na potrzeby Urzędu Gminy Nowa Ruda niezbędny do zachowania ciągłości łączności podczas działań w sytuacjach kryzysowych,
- zrealizowała usługę – kursy Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy (KPP) dla 13 przedstawicieli jednostek organizacyjnych Gminy Nowa Ruda oraz Urzędu Gminy Nowa Ruda.

Kurs Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy

Wartość zadania dotyczącego remontu magazynu na potrzeby Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej wyniosła 601 217,70 zł, a zadanie było w 100% dofinansowane z budżetu Państwa. Celem projektu było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Nowa Ruda poprzez tworzenie i utrzymywanie, na obszarze gminy, zasobów ochrony ludności. Prace obejmowały wykonanie robót remontowo-adaptacyjnych mających na celu przystosowanie pomieszczeń użytkowych w budynku gminnym zlokalizowanym w Woliborzu do funkcji ww. magazynu.

Zarządzanie kryzysowe

Działalność w obszarze związanym z przygotowaniem urzędu do działania w przypadku zagrożenia i sytuacji kryzysowych dotyczyła głównie opracowania szeregu planów, ocen i wytycznych, w tym Planu pracy Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Działalność w obszarze bieżącego działania Zespołu Zarządzania Kryzysowego polegała m.in. na:

- przygotowaniu odpowiednich komunikatów i informacji o zagrożeniach dla mieszkańców gminy, dotyczących zagrożeń meteorologicznych i zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem

powietrza, a także rozsyłaniu ich środkami komunikacji elektronicznej oraz umieszczaniu na portalach internetowych i w miejscach ogólnie dostępnych,

- pomocy mieszkańcom w sytuacjach kryzysowych, podczas pożarów domów, mieszkań, zalań posesji,

- usuwaniu powalonych drzew z dróg i posesji.

Utrzymanie OSP w gotowości do działania

Ochotnicze Straże Pożarne są bardzo ważnym ogniwem w zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie gminy. Od ich właściwego wyposażenia zależy ich gotowość bojowa oraz skuteczność działania. Na terenie Gminy Nowa Ruda funkcjonuje 10 jednostek OSP. W ostatnich latach największe potrzeby dotyczące wyposażenia wynikały z konieczności wymiany wystużonych pojazdów bojowych, z których niektóre miały już ponad 40 lat (z tego względu zakupiono nowe samochody dla OSP Włodowice – 2018 r., OSP Wolibórz – 2018 r., OSP Bożków – 2019 r., OSP Sokolec – 2020 r., OSP Jugów – 2021 r., OSP Ludwikowice Kłodzkie – 2022 r., OSP Czerwieńczyce – 2023 r., OSP Świerki – 2024 r.).

Należy podkreślić, że w 2025 r. drухowie OSP wyjeżdżali na akcje 347 razy (dla porównania – w 2023 r. - 350 razy, w 2024 r. - 460 razy). Najwięcej wyjazdów, podobnie jak w 2024 r., odnotowali drухowie z OSP Wolibórz – 53, OSP Jugów – 72 oraz OSP Bożków – 78. Ta liczba pokazuje, że warto inwestować w sprzęt i ludzi, którzy służą pomocą m.in. przy wypadkach komunikacyjnych, pożarach, czy zabezpieczaniu imprez gminnych.

W 2025 r. przekazano dotację w wysokości 849 925,00 zł dla Stowarzyszenia Ochotnicza Straż Pożarna w Nowej Wsi Kłodzkiej na dofinansowanie zakupu średniego samochodu pożarniczego (środki w wysokości 150 000,00 zł Gmina Nowa Ruda pozyskała z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego).

Nowy pojazd dla OSP Nowa Wieś Kłodzka

Pod koniec 2025 r. wybrano wykonawcę zadania dotyczącego budowy budynku remizy OSP w Świerkach. Wartość całkowita projektu wynosi 2 164 531,88 zł. Zadanie jest dofinansowane w 85% z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027.

W ramach projektu zaplanowano roboty budowlane, w tym instalacyjne, w celu stworzenia nowego budynku użyteczności publicznej, tj. remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Świerkach. Roboty obejmują prace rozbiórkowe i przygotowawcze (rozbiórka istniejących dwóch budynków gospodarczych, z których jeden jest starą remizą OSP). Nową remizę stanowić będzie garaż i 6 pomieszczeń użytkowych (socjalne, gospodarcze, techniczne, natryski, wc i wiatrołap). Zostanie wykonana infrastruktura uzupełniająca, tj. infrastruktura drogowa w postaci drogi wewnętrznej dojazdowej do garażu, placu manewrowego dla wozu strażackiego oraz chodnika i parkingu (5 miejsc postojowych w tym 1 dla niepełnosprawnych) oraz pompa ciepła i instalacja fotowoltaiczna z magazynem energii. Wykonana zostanie rekuperacja z odzyskiem ciepła. Przewidziany zakres rzeczowy umożliwi stworzenie nowoczesnej i funkcjonalnej proekologicznej infrastruktury dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu zaplanowano wykonanie nasadzeń drzew i krzewów liściastych, trawnik i łąkę kwietną z roślinami miododajnymi celem zapewnienia bioróżnorodności. Zakupione zostanie również niezbędne wyposażenie (m.in. meble, odsysacz spalin silnikowych i syrena alarmowa).

W 2025 r. Gmina Nowa Ruda zakończyła realizację zadania pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy wiejskiej Nowa Ruda” – projekt polegał na kompleksowej termomodernizacji budynku Sali Gimnastycznej w Dzikowcu, 6 remiz OSP (Czerwieńczyce, Dzikowiec, Jugów, Sokolec, Włodowice, Wolibórz) oraz poprawie efektywności energetycznej budynku Żłobka w Ludwikowicach Kłodzkich. Wartość całej inwestycji wyniosła około 7 mln zł, z czego dofinansowanie z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska – 70%.

Termomodernizacja OSP Dzikowiec Kł.

Termomodernizacja budynku OSP Włodowice

Utrzymanie OSP w gotowości do działania polegało m.in. na:

- bieżącej naprawie samochodów pożarniczych i sprzętów będących na stanie poszczególnych jednostek OSP,
- zakupie sprzętu dla poszczególnych jednostek (w tym m.in. zakup 19 radiotelefonów dla jednostek OSP – wartość zadania 35,2 tys. zł, wartość dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 30 tys. zł.),
- przeglądach i legalizacjach urządzeń pożarniczych,
- ubezpieczeniu pojazdów jak i członków OSP biorących czynny udział w działaniach ratowniczych,
- kierowaniu członków OSP na badania lekarskie,
- kierowaniu członków OSP na kursy podstawowe i doskonalące,
- zapewnieniu oleju napędowego jak i etyliny PB-95 do pojazdów i sprzętów będących na stanie jednostek,
- prowadzeniu i rozliczaniu kart drogowych dla poszczególnych pojazdów i sprzętów,
- litrażowaniu sprzętów i pojazdów w celu wydania kart drogowych.

Sport i turystyka

Z uwagi na położenie gmina stara się wykorzystywać swoje walory turystyczne. Wg stanu na 31 lipca 2025 r. Gmina dysponowała 308 miejscami noclegowymi. Wg danych GUS, najwięcej miejsc noclegowych zapewniały kempingi (180) oraz schroniska (83).

W 2024 r. otrzymano pozytywną ocenę wniosku o dofinansowanie na zadanie: „Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego w miejscowości Dzikowiec - etap II”, współfinansowanego ze środków pochodzących z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska. W 2025 r. wybrano wykonawcę zadania, który zgodnie z umową zobowiązany był do zagospodarowania terenu wokół zbiornika wodnego wraz z zapewnieniem infrastruktury rekreacyjnej oraz sanitarnej. Przedmiotem umowy była budowa wiaty drewnianej, montaż zbiornika bezodpływowego przy budynku sanitarnym, budowa ścieżki pieszo-rowerowej, drogi dojazdowej oraz terenów rekreacyjnych z elementami małej architektury. Wartość zadania wyniosła 1,1 mln zł, z czego ze środków unijnych dofinansowano 70%.

Zalew w Dziewowcu, jesień 2025 r.

Komunikacja gminna

W dniu 1 kwietnia 2025 r. rozpoczęła funkcjonowanie gminna komunikacja. Linie regularne obejmują trasy:

- Nowa Ruda - Nowa Wieś – Czerwieńczyce – Bożków - Nowa Ruda;
- Nowa Ruda – Dworki – Bartnica – Świerki – Ludwikowice Kł. – Nowa Ruda – Wolibórz – Przygórze – Nowa Ruda;
- Nowa Ruda – Jugów – Nowa Ruda;
- Nowa Ruda – Wolibórz – Dziewowiec – Święcko – Bożków – Nowa Ruda – Dworki – Nowa Ruda.

Komunikacja gminna w 2025 r. była realizowana przez firmę Smilebus Paweł Gorczyca.

Realizacja zadań oświatowych

Gmina będąc organem prowadzącym dla wszystkich publicznych szkół i przedszkoli, wypełnia szereg zadań związanych z zapewnieniem środków na ich funkcjonowanie, tworzeniem dobrych warunków pracy i nauczania, organizacją dowozu uczniów, zapewnienie udziału w programach i projektach edukacyjnych.

Sieć edukacyjna

Plan sieci publicznych placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda na koniec 2025 r. przedstawiał się następująco:

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej - Zespołu	Nazwa szkoły	Nazwa przedszkola	Granice obwodu
1.	Zespół Szkół Nr 1 w Jugowie	Szkoła Podstawowa w Jugowie	Przedszkole Samorządowe w Jugowie	Jugów.
2.	Zespół Szkół Nr 2 w Ludwikowicach Kł.	Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka z Asyżu	Przedszkole Samorządowe w Ludwikowicach Kł.	Ludwikowice Kł., Dworki, Świerki, Bartnica, Krajanów, Sokolica, Bieganów, Sokolec, Włodowice.

		w Ludwikowicach Kł.		
3.	Zespół Szkół Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie	Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie	Przedszkole Samorządowe w Bożkowie	Bożków, Dzikowiec, Czerwieńczyce, Nowa Wieś Kłodzka, Gmina Kłodzko: Święcko, Gorzuchów.
4.	Zespół Przedszkolny w Woliborzu		Przedszkole Samorządowe w Woliborzu Przedszkole Samorządowe w Przygórzu	
5.	Szkoła Podstawowa w Woliborzu	Szkoła Podstawowa w Woliborzu		Wolibórz, Przygórze.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy (placówki publiczne i niepubliczne)
Poniższa tabela obrazuje, jak zmieniała się liczebność uczniów w poszczególnych placówkach na przestrzeni lat 2011-2025.

Placówka/Rok szkolny (np.: 2022/23)	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
SP Bożków	123	119	129	143	149	144	164	184	178	178	190	191	211	241
SP Jugów	141	192	192	200	220	200	238	267	263	237	232	224	200	208
SP Ludwikowice	167	159	167	158	171	158	169	198	196	194	198	200	159	175
SP Wolibórz	88	-----	-----	----	----	-----	-----	-----	---	---	---	----	-----	----
SP Dzikowiec	46	-----	-----	----	----	----	---	-----	----	---	--	---	-----	----
SP Włodowice	89	-----	-----	----	----	-----	-----	-----	---	----	--	---	-----	----
Razem Publ.	654	470	488	501	540	502	571	649	637	609	620	615	570	624
NSP Dzikowiec	x	42	43	37	37	31	40	45	44	43	40	34	19	26
NSP Włodowice	x	72	76	89	101	100	117	133	123	127	130	134	116	125
NSP AMS Wolibórz	x	X	x	x	13	23	20	45	52	52	53	49	53	53
RAZEM Niep.	x	114	119	126	151	154	177	223	219	222	223	217	188	204
Razem PLACÓWKI	654	584	607	627	691	656	748	872	856	831	843	832	758	828

Programy i projekty edukacyjne

W 2025 roku szkoły prowadzone przez Gminę Nowa Ruda realizowały programy i projekty wspierające aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, współfinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Samorządu Województwa Dolnośląskiego.

Realizowano następujące programy:

- **„ABC Pływania” (dawniej „Umiem pływać”)** – program nauki pływania dla uczniów klas I–III szkół podstawowych,
- **„Sprawny Dolnoślązaczek”** – program wspierający rozwój sprawności fizycznej i zdrowych nawyków ruchowych uczniów edukacji wczesnoszkolnej,
- **„Mały Mistrz”** – ogólnopolski program promujący aktywność fizyczną i zdrowy styl życia wśród uczniów klas I–III,
- **„Aktywna Szkoła”**, w ramach którego realizowano działania:
 - o **„Aktywny Orlik”** – zajęcia sportowo-rekreacyjne na obiektach sportowych,
 - o **„Aktywny do kwadratu”** – dodatkowe zajęcia sportowe dla uczniów szkół podstawowych.

Programy były realizowane we wszystkich szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda i obejmowały zajęcia rozwijające sprawność ruchową, zainteresowania sportowe oraz promujące aktywny i zdrowy styl życia.

- **„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”** - Gmina Nowa Ruda w 2024 roku wystąpiła o dofinansowanie na zakup książek do szkół podstawowych i przedszkoli. Dofinansowanie i realizacja projektu nastąpiły w 2025 roku. Beneficjentem programu były przedszkola samorządowe w Jugowie, Bożkowie i Woliborzu – całkowity koszt wyniósł 10 026,96 zł, z tego dotacja 8000,00 zł oraz szkoły podstawowe w Jugowie i Ludwikowicach Kłodzkich – całkowity koszt wyniósł 30 089,18 zł, w tym otrzymana dotacja - 24 000,00 zł.
- **„Wiem, Umiem, Potrafię i Lubię Przedszkole!”** – projekt realizowany od kwietnia 2024 r. do 30 czerwca 2026 r. w przedszkolach w Bożkowie, Jugowie, Przygórzu, Woliborzu i Ludwikowicach Kłodzkich, obejmujący dodatkowe zajęcia dla dzieci, m.in. z języka angielskiego, gimnastyki korekcyjnej, robotyki i programowania, zajęcia wspierające zdrowie psychiczne oraz zajęcia matematyczne i ekologiczne. W projekcie uczestniczy łącznie 181 dzieci. Projekt współfinansowany jest ze środków Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska. Całkowita wartość projektu wynosi 869 296,85 zł, w tym

dofinansowanie - 695 437,47 zł. W 2025 roku wydatkowano kwotę 288 926,93 zł, głównie na wynagrodzenia nauczycieli prowadzących zajęcia oraz doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej.

- **Projekt Erasmus+** o wartości 56 738,00 EUR pn. „**Wspólna polsko-grecka droga do sukcesu!**” (nr projektu: 2025-1-PL01-KA122-SCH-000342661) realizowany był w Szkole Podstawowej im. K. Makuszyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie, funkcjonującej w Zespole Szkół Nr 3 w Bożkowie.

W ramach projektu uczniowie uczestniczyli w dwutygodniowym wyjeździe edukacyjnym do Grecji, podczas którego mieli możliwość poznania kultury, tradycji oraz codziennego życia mieszkańców tego kraju. Program mobilności obejmował również zwiedzanie najważniejszych miejsc historycznych i atrakcji turystycznych, co pozwoliło uczestnikom poszerzyć wiedzę z zakresu historii, geografii i dziedzictwa kulturowego Europy.

Istotnym elementem projektu była nauka i doskonalenie języka angielskiego poprzez codzienną komunikację, udział w zajęciach, warsztatach oraz współpracę z zagranicznymi partnerami. Uczniowie rozwijali kompetencje językowe w praktyce, przełamując bariery komunikacyjne i zdobywając większą pewność siebie w posługiwaniu się językiem obcym.

Udział w projekcie przyczynił się również do rozwoju kompetencji społecznych i interpersonalnych uczniów, takich jak umiejętność pracy w grupie, otwartość na inne kultury, samodzielność oraz odpowiedzialność. Wyjazd był także okazją do nawiązywania nowych znajomości, wymiany doświadczeń oraz kształtowania postaw tolerancji i współpracy międzynarodowej.

Realizacja projektu Erasmus+ umożliwiła uczestnikom zdobycie cennych doświadczeń edukacyjnych i życiowych, które pozytywnie wpływają na ich dalszy rozwój osobisty i edukacyjny.

Finansowanie zadań oświatowych

Potrzeby oświatowe

Zgodnie z przepisami ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wysokość części oświatowej subwencji ogólnej była uzależniona od zakresu realizowanych zadań edukacyjnych. Przy jej podziale uwzględniano przede wszystkim liczbę uczniów oraz specyfikę i strukturę zadań oświatowych, a także stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Podstawą

naliczania środków był tzw. standard finansowy przypadający na jednego ucznia przeliczeniowego, ustalany corocznie na poziomie ogólnokrajowym i jednakowy dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Wysokość standardu finansowego w poszczególnych latach przedstawiono w poniższej tabeli.

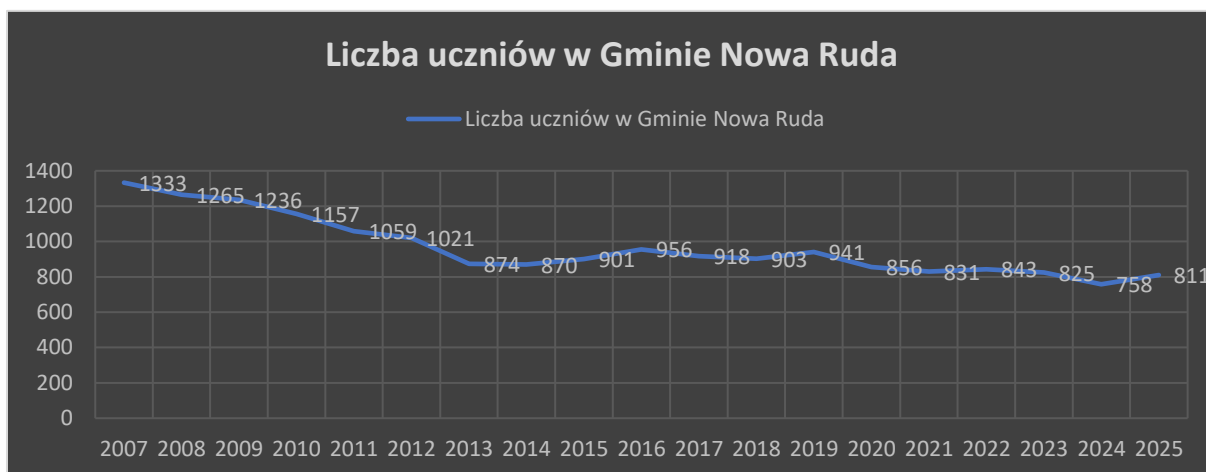
Rok	Kwota	Liczba uczniów
2007	6 752 057,00 zł	1 333
2008	7 327 298,00 zł	1 265
2009	7 955 308,00 zł	1 236
2010	8 215 905,00 zł	1 157
2011	8 173 819,00 zł	1 059
2012	8 605 259,00 zł	1 021
2013	7 633 755,00 zł	874
2014	8 152 181,00 zł	870
2015	8 823 859,00 zł	901
2016	9 348 439,00 zł	957
2017	9 835 983,00 zł	918
2018	10 233 683,00 zł	903
2019	10 502 547,00 zł	941
2020	10 690 093,00 zł	856
2021	11 287 781,00 zł	831
2022	11 982 183,00 zł	843
2023	13 664 562,00 zł	825
2024	18 767.842,00 zł	758
2025	22 615 401,00 zł	811

Od 2025 roku dotychczasowa część oświatowa subwencji ogólnej została zastąpiona pojęciem kwoty potrzeb oświatowych. Środki przekazywane samorządom na realizację zadań edukacyjnych nadal ustalane są w oparciu o kryteria zbliżone do obowiązujących wcześniej, w szczególności liczbę uczniów oraz rodzaj i strukturę realizowanych zadań oświatowych. Zmiana ta miała przede wszystkim na celu zmianę sposobu prezentowania środków przeznaczanych na finansowanie oświaty, przy zachowaniu zasad uwzględniających lokalne potrzeby edukacyjne poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

Kwota potrzeb oświatowych na 811 uczniów i 106 przedszkolaków w wieku 6 lat we wszystkich placówkach oświatowych na terenie Gminy Nowa Ruda wyniosła 22 615 401,00 zł, w tym subwencja na dzieci sześciolatnie – 957 032,96 zł i na dzieci w wieku 2,5-5lat –

1 842 639,57 zł.

Na edukację dzieci z Ukrainy gmina otrzymała w 2025 roku z Funduszu Pomocy Ukrainie kwotę 263 182,00 zł.

Pomimo zmniejszającej się liczby uczniów, następuje wzrost kosztów edukacji, na który przede wszystkim ogromny wpływ ma waga, która jest do ucznia przypisana. Dla przykładu uczniowie wymagający stosowania specjalnych metod nauczania są objęci dodatkową subwencją, w zależności od rodzaju niepełnosprawności, najwyższa stanowi aż 9,5-krotność subwencji przewidzianej na ucznia zdrowego.

Źródła finansowania zadań oświatowych w Gminie Nowa Ruda:

1. Subwencje i środki własne:

- kwota potrzeb oświatowych – zgodnie z obowiązującymi przepisami - 22 615 401,00 zł,
- rezerwa celowa – 348 035,00 zł (kwota przyznana na wniosek gminy w związku ze wzrostem zadań oświatowych w 2025 roku),
- środki własne gminy – na pokrycie różnicy między kosztami rzeczywistymi a otrzymanymi środkami z subwencji i dotacji celowych.

2. Dotacje celowe:

- dotacja podręcznikowa – 78 042,40 zł,
- edukacja dzieci z Ukrainy – Fundusz Pomocy Ukrainie – 263 182,00 zł,
- wyprawka szkolna – zakup podręczników dla uczniów niepełnosprawnych – 4 725,00 zł (dla 21 uczniów).

3. Środki projektowe:

- Poznaj Dolny Śląsk – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, dotacja celowa na organizację wycieczek szkolnych w roku szkolnym 2025/2026 – 16 000 zł,
- Narodowy Program Czytelnictwa – dotacja w wysokości 32 000 zł,
- Wiem, Umiem, Potrafię i Lubię Przedszkole – wsparcie uczniów w ramach projektu – 261 412,63 zł,
- Projekt „mSilnia” – 10 000,00 zł – SP Bożków,
- Erasmus+ - 56 738,00 EUR; Projekt 2025-1-PL01-KA122-SCH-000342661 pn. „Wspólna polsko-grecka droga do sukcesu!” – Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego z Oddz. Integrycyjnymi w Bożkowie w Zespole Szkół Nr 3 w Bożkowie.

Podstawowa kwota dotacji na ucznia przedszkoli i dotacja celowa na wychowanie przedszkolne
Podstawowa kwota dotacji na ucznia uczęszczającego do przedszkoli samorządowych prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda (po jej aktualizacji dokonanej zarządzeniem nr 656/25 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 27.10.2025r.) wyniosła średnio 1 417,01 zł miesięcznie. Kwota

dotacji na 1 wychowanka przedszkola niepublicznego wyniosła średnio miesięcznie 1 062,76 zł (75% podstawowej kwoty dotacji).

Dotacje podmiotowe na prowadzenie niepublicznych placówek oświatowych w 2025 r.

Nazwa placówki	Kwota dotacji udzielona w roku 2025	W tym na organizację kształcenia specjalnego
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Dzikowcu	1 492 381,20	1 166 393,05
Szkoła Podstawowa im. Św. Wojciecha we Włodowicach	4 181 916,68	2 202 101,68
Szkoła Podstawowa AMS w Woliborzu	793 439,48	199 752,17
Niepubliczne Przedszkole w Dzikowcu	496 425,20	125 013,28
Niepubliczne Przedszkole we Włodowicach	1.078 315,19	547 509,75
Razem	8 042 477,75	4 240 769,93

Na terenie Gminy Nowa Ruda do 31 sierpnia 2025 r. funkcjonowały 3 niepubliczne szkoły podstawowe o uprawnieniach szkół publicznych i 2 niepubliczne przedszkola. Z dniem 31 sierpnia 2025r. została zlikwidowana Szkoła Podstawowa AMS w Woliborzu prowadzona przez Fundację Wspierania Aktywności Lokalnej „Fala”.

Przedszkola

Sieć przedszkoli samorządowych stanowią przedszkola w: Bożkowie, Jugowie, Woliborzu, Przygórzu i Ludwikowicach Kł.

Uzupełnieniem sieci są niepubliczne przedszkola funkcjonujące również w zespołach szkolnych we Włodowicach i Dzikowcu.

Liczbę dzieci w latach 2024 i 2025 przedstawia poniższy wykres:

W roku 2025 wychowaniem przedszkolnym objętych było łącznie średnio 303 dzieci. Do gminnych przedszkoli uczęszczało 227 wychowanków, w tym 14 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, a do niepublicznych przedszkoli 76 dzieci, w tym 9 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Gmina Nowa Ruda dysponuje odpowiednią ilością miejsc w przedszkolach dla wszystkich dzieci zamieszkałych na terenie gminy, jednakże nie zawsze będą to przedszkola blisko miejsca zamieszkania. Z dyrektorami zarządzającymi przedszkolami zostały ustalone kryteria przyjęte przez Radę Gminy Nowa Ruda uchwałą nr 242/XXXII/17 Rady Gminy Nowa Ruda w sprawie określenia kryteriów rekrutacji do przedszkoli prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda, liczby punktów za każde z kryteriów oraz dokumentów niezbędnych do ich potwierdzenia, że w pierwszej kolejności przyjmowane są dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Nowa Ruda, a w przypadku wolnych miejsc spoza gminy.

Liczbę miejsc w przedszkolach oraz liczbę wychowanków przedstawia tabela poniżej:

Lp.	Placówka	Liczba miejsc w przedszkolach	Faktyczna liczba dzieci w przedszkolach Wg danych SIO stan na dzień 30.09.2025r.
1.	PS w Jugowie	75	54
2.	PS w Ludwikowicach Kł.	50	50
3.	PS w Bożkowie	75	75
4.	PS Wolibórz	42	35
5.	PS Przygórze	30	13
6.	Ogółem Przedszkola Samorządowe	292	227
7.	Niepubliczne Przedszkole w Dzikowcu	50	31
8.	Niepubliczne Przedszkole we Włodowicach	50	45
10.	Razem niepubliczne	100	76
11.	ogółem wszystkie przedszkola w gminie	392	303

Organizacja dowozu uczniów do szkół

W roku 2025 Gmina Nowa Ruda realizowała zadanie związane z organizacją dowozu dzieci i uczniów do prowadzonych przez siebie placówek oświatowych, tj.:

- Szkoły Podstawowej oraz Przedszkola Samorządowego w Bożkowie,
- Szkoły Podstawowej oraz Przedszkola Samorządowego w Jugowie,
- Szkoły Podstawowej oraz Przedszkola Samorządowego w Ludwikowicach Kłodzkich.

Transport szkolny obejmował uczniów zamieszkujących miejscowości: Wolibórz, Nowa Wieś Kłodzka, Czerwieńczyce, Gorzuchów, Święcko, Dzikowiec, Koszyn, Bartnica, Świerki, Dworki, Sokolec, Włodowice, Przygórze oraz Jugów. Średnio z dowozu korzystały 273 osoby.

Niezależnie od dowozów do szkół gminnych, Gmina Nowa Ruda zapewniała również transport uczniom posiadającym orzeczenia o niepełnosprawności. W roku 2025 wsparciem objęto 25

uczniów z miejscowości: Bartnica, Świerki, Ludwikowice Kłodzkie, Jugów, Włodowice, Bożków, Koszyn, Dzikowiec oraz Wolibórz.

Uczniowie byli dowożeni do następujących placówek:

- Zespołu Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie,
- Niepublicznej Szkoły Specjalnej przy DPS w Ludwikowicach Kłodzkich,
- Zespołu Szkół nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie,
- Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bożkowie.

Łączne wydatki poniesione na transport wszystkich uczniów wyniosły 840 375,82 zł.

Ponadto, na podstawie indywidualnych umów zawartych z rodzicami, Gmina refundowała koszty przewozu 2 uczniów, których opiekunowie samodzielnie organizowali transport do:

- Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 12 dla Nieśłyszących i Słabosłyszących im. M. Grzegorzewskiej we Wrocławiu,
- Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego „Subrideo” w Kłodzku.

Na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości 15 869,20 zł.

Stypendia motywacyjne w szkołach za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe.

W roku szkolnym 2024/2025 w szkołach samorządowych przyznano stypendia motywacyjne za wysokie wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe. Stypendia na łączną kwotę 23 560,00 zł otrzymało łącznie 95 uczniów, w tym:

- z Zespołu Szkół Nr 1 w Jugowie – Szkoła Podstawowa w Jugowie – 37 uczniów;
- z Zespołu Szkół Nr 2 w Ludwikowicach Kł. – Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka z Asyżu w Ludwikowicach Kł. – 25 uczniów;
- z Zespołu Szkół Nr 3 z Oddz. Integracyjnymi w Bożkowie – Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego z Oddz. Integracyjnymi w Bożkowie – 33 uczniów.

W roku szkolnym 2024/2025 liczba stypendystów była większa niż w poprzednim roku szkolnym (stypendia otrzymało 95 osób, a w roku szkolnym 2023/2024 – 90 osób).

Egzaminy zewnętrzne – egzamin ósmoklasisty

Po raz pierwszy egzamin ten został przeprowadzony w roku szkolnym 2018/2019. Jest egzaminem obowiązkowym i pełni dwie zasadnicze funkcje:

- 1) Określa poziom wykształcenia ogólnego uczniów w zakresie obowiązkowych przedmiotów egzaminacyjnych i zapewnia uczniowi, jego rodzicom, nauczycielom oraz władzom oświatowym informację zwrotną na temat tego poziomu wykształcenia.
- 2) Zastępuje egzamin wstępny do szkół ponadpodstawowych, które wykorzystują wyniki egzaminu ósmoklasisty z poszczególnych przedmiotów jako kryteria rekrutacji, jeżeli liczba kandydatów jest większa niż liczba wolnych miejsc w szkole.

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w dniach: 13, 14 i 15 maja 2025 r.

Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej. Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych: języka polskiego, matematyki i języka nowożytnego (angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, ukraiński lub włoski – uczeń może wybrać tylko ten język, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych).

Na terenie Gminy Nowa Ruda do egzaminu przystąpiło łącznie 86 ósmoklasistów, z tego w SP w Jugowie – 25 uczniów, SP w Ludwikowicach Kł. – 14 uczniów, SP w Bożkowie – 28 uczniów, SP we Włodowicach – 14 uczniów i SP w Woliborzu – 5 uczniów.

Tabela obrazuje zestawienie średnich wyników z egzaminu ósmoklasisty – szkoły na terenie Gminy Nowa Ruda (średni wynik szkoły w %).

Rok szkolny	Język polski	matematyka	Język obcy - angielski
2024/2025			
SP w Jugowie	59,92	41,36	67,88
SP w Ludwikowicach Kł.	53	39,92	53,92
SP w Bożkowie	60,82	33,92	56,78
SP we Włodowicach	54,5	33,28	66,42
Niepubliczna SP AMS w Woliborzu	66,8	28	41,5

Realizacja funduszu sołectkiego

W 2025 roku, zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy o funduszu sołectkim, planowane środki na realizację zadań w ramach Funduszu Sołectkiego wynosiły 638 334,75 zł, z czego wykorzystano 630 251,74 zł (98,73% planu). Sołectwa przeznaczyły środki na następujące zadania:

1. **Sołectwo Bartnica** - Budowa wiaty rekreacyjnej, utrzymanie zieleni na terenie sołectwa, zakup i montaż urządzenia siłowni plenerowej.

2. **Sołectwo Bieganów** - Modernizacja altany sołectkiej.

3. **Sołectwo Bożków** – Renowacja placu zabaw, zakup paneli ogrodzeniowych, dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego dz. 674, dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego dz. 685/1, dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego dz. 135/7, 135/3, 138/2; utrzymanie zieleni na terenie sołectwa.

4. **Sołectwo Koszyn** - Dokumentacja projektowa drogi gminnej dz. 48/4, utrzymanie zieleni na terenie sołectwa, dokumentacja projektowa drogi gminnej dz. 3/2, 3/4, 3/5, zakup leżaka plenerowego betonowego.

5. **Sołectwo Czerwieńczyce** – Pielęgnacja zieleni na terenie sołectwa Czerwieńczyce, zagospodarowanie boiska sportowego.

6. **Sołectwo Dworki** – Zagospodarowanie terenu - Punkt Turystyczny w Dworkach.

7. **Sołectwo Dzikowiec** - Pielęgnacja zieleni, wiaty rekreacyjna, zakup ławek parkowych, zakup i montaż bujanej ławki.

8. **Sołectwo Jugów** - Pielęgnacja zieleni w miejscowości Jugów, zakup krzesełek stadionowych, zakup sprzętu gastronomicznego i kolumny mobilnej grającej, zakup i montaż systemu monitoringu na boisku sportowym, zakup i montaż lamp hybrydowych na boisku sportowym, dokumentacja projektowo-kosztorysowa ogrodzenia stadionu.
9. **Sołectwo Krajanów** - Utworzenie miejsca rekreacji.
10. **Sołectwo Ludwikowice Kłodzkie** - Utrzymanie zieleni w sołectwie Ludwikowice, montaż urządzenia zabawowego, zakup pomieszczenia gospodarczego, tablice ogłoszeniowe, zakup stołów i ław plenerowych.
11. **Sołectwo Nowa Wieś Kłodzka** - Zakup wyposażenia do Sali wiejskiej, zakup kosiarki spalinowej, zakup tablic ogłoszeniowych, zakup pomieszczenia gospodarczego i ogrodzenie terenu.
12. **Sołectwo Przygórze** - Zagospodarowanie terenu integracji w Przygórze - etap X, wykonanie tablic informacyjno-promocyjnych, wykonanie szlaku turystyczno-historycznego na terenie sołectwa Przygórze, zakup kosiarki spalinowej, zakup wyposażenia do Sali wiejskiej, zakup zestawu biesiadnego.

13. **Sołectwo Sokolica** - Pielęgnacja zieleni na terenie sołectwa, doposażenie placu rekreacyjnego.

14. **Sołectwo Sokolec** - Dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego, zakup kosiarki spalinowej, zakup maszyny do popcornu, remont łazienki w sali wiejskiej.

15. **Sołectwo Świerki** - Pielęgnacja zieleni na terenie sołectwa, budowa schodów przy Sali wiejskiej, dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego, zakup pojemników na piasek i sól, zakup elementów siłowni plenerowej, zakup i montaż urządzenia zabawowego.

16. **Sołectwo Wolibórz** - Dokumentacja projektowo- kosztorysowa drogi gminnej dz. Nr 889; dokumentacja projektowo- kosztorysowa drogi gminnej dz. Nr 95; dokumentacja projektowo-kosztorysowa mostu dz. Nr 385; dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego dz. Nr 697; utrzymanie zieleni na terenie sołectwa.

17. **Sołectwo Włodowice** – Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa Włodowice, przedłużenie wiaty drewnianej, dokumentacja projektowa świetlicy wiejskiej.

W 2025 r. sołectwa wydatkowały środki z Funduszu Sołeckiego m.in. na utrzymanie zieleni na terenie sołectw, dokumentacje projektowe dróg, mostów i oświetlenia ulicznego oraz doposażenie terenów rekreacyjnych.

Pomoc społeczna (GOPS)

W 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących aktów prawnych:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o systemie oświaty;
- ustawy o pracownikach samorządowych;
- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym;
- ustawy Prawo energetyczne;
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Dodatkowo, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:

- prowadził Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej;
- uczestniczył w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- prowadził „Klub Seniora” w Jugowie;
- prowadził mieszkania wspomagane w Ludwikowicach Kłodzkich i Świerkach;
- realizował programy dla osób niepełnosprawnych i starszych;
- współpracował z Caritas Diecezji Świdnickiej realizując „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2021-2027, Podprogram 2025” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym,

- współpracował z Centrum Integracji Społecznej przy Fundacji „Równi choć różni” w Łądku-Zdrój, mając na celu aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz działania długofalowe mające wpływ na postawę człowieka i jego sposób funkcjonowania w środowisku. Wspólnym zadaniem było odbudowanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych, a także samodzielnego poruszania się po rynku pracy, prowadzącego do zatrudnienia w różnych formach: u pracodawcy, samo zatrudnienia (praca na własny rachunek lub w spółdzielni socjalnej).

Wykonując powyższe zadania, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie był realizatorem programów i strategii z zakresu pomocy społecznej, tj.:

- Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Ruda na lata 2024-2026,
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nowa Ruda na lata 2019-2026.

W 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie na realizację zadań wydatkował kwotę **10.700.267,29 zł**, z czego:

- **na zadania własne - 4.991.338,79 zł** (z czego największy procent stanowiła kwota 2.195.039,38 zł na częściowe pokrycie kosztów pobytu w DPS za 37 osób. Ponadto m.in. wydatkowano środki na wynagrodzenia i pochodne pracowników GOPS, działalność Klubu Seniora w Jugowie oraz pokrycie kosztów pobytu 19 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz 29 dzieci w spokrewnionych, niespokrewnionych i zawodowych rodzinach zastępczych),
- **na zadania z § 2010 - 4.377.856,83 zł** (tu m.in. wypłata zasiłków związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny),
- **na zadania z § 2030 - 1.188.180,20 zł** (tu m.in. zasiłki stałe, zasiłki i pomoc w naturze, „Posiłek w szkole i w domu”, dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników),
- **na zadania z § 2060 - 17.000,00 zł** (świadczenia wychowawcze, koszty obsługi 800+),

- środki z Funduszu pracy - 23.408,54 zł,

- środki z Funduszu Pomocy Ukrainie - 102.482,93 zł.

Zauważalny jest wzrost wydatków na częściowe pokrycie kosztów pobytu w Domach Pomocy Społecznej.

2022 r. – 1 072 904,02 zł (29 osób)

2023 r. – 1 291 221,69 zł (31 osób)

2024 r. – 1 783 039,04 zł (35 osób)

2025 r. – 2 195 039,38 zł (37 osób)

Rzeczywista liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w 2025 roku (w odniesieniu do lat 2023-2024) kształtowała się następująco:

	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE			LICZBA RODZIN OGÓŁEM			LICZBA OSÓB W RODZINACH		
		0	1			2			3	
		2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
1	Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	212	187	212	158	145	156	314	281	292
2	W tym (z wiersza 1): Świadczenia pieniężne	166	146	146	154	140	139	306	270	249
3	W tym (z wiersza 1): Świadczenia niepieniężne	50	47	72	33	32	46	126	113	143
4	W tym (z wiersza 1): Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu	-	-		-	-		-	-	

	na ich rodzaj, formę i liczbę									
5	W tym (z wiersza 1): Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	212	187	212	158	145	156	314	281	292
6	Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej ogółem	X	X	X	35	130	198	57	260	370
7	W tym (z wiersza 6): Wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	X	X	35	53	79	57	120	172

Źródło: opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-03R za 2023, 2024 i 2025 r.

Działalność kulturalna (CKGNR)

Działalność kulturalna prowadzona jest w Gminie przede wszystkim przez Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda (CKGNR) z siedzibą w Ludwikowicach Kłodzkich. W 2025 roku zakres działalności Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda obejmował:

- edukację kulturalną i wychowywanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- dbałość o folklor lokalny, a w szczególności o rękodzieło ludowe i artystyczne,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych mieszkańców,
- zapewnienie realizacji procesu wychowania fizycznego, uprawiania sportu i rekreacji ruchowej.

Swoje zadania CKGNR realizował przede wszystkim poprzez:

- organizację imprez kulturalnych, sportowych, rozrywkowych i turystycznych,
- prowadzenie sekcji i kół zainteresowań dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych,
- współdziałanie z innymi ośrodkami oraz instytucjami upowszechniania kultury i sportu,

- udostępnianie sprzętu i urządzeń znajdującego się na stanie CKGNR, wynajmowaniu pomieszczeń i lokali oraz świadczeniu różnego rodzaju usług komputerowych, gastronomicznych i innych,
- prowadzenie działalności w sieci bibliotek gminnych.

W 2025 roku Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda było organizatorem lub współorganizatorem następujących wydarzeń oraz imprez kulturalnych, sportowych i rozrywkowych:

1. Orszak 3 Króli – Jugów – 6.01.
2. Warsztaty artystyczne – Dzień babci i Dziadka – Dzikowiec – 17.01.
3. „Pociąg do Teatru” – Gala Teatru Muzycznego na Fabrycznej – Ludwikowice Kłodzkie - 19.01.
4. Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek – Jugów – 19.01.
5. 33. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – Jugów – 26.01.
6. Gminny Bal Karnawałowy – Wolibórz – 31.01.
7. Zimowy trening na torze – Dzikowiec – 8.02.
8. Ferie z CKGNR 31.01 – 15.02 (Wolibórz, Ludwikowice Kłodzkie, Przygórze, Bożków, Koszyn, Dzikowiec).
9. Teatr Muzyczny na Fabrycznej w Kłodzkim Ośrodku Kultury „Epoka Rocka” – Kłodzko – 1.02.
10. ACTIV GALERY – sportowy Dzień Kobiet – Ludwikowice Kłodzkie – 8.03.
11. Gminny Dzień Kobiet – Czerwieńczyce – 9.03.
12. Warsztaty artystyczne – Walentynki – Dzikowiec – 13.02.
13. Warsztaty artystyczne – Witaj Wiosno! – Dzikowiec – 14.03.
14. Hard Race H5 PL – Dzikowiec – 22.03.
15. Międzynarodowy Dzień Teatru – Ludwikowice Kłodzkie – 27.03.
16. Nie tylko Fabryczna – wybrane okruchy historii Ludwikowic Kłodzkich – spotkanie z Pawłem Decem – Galeria Ludwikowice – 27.03.
17. Wielkanocne warsztaty – Dzikowiec 4.04.
18. 27. Wystawa Stołów Wielkanocnych (konkursy Palma Wielkanocna, Potrawa Wielkanocna – Bożków – 12.04.

Wystawa stołów wielkanocnych

19. Hard Race H5 PL – Dzikowiec – 12.04.
20. Kapela Bożków – koncert promujący płytę „Neanderthalensis” – Scena na Fabrycznej – Ludwikowice Kłodzkie – 27.04.
21. Wiosenne wędrowanie – wycieczka piesza (wspólnie z „Szlakiem z Dzieciakiem”) – Wzgórza Włodzickie - 27.04.
22. Majówka w Muzeum przy Tunelu – Świerki – 1.05.
23. Festyn wiejski (wsparcie) – Świerki – 3.05.
24. Spotkanie autorskie ze Sławkiem Gortychem – Ludwikowice Kłodzkie – 8.05.
25. Biathlon dla każdego – Sokolec – 11.05.
26. Spot Klasyków – otwarcie sezonu 2025 – Ludwikowice Kłodzkie -11.05.
27. Gminny Konkurs Recytatorski dla Przedszkoli – Ludwikowice 15.05.
28. Warsztaty artystyczne – Dzień Mamy – Dzikowiec – 23.06.
29. Gminny Dzień Dziecka na Zygmuntołwce – Jugów – 31.05.
30. Wsparcie wydarzenia z okazji Dnia Dziecka – Dzikowiec – 1.06.
31. Rodzina na kole – Górski Rajd Rowerowy – Przygórze – 2.06.

32. Festiwal Piosenki Ludowej na Pograniczu, Turniej Boule – Jugów – 7.06.
33. Wsparcie Festynu dla Zuzi, Dzień Dziecka – Koszyn – 8.06.
34. Warsztaty artystyczne – Dzień Taty – Dzikowiec - 18.06.
35. Arabusiowa kraina – warsztaty przedszkolne – Ludwikowice - 18.06.
36. „Dźwięki i słowa” – koncert Teatru Muzycznego na Fabrycznej – Bożków – 22.06.
37. Wsparcie Festynów Rodzinnych w Sokolcu, Włodowicach, Bożkowie – 21-22.06.
38. Piknik rodzinny – Dworki – 28.06.
39. Wsparcie wydarzenia: „Święto Przygórza” (Jubileusz) – 28.06.
40. Festiwal Lawendy – Dom pod Lawendowym Polem (atrakcje dla dzieci, warsztaty kulinarne, warsztaty malarskie, warsztaty fotograficzne, warsztaty z biżuterii florystycznej, Babski Targ, warsztaty zdrowego stylu życia, sesje zdjęciowe w lawendzie, koncert solistów Młodzieżowego Teatru Muzycznego, koncert zespołu Kilka Czułości, joga i relaksacja przy zachodzie słońca, Wolibórz, 29.06.
41. Zajęcia wakacyjne „Bezpiecznie na łonie natury” - cykl wycieczek pieszych, zajęć sensorycznych, ruchowo-rekreacyjnych, warsztatów ornitologicznych, ekologicznych i muzycznych dla dzieci z Gminy Nowa Ruda, organizowanych w: Przygórzu, Dzikowcu, Świerkach, Bożkowie, Jugowie, Ludwikowicach Kłodzkich, Włodowicach, 30.06 – 31.08.2025.
42. Spektakl Teatru Muzycznego na Fabrycznej „Epoka Rocka” w ramach Festiwalu Góry Literatury – Wałbrzych (Teatr Dramatyczny im. J. Szaniawskiego) – 5.07.
43. 7.Sowiogórska Dycha, Ludwikowice Kłodzkie/Sokolec – 5.07.
44. 12.Półmaraton Sowiogórski, Ludwikowice Kłodzkie/Sokolec – 5.07.
45. Festiwal Góry Literatury, Małe Góry Literatury – Ludwikowice Kłodzkie, Dzikowiec
 - MGL: Lekcja z Dorotą Sumińską: Zwierzę ci się – Dzikowiec – 7.07
 - MGL: Lekcja z Grzegorzem Kasdepke: Wielka Księga Uczuć – Dzikowiec – 7.07
 - MGL: Tkaczka chmur – spektakl teatralny i warsztat z udziałem Katarzyny Jackowskiej-Enemuo, Józefa Jackowskiego i Mateusza Szemraja – Dzikowiec – 8.07
 - MGL: Lekcja z Adamem Wajrakiem: Natura pod ochroną – Dzikowiec – 9.07
 - Wystawa „Po deszczu” oraz spotkanie z Piotrem Butkiewiczem, Łukaszem Woźniakiem i Katarzyną Sobocką – Galeria Ludwikowice – 9.07

- Mateusz Pakuła: Lucek, Ludwika i sprawa Świętego Jogurta – Ludwikowice Kłodzkie – 9.07
 - Marcin Szczygielski: Bajkowe wersety – Ludwikowice Kłodzkie – 9.07
 - Agnieszka Tomaszewicz, Joanna Majczyk: Architekci i „paragraf aryjski”. Przypadek SARP-u (1934-1939) – Ludwikowice Kłodzkie – 9.07
 - Urszula Glensk: Pinezka. Historie z granicy polsko-białoruskiej – Ludwikowice Kłodzkie – 9.07
 - Magdalena Barbaruk: Ruch Amereidy – Ludwikowice Kłodzkie – 9.07
 - Filip Łobodziński: Filip Łobodziński? – Ludwikowice Kłodzkie – 9.07
 - Michał Bilewicz: Traumaland. Polacy w cieniu przeszłości – Ludwikowice Kłodzkie – 9.07
 - Koncert: Zespół Reprezentacyjny – Ludwikowice Kłodzkie – 9.07
 - Latający Uniwersytet Ludowy. Warsztaty z Jakubem Gałęziowskim: Historia mówiona w mojej okolicy – Ludwikowice Kłodzkie – 11.07
- 46.** Wsparcie festynu charytatywnego – Dzikowiec – 14.07.
- 47.** Wakacyjny Piknik na Torze – Dzikowiec – 18-20.07.
- 48.** Letnia Scena na Fabrycznej – Spotkanie z pedagogką teatru Renatą Ambrożak – wykład: Teatr jako narzędzie do pracy z emocjami, koncert Teatru Muzycznego na Fabrycznej – 20.07.
- 49.** Pierogowe Love – Jugów, 26.07.
- 50.** Letnia Scena na Fabrycznej – Potańcówka na Fabrycznej – Melodie z Ekranu – 27.07.
- 51.** 9. Mini Sowa – biegi dla dzieci – Ludwikowice Kłodzkie, 9.08.
- 52.** 16. Bieg na Wielką Sowę – Ludwikowice Kłodzkie/Sokolec, 10.08.

16. Bieg na Wielką Sowę

53. Otwarcie boiska sportowego w Przygórzu – wsparcie wydarzenia – 18.08.

54. Festyn w Woliborzu – wsparcie wydarzenia – 18.08.

55. Łączą nas gwiazdy – warsztaty astronomiczne – Jugów – 22.09.

56. Dożynki Gminne, koncert zespołu Big Bike Orchestra – Bożków, 30.08.

Dożynki gminne w Bożkowie

57. Śpiewanie pod Orłem – Teatr Muzyczny na Fabrycznej, Limboski, Waluś/Kraksza/Kryzys, Wiraszko – Sokolec, 6.09.

- 58.** Otwarcie nowej trasy rowerowej – FIOLETOWEJ (wsparcie wydarzenia) – Przygórze – 14.09.
- 59.** „Pokój. 12 lekcji na temat wojny” – spektakl Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu – Ludwikowice Kłodzkie – 17.09.
- 60.** Festiwal Reportażu DOKUMENTALIŚCI – Ludwikowice Kłodzkie
- Warsztaty literackie – 18.09:
 - młodzież szkolna – „Pisz do mnie inaczej”
 - młodzież szkolna – „Moje słowa to piksele”
 - osoby dorosłe – „Poezja mnie oślepia”
 - Spotkanie autorskie z Małgorzatą Gołotą: Nienawiść. Historie z dzieciństwa – 19.09
 - Spotkanie autorskie z Maciejem Czarneckim: Dla dobra dziecka. Szwedzki social – 19.09
 - Spotkanie autorskie z Ludwiką Włodek: Pra. Iwaszkiewiczowie. Opowieść o rodzinie – 20.09
 - Spotkanie autorskie z Bartoszem Żurawieckim: Primadonna. Biografia Bogusława Kaczyńskiego – 20.09
 - Spotkanie autorskie z Moniką Śliwińską: Księżę. Biografia Boya-Żeleńskiego
 - Spotkanie autorskie z Konstantym Gebertem: Pokój z widokiem na wojnę. Historia Izraela
 - Spotkanie autorskie z Arturem Domoślawskim: Rewolucji nie ma końca. Podróże w krainie buntu i nadziei
- 61.** Otwarcie ścieżki rowerowej – Bożków – 27.09.
- 62.** TereNowa7 – Dzikowiec – 27.09.
- 63.** Piknik rodzinny – Dworki – 4.10.
- 64.** Spektakl „Glory Game” – Ludwikowice Kłodzkie – 10.10.
- 65.** 13. Górski Bieg Niepodległości – Ludwikowice/Świerki – 11.11.
- 66.** Z pieśnią ku niepodległej – koncert pieśni patriotycznych – Jugów – 11.11.
- 67.** Przegląd Pieśni Patriotycznych, Wolibórz – 16.11.
- 68.** SMOR QUAD – Dzikowiec – 15.11.
- 69.** 6. Półmaraton Górski ORZEŁ – Sokolec – 22.11.

- 70. 1. Górską Trzynastką – Sokolec – 22.11.
- 71. Ogólnopolska Akcja Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę – Ludwikowice Kłodzkie – 19.11.
- 72. Premiera Teatru Muzycznego na Fabrycznej „Punkt Wyjścia” – Ludwikowice – 5.12 (spektakle 6,7.12).
- 73. Mikołajki Gminne – Dzikowiec – 7.12.
- 74. Gminny Konkurs Plastyczny „Kartka Bożonarodzeniowa”, grudzień.
- 75. Konkurs „Bożonarodzeniowe Dzieło Artystyczne”, grudzień.
- 76. Jarmark Bożonarodzeniowy – Wolibórz – 13.12.

Jarmark Bożonarodzeniowy w Woliborzu

- 77. Spektakl DISCO POLAND – Ludwikowice Kłodzkie – 14.12.

Liczba uczestników imprez kształtowała się następująco:

Wydarzenie	Liczba wydarzeń	Liczba uczestników (łącznie)
Wystawy	6	700 uczestników
Festiwale	8	3300 uczestników
Koncerty	13	5050 uczestników
Spotkania/wykłady	163	6282 uczestników
Imprezy turystyczne i sportowe	25	3631 uczestników
Konkursy	9	522 uczestników
Pokazy teatralne	10	1582 uczestników
Warsztaty	16	357 uczestników
Gale	1	230 uczestników

Przy realizacji wydarzeń w 2025 roku CKGNR współpracowało z licznymi stowarzyszeniami, instytucjami, jednostkami pomocniczymi i sponsorami.

W 2025 roku w ramach Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda działały następujące sekcje i koła: joga akademicka, kinezylogia, nauka gry na instrumentach (pianino, gitara akustyczna i elektryczna), Teatr Muzyczny na Fabrycznej, sekcja szachowa, zespół MyLudove, piłka nożna, pilates, plastyka, Zdrowy kręgosłup, Zespół Taneczno-Wokalny „Mali Bożkowiacy”, Sekcja Kolarska, biathlon, ceramika, joga, Survival and Outdoor, Taniec HIP-HOP.

Zespół Mali Bożkowiacy

Sekcja biathlonowa

Przy Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda działają nieformalne grupy osób dorosłych, odbywające swoje spotkania raz w tygodniu. Są to: Koło Gospodyń Wiejskich „Ludwiczanki”, Koło Gospodyń Wiejskich „Kulturalni” w Ludwikowicach Kłodzkich oraz Klub Seniora „Iskierki”.

[Biblioteka publiczna](#)

W strukturze CKGNR znajduje się biblioteka publiczna, do zadań której należy w szczególności:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych,
- obsługa użytkowników poprzez udostępnianie im zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej nt. zbiorów własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej,
- prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, wydawniczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej.

Biblioteka publiczna mieści się w budynku CKGNR. W skład biblioteki wchodzi filie biblioteczne, nad którymi biblioteka w Ludwikowicach Kł. sprawuje nadzór merytoryczny:

- Filia Nr 1 w Dzikowcu,
- Filia Nr 2 w Jugowie,

- Filia nr 5 w Woliborzu,
- Filia nr 6 w Bożkowie,
- Filia nr 7 w Przygórzu.

W 2025 r. w bibliotece publicznej i jej filiach przeprowadzono lekcje biblioteczne i zajęcia wakacyjne; organizowano spotkania z pisarzami, konkursy plastyczne i literackie oraz brano udział w różnych imprezach (np. Narodowym Czytaniu).

W 2025 roku Biblioteka kontynuowała Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025. W ramach programu biblioteka otrzymała dotację w kwocie 14 675,00 zł na zakup księgozbioru. Biblioteka w ramach programu zakupiła 652 woluminów na kwotę 14 042,21 zł oraz 29 sztuk audiobooków na kwotę 632,79 zł.

W tym dziale Raportu o stanie gminy Nowa Ruda należy jeszcze wskazać na dwa projekty z obszaru działań społeczno-kulturalnych realizowane przez lub przy współudziale Gminy Nowa Ruda:

„Kultura bez granic”

Gmina Nowa Ruda jako Partner Wiodący wraz z 4 partnerami (Gminą Radków, miastem Nowa Ruda, miastem Broumov oraz Fundacją Olgi Tokarczuk) realizowała w 2025 r. szereg transgranicznych wydarzeń kulturalnych w ramach 3-letniego projektu pod nazwą „Kultura bez granic” Interreg Czechy-Polska na lata 2021-2027. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis i ma na celu realizację wspólnych inicjatyw społeczno-kulturalnych wspierających kultywowanie i promowanie tradycji przygranicznych (np. warsztaty fotograficzne, malarskie, kulinarne, literackie, wokalne, ceramiczne). Koszt kwalifikowany projektu wyniósł w roku 2025 169 853,76 zł, w tym dofinansowanie w ramach środków z UE – 80%.

„Blżej tradycji, bliżej siebie”

W 2025 r. zakończono realizację zadania w ramach projektu „Blżej tradycji, bliżej siebie”. Koszty poniesione w 2025 r. wyniosły 28 701,12 zł (80% wartości stanowiło dofinansowanie projektu ze środków UE). Celem organizowanych w ramach projektu wydarzeń otwartych, warsztatów i wycieczki integracyjno-poznawczej była integracja społeczności lokalnej oraz wzrost wiedzy społeczeństwa pogranicza o tradycjach, obyczajach i atrakcjach turystycznych wspólnego regionu.

Realizacja polityk i programów

Program współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok 2025

Program współpracy przyjęty został Uchwałą Nr 59/VIII/24 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 15 listopada 2024r. w sprawie przyjęcia Roczno Programu Współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025. Głównym celem programu było podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności, poprzez rozwijanie współpracy samorządu gminnego z organizacjami pozarządowymi na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

Program zakładał objęcie swoim działaniem jak największej ilości obszarów aktywności obywatelskiej w społeczności lokalnej Gminy Nowa Ruda, a współpraca odbywała się w formach pozafinansowych i finansowych.

Założono, że działania pozafinansowe dotyczyć będą:

- 1) Wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu ujednoczenia i zharmonizowania tych kierunków.
- 2) Konsultowania z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej.
- 3) Tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej.
- 4) Publikowania na stronie internetowej Urzędu informacji ważnych dla organizacji.
- 5) Zawierania umów o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie.
- 6) Zawierania umów partnerstwa określonych w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art. 33 ust.1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020.
- 7) Obejmowania honorowym patronatem Wójta przedsięwzięć realizowanych przez organizację.
- 8) Udostępniania, w miarę możliwości, pomieszczeń Urzędu oraz innych zasobów niezbędnych do realizacji zadań przez organizację.

Współpraca finansowa przybierała następujące formy:

- zlecenia zadań publicznych w formie powierzenia wykonania zadania publicznego,
- zlecenia zadań publicznych w formie wspierania realizacji zadania publicznego,
- wspierania realizacji zadania publicznego w trybie art. 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie.

Konkursy na realizację zadań publicznych w formie powierzenia

W roku 2024 i 2025 r. ogłoszono 7 konkursów na realizację w 2025 r. zadań publicznych w formie powierzenia:

- 1) Zarządzeniem nr 601/24 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 12 grudnia 2024 r. ogłoszono konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu promocji i ochrony zdrowia w 2025 r. pn. **„Organizacja Rehabilitacji Fizycznej i Psychicznej dla kobiet po mastektomii”**. W wyniku

postępowania konkursowego powierzono realizację zadania Noworudzkiemu Stowarzyszeniu AMAZONKI KINESIO, 57-402 Nowa Ruda ul. Kłodzka 16. W dniu 9 stycznia 2025 r. podpisano z beneficjentem umowę na powierzenie realizacji zadania opiewającą na kwotę 8 000,00 zł z terminem realizacji zadania od 9 stycznia do 31 grudnia 2025 r. W ramach realizowanego zadania zorganizowano zajęcia gimnastyczne ogólnousprawniające, ukierunkowane na ograniczenia ruchowe związane z mastektomią oraz zajęcia rehabilitacyjne w postaci drenażu limfatycznego w celu leczenia i profilaktyki obręzków limfatycznych po usunięciu węzłów chłonnych. Zadaniem zostało objętych 5 osób z Gminy Nowa Ruda.

2) Zarządzeniem nr 604/24 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 12 grudnia 2024 r. ogłoszono konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania i ochrony praw konsumentów w 2025 r. pn. **„Upowszechnianie i ochrona praw konsumentów w 2025 r.”** W wyniku postępowania konkursowego powierzono realizację zadania Federacji Konsumentów z siedzibą ul. Ordynacka 11/1, 00 – 364 Warszawa. W dniu 9 stycznia 2025 r. podpisano z beneficjentem umowę na powierzenie realizacji zadania opiewającą na kwotę 7997,00 zł z terminem realizacji zadania od 1 lutego do 31 grudnia 2025 r. W ramach realizowanego zadania świadczone było bezpłatne poradnictwo z zakresu ochrony interesów konsumentów dla mieszkańców Gminy Nowa Ruda. Przedstawiciele Oddziału Federacji pełnili dyżury trzy razy w tygodniu po 4 godziny. W roku 2025 udzielono ponad 720 porad.

3) Zarządzeniem nr 602/24 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 12 grudnia 2024 r. ogłoszono konkurs na realizację w 2025 r. zadania publicznego pn.: **„Promocja regionalnej twórczości artystyczno-kulturalnej, działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym poprzez działalność Kół Gospodyń Wiejskich oraz klubów seniora z terenu Gminy Nowa Ruda”**. W wyniku postępowania konkursowego powierzono realizację zadania Stowarzyszeniu „Inicjatywa Lokalna na Rzecz Rozwoju Gminy Nowa Ruda”, 57-450 Ludwikowice Kłodzkie ul. Fabryczna 2. W dniu 9 stycznia 2025 r. podpisano z beneficjentem umowę na powierzenie realizacji zadania opiewającą na kwotę 17 000,00 zł z terminem realizacji zadania od 9 stycznia do 31 grudnia 2025 r. W ramach realizacji zadania zorganizowano wyjazdy członków Stowarzyszenia na wydarzenia kulturalne i rozrywkowe. Stowarzyszenie było organizatorem imprez kulturalno-artystycznych, w których brali udział jego członkowie oraz mieszkańcy Gminy Nowa Ruda. Uroczystości odbywały się zgodnie z wcześniej przyjętym harmonogramem i były to m.in: Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek w Jugowie, Spotkanie

z Kolędą w Udaninie, Spotkanie Noworoczne, Wystawa Stołów Wielkanocnych, Turniej gry w Boule, Dzień Kobiet w Gminie Nowa Ruda, Festiwal „Pierogowe love”, Narodowe czytanie, Dożynki Gminne.

4) Zarządzeniami nr 50/25 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 4 lutego 2025 r. oraz nr 96/25 z dnia 5 marca 2025 r. ogłoszono konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym pn. **„Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Bożków”**. W wyniku postępowania powierzono realizację zadania przez Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Radość” z siedzibą w miejscowości 57-441 Bożków 72a. W dniu 1 kwietnia 2025 r. podpisano z beneficjentem umowę na powierzenie realizacji zadania opiewającą na kwotę 4 000,00 zł z terminem realizacji zadania od 1 kwietnia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. W ramach realizowanego zadania zorganizowano zajęcia na Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej w miejscowości Bożków, która była czynna 2 razy w tygodniu. W zajęciach świetlicowych uczestniczyło od 5 do 10 wychowanków.

W ramach zajęć były organizowane warsztaty plastyczne, zajęcia sportowe, wycieczki, uroczystości okolicznościowe, odrabianie lekcji, wspólna nauka itp. Podopieczni mieli również zapewniony posiłek.

5) Zarządzeniem nr 606/24 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 12 grudnia 2024 r. ogłoszono konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym pn. **„Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Czerwieńczyce”**. W wyniku postępowania powierzono realizację zadania przez Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie "MALI BOŻKOWIACY z siedzibą: 57-441 Bożków 89E. W dniu 9 stycznia 2025 r. podpisano z beneficjentem umowę na powierzenie realizacji zadania opiewającą na kwotę 6 500,00 zł z terminem realizacji zadania od 9 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. W ramach realizowanego zadania zorganizowano zajęcia na Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej w miejscowości Czerwieńczyce, która była czynna 2 razy w tygodniu w wymiarze 5 godzin tygodniowo. W zajęciach świetlicowych uczestniczyło od 15 do 20 wychowanków. W ramach zajęć dzieci mogły uczestniczyć w różnorodnych zajęciach tj. warsztaty plastyczne, techniczne, robótki ręczne, zajęcia sportowe. Organizowane były uroczystości okolicznościowe, wyjazdy do kina, sali zabaw. Podopieczni mieli również zapewniony posiłek w formie podwieczorku.

6) Zarządzeniem nr 605/24 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 12 grudnia 2024 r. ogłoszono konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym pn. **„Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Jugów”**. W wyniku postępowania wsparto realizację zadania przez Stowarzyszenie Przyjaciół Jugowa z siedzibą: 57-430 Jugów ul. Główna 83. W dniu 9 stycznia 2025 r. podpisano z beneficjentem umowę na powierzenie realizacji zadania opiewającą na kwotę 15 000,00 zł z terminem realizacji zadania od 9 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. W ramach realizowanego zadania zorganizowano zajęcia na Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej w miejscowości Jugów, która była czynna 2 razy w tygodniu w wymiarze 6 godzin tygodniowo. W zajęciach świetlicowych uczestniczyło około 35 wychowanków. W ramach zajęć dzieci mogły uczestniczyć w różnorodnych zajęciach tj. warsztaty plastyczne, techniczne, robótki ręczne, zajęcia sportowe. Organizowane były uroczystości okolicznościowe, wyjazdy do sali zabaw, wycieczki krajoznawcze. Podopieczni mieli również zapewniony posiłek w formie podwieczorku.

7) Zarządzeniem nr 607/24 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 12 grudnia 2024 r. ogłoszono konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym pn. **„Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Bożków – Sołectwo Koszyn”**. W wyniku postępowania wsparto realizację zadania przez Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie „Mali Bożkowiacy” z siedzibą: 57-441 Bożków 89E. W dniu 9 stycznia 2025 r. podpisano z beneficjentem umowę na powierzenie realizacji zadania opiewającą na kwotę 9 000,00 zł z terminem realizacji zadania od 9 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. W ramach realizowanego zadania zorganizowano zajęcia na Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej w miejscowości Bożków – Sołectwo Koszyn, która była czynna 2 razy w tygodniu w wymiarze 6 godzin tygodniowo. W zajęciach świetlicowych uczestniczyło około 20 wychowanków. W ramach zajęć dzieci mogły uczestniczyć w różnorodnych zajęciach tj. warsztaty plastyczne, techniczne, robótki ręczne, zajęcia sportowe. Organizowane były uroczystości okolicznościowe, wyjazdy do sali zabaw, wycieczki krajoznawcze. Podopieczni mieli również zapewniony posiłek w formie podwieczorku.

Wszystkie ww. podmioty przedłożyły sprawozdania z realizacji zadań publicznych, które zostały zweryfikowane i zatwierdzone pod względem merytorycznym i finansowym.

Realizacja zadań publicznych w formie wsparcia

W roku 2024 ogłoszono jeden konkurs na realizację zadania publicznego w formie wsparcia, tj. zarządzeniem nr 603/24 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 12 grudnia 2024 r. ogłoszono konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pn. **„Organizacja dowozu osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Nowa Ruda na zajęcia terapeutyczne do Miejskiego Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowej Rudzie ul. Spacerowa 4 w 2025 r.”** W wyniku postępowania wsparto realizację zadania przez Stowarzyszenie „Nasza nadzieja” Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Organizacja Pożytku Publicznego z siedzibą: 57-402 Nowa Ruda ul. Spacerowa 4. W dniu 9 stycznia 2025 r. podpisano z beneficjentem umowę na wsparcie realizacji zadania. Całkowity koszt zadania publicznego wynosił 90200,00 zł, z czego dotacja z budżetu Gminy Nowa Ruda w kwocie 26 000,00 zł. Termin realizacji zadania: od 9 stycznia do 31 grudnia 2025 r. W ramach realizowanego zadania zorganizowano dojazd mieszkańców Gminy Nowa Ruda na zajęcia terapeutyczne do Miejskiego Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowej Rudzie.

Dotacje udzielone w trybie art. 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie.

W roku 2025 udzielono 2 dotacji celowych w trybie art. 19 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie:

1) W dniu 31 marca 2025 roku podpisano umowę na realizację zadania pn. **„Dokarmianie zwierząt dziko żyjących w okresach niedoboru pożywienia, uprawa poletek zaporowych na terenie obwodu łowieckiego nr 335 mieszczącego się w granicach Gminy Nowa Ruda”**, na kwotę 5 000,00 zł. W ramach realizowanego zadania Koło Łowieckie „Diana” zorganizowało dokarmianie zwierząt w okresach niedoboru pokarmu naturalnego. Zakupiona pasza została rozdysponowana dla zwierzyny (dzikie ptactwo, sarny, jelenie). Zadanie było realizowane przy użyciu środków i wkładu osobowego członków Koła Łowieckiego „Diana”. Zakup karmy pozwolił na zakładanie podsypów oraz pasów zaporowych.

2) W dniu 9 lipca 2025 roku podpisano umowę na realizację zadania pn. **„Razem możemy więcej”**- organizacja półkolonii sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowa Ruda w ramach programu profilaktyczno – wychowawczego, który stanowi kontynuację działań prowadzonych podczas roku szkolnego przez Sweam Team Nowa Ruda oraz gminne placówki oświatowe, na kwotę 10 000,00 zł. W ramach realizowanego zadania zorganizowano półkolonie sportowe dla dzieci i młodzieży. Zajęcia odbywały się w grupach - łącznie w

półkoloniach udział wzięło ponad 50 dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowa Ruda. Zadanie było realizowane w terminie od 21.07 do 31.08.2025.

Dotacje udzielone na realizację zadań z zakresu rozwoju sportu w Gminie Nowa Ruda zgodnie z uchwałą Nr 244/XXXII/12 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 31 grudnia 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego w zakresie rozwoju sportu na terenie Gminy Nowa Ruda.

Ponadto, w 2025 r. udzielono dotacji na realizację zadań z zakresu rozwoju sportu, na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.

1) W dniu 3 lutego 2025 r. podpisano z Klubem Piłkarskim „Słowianin” Wolibórz z siedzibą w Woliborzu, 57-431 Wolibórz umowę na realizację zadania pod nazwą **„Realizacja i upowszechnianie sportu”**. Na realizację tego zadania została udzielona dotacja w wysokości 104 000,00 zł. W ramach realizowanego zadania zakupiono sprzęt i odzież sportową, zostały również sfinansowane koszty związane z udziałem drużyny w rozgrywkach IV i III ligi sekcja piłki nożnej- seniorzy oraz drużyny młodzika, trampkarza i juniora młodszego.

2) W dniu 3 lutego 2025 r. podpisano z Uczniowskim Klubem Sportowym Ludwikowice z siedzibą w Ludwikowicach Kłodzkich ul. Fabryczna 2, umowę na realizację zadania pod nazwą **„Realizacja i upowszechnianie sportu”**. Na realizację tego zadania została udzielona dotacja w wysokości 27 000,00 zł. W ramach realizowanego zadania zakupiono sprzęt i odzież sportową, zostały również sfinansowane koszty związane z udziałem drużyn w rozgrywkach V, IV i III ligi Dolnośląskiego Okręgowego Związku Tenisa Stołowego, oraz zakupiono sprzęt i sfinansowano koszty związane ze startem dzieci i młodzieży w ramach sekcji kolarskiej.

3) W dniu 3 lutego 2025 r. podpisano z Uczniowskim Klubem Sportowym Akademia Piłkarska „DZIECI ŚLĄSKA” z siedzibą w miejscowości Wilcza 45, umowę na realizację zadania pod nazwą **„Rozwój sportu na terenie Gminy Nowa Ruda”**. Na realizację tego zadania została udzielona dotacja w wysokości 12 000,00 zł. W ramach realizowanego zadania zakupiono sprzęt i odzież sportową, zostały również sfinansowane koszty związane z funkcjonowaniem klubu sekcja piłki nożnej grupa Żak i Orlik.

4) W dniu 3 lutego 2025 r. podpisano z Klubem Sportowym Ludwikowice z siedzibą w Ludwikowicach Kłodzkich ul. Fabryczna 9, umowę na realizację zadania pod nazwą **„Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej”**. Na realizację tego zadania została udzielona dotacja w wysokości 23 000,00 zł. W ramach realizowanego zadania zakupiono

sprzęt i odzież sportową, zostały również sfinansowane koszty związane z udziałem drużyny w rozgrywkach B klasy sekcja piłki nożnej- seniorzy oraz grup młodzieżowych.

5) W dniu 3 lutego 2025 r. podpisano z Ludowym Zespołem Sportowym Burza Dzikowiec z siedzibą w miejscowości Dzikowiec 143 umowę na realizację zadania pod nazwą „**Rozwój kultury fizycznej i sportu na terenie wsi Dzikowiec**”. Na realizację tego zadania została udzielona dotacja w wysokości 24 000,00 zł. W ramach realizowanego zadania zakupiono sprzęt i odzież sportową, zostały również sfinansowane koszty związane z udziałem drużyny w rozgrywkach klasy A sekcja piłki nożnej - seniorzy oraz drużyn młodzieżowych.

Wszystkie ww. podmioty przedłożyły sprawozdania z realizacji zadań, które zostały zweryfikowane i zatwierdzone pod względem merytorycznym i finansowym.

[Dotacja na podstawie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych](#)

Ponadto, na podstawie art. 32 ust.5 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 244) udzielono w roku 2025 dotacji dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Nowej Wsi Kłodzkiej na zadanie „Zakup średniego samochodu pożarniczego dla OSP w Nowej Wsi Kłodzkiej”. W dniu 10 października 2025 roku podpisano umowę na realizację zadania na ogólną kwotę 1 350 000,00 zł, z czego kwota w wysokości 700 000,00 zł stanowiły środki z budżetu Gminy Nowa Ruda.

Luty 2025 r., uroczyste podsumowanie działalności stowarzyszeń i klubów sportowych

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2025

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przebiegała zgodnie z przyjętym przez Radę Gminy Nowa Ruda uchwałą nr 71/X/24 z dnia 30 grudnia 2024 Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nowa Ruda na 2025 rok.

Zadania ujęte w tym programie stanowiły ważny i trwały element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia, realizowany na terenie naszej gminy. Do działań związanych z profilaktyką w sensie ustawowym zaliczono działania promujące zdrowie, leczenie oraz pomoc rodzinom w radzeniu sobie z alkoholizmem. Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie były środki finansowe z budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wykonanie dochodów budżetowych Gminy Nowa Ruda za 2025 r. dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie wyniosło 270 737,37, co stanowi 92,94 % planu.

Realizatorem Programu był Referat Oświaty i Spraw Społecznych. Współpracował on z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), szkołami z terenu gminy, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji w Nowej Rudzie, Miejsko-Gminnym Punktem Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt”, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy.

Głównym celem programu było ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Nowa Ruda - w szczególności przez osoby niepełnoletnie oraz prowadzenie działań profilaktycznych i terapeutycznych.

Do celów szczegółowych zaliczono:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym

prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych,

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i psychologicznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

- zmniejszenie zagrożenia występowania uzależnień wśród dzieci i młodzieży,

- zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,

- finansowanie zadań realizowanych przez specjalistyczne i opiekuńcze placówki wsparcia dziennego,

- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy.

Powyższe cele zrealizowane zostały poprzez zadania własne i rekomendowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, takie jak m.in. prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży w trzech funkcjonujących na terenie gminy świetlicach profilaktyczno-wychowawczych (do których rocznie uczęszcza ok. 120 dzieci), dyżury psychologów oraz zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych.

[Polityka senioralna w Gminie Nowa Ruda](#)

W 2025 r. dokumentem wskazującym na kierunki działań w stosunku do seniorów zamieszkujących tereny Gminy Nowa Ruda była Polityka Senioralna Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2027, przyjęta uchwałą nr 359/LII/22 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 23 listopada 2022

r. Odpowiadając na założenia przyjęte w dokumencie, w 2025 r. realizowano m.in. następujące działania:

- podjęto uchwałę Rady Gminy dotyczącą realizacji Korpusu Wsparcia Seniorów. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Jednym z elementów programu było zapewnienie całodobowej teleopieki dla seniorów za pośrednictwem tzw. opasek bezpieczeństwa, wyposażonych w funkcje: przycisk bezpieczeństwa, sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące puls i saturację. Opaska bezpieczeństwa jest połączona z usługą operatora pomocy. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia, wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą,
- wspierano działalność Gminnego Klubu Seniora w Jugowie, gdzie seniorzy od poniedziałku do piątku (w godzinach dostosowanych do potrzeb i możliwości uczestników) mogą brać udział w zajęciach kulturalno-oświatowych, wycieczkach, wykładach, czy zabawach. Seniorzy swoją obecnością wspierają lokalne imprezy (np. udział w jarmarku świątecznym, dożynkach, obchodach Dnia Seniora),
- podejmowano działania w zakresie aktywności społecznej – seniorzy mieli możliwość zaangażowania się w działalność klubów seniora lub kół gospodyń wiejskich z terenu gminy. Korzystali także z oferty Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda. Brali udział w takich projektach jak: „Kultura bez granic”, czy „Blżej tradycji, bliżej siebie”, integrując się z seniorami z Czech.

W 2019 r. w Gminie Nowa Ruda powołano organ doradczy, inicjatywny i konsultacyjny dla władz Gminy Nowa Ruda oraz integracyjny, wspierający i aktywizujący udział osób starszych w życiu społeczności lokalnej Gminy Nowa Ruda – tj. Radę Seniorów Gminy Nowa Ruda. Obostrzenia i obawy seniorów związane z pandemią koronawirusa (2020-2022), a także szeroka oferta innych możliwości realizowania zamierzeń senioralnych spowodowały jednak,

że Gminna Rada Seniorów nie pełniła przypisanej sobie roli i odbyła tylko jedno posiedzenie. Wybór nowej Rady Seniorów w kadencji odpowiadającej kadencji Rady Gminy (2024-2029) zakończył się niepowodzeniem. W związku z powyższym w 2025 r. wprowadzono zmianę uchwały nr 120/XIII/19 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie utworzenia Rady Seniorów Gminy Nowa Ruda stanowiącą, że w sytuacji braku skutecznego wyboru kandydatów na członków Rady Seniorów ponowne wybory do Rady przeprowadza się w kolejnej kadencji Rady Gminy.

Gminny program opieki nad zwierzętami

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowa Ruda w 2025 został przyjęty uchwałą nr 100/XII/25 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowa Ruda w 2025 roku.

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 ze zm.) w programie ujęto w szczególności:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W celu zapewnienia bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Nowa Ruda miejsca w schronisku dla zwierząt Gmina Nowa Ruda zawarła umowę z Fundacją Pod Psią Gwiazdą z/s przy ul. Henryka Sienkiewicza 12, 57 - 320 Polanica - Zdrój – zwaną dalej „Fundacją” prowadzącą Schronisko dla Zwierząt w Kłodzku przy ul. Półwiejskiej 20, 57 - 300 Kłodzko.

W 2025 roku wydatkowano na ten cel łączną kwotę brutto 24 600,00 zł umieszczając w schronisku 9 psów, w tym 3 szczeniaki.

W celu realizacji zadań z zakresu opieki weterynaryjnej dotyczącej zwierząt bezdomnych Gmina Nowa Ruda zawarła umowę z lekarzem weterynarii – Panem Kazimierzem Opielą. Usługi weterynaryjne dotyczyły w szczególności:

- 1) wykonania zabiegów sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących oraz zapewnienie zwierzęciu opieki pooperacyjnej po wykonaniu zabiegu,
- 2) zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej, w przypadkach zdarzeń drogowych i losowych z udziałem zwierząt wymagających interwencji medycznej wraz z dojazdem, obejmujące wykonanie zabiegów ratujących życie oraz długotrwałe leczenie zwierząt,
- 3) udzielenia pomocy zwierzęciu poszkodowanemu w zdarzeniu drogowymi losowym przez wykonanie niezbędnych zabiegów ratujących życie lub zdrowie,
- 4) opieki nad bezdomnym zwierzęciem do czasu odebrania go przez podmiot odpowiedzialny za umieszczanie zwierząt w Schronisku dla Zwierząt Bezdomnych.

Mając powyższe na uwadze w roku 2025 na realizację zadań związanych z opieką nad zwierzętami (umowa z lekarzem weterynarii) wydatkowano kwotę brutto 18 640,00 zł.

W celu sprawowania opieki nad kotami wolno żyjącymi poprzez dokarmianie tych zwierząt, Gmina Nowa Ruda zawarła umowę na sprzedaż i dystrybucję karmy dla kotów wolno żyjących wydawanej na rzecz społecznych opiekunów (karmicieli) kotów wolno żyjących z terenu Gminy Nowa Ruda z umową z lekarzem weterynarii – Panem Kazimierzem Opielą. W 2025 roku na ww. zadanie wydatkowano kwotę brutto 8 700,00 zł.

[Gminny Program Opieki nad Zabytkami i udzielanie dotacji na prace konserwatorskie](#)
W dniu 27 lutego 2025 r. Rada Gminy Nowa Ruda uchwałą nr 86/XII/25 przyjęła „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Nowa Ruda na lata 2024 – 2027”. Obowiązek sporządzenia programu wynika z art. 87 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Nadrzędnym celem programu jest ukierunkowanie działań samorządu gminnego na poprawę stanu zachowania i utrzymania zasobów dziedzictwa kulturowego gminy. W Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Nowa Ruda figurują zabytki położone w Bartnicy, Bożkowie, Czerwieńczycach, Dzikowcu, Jugowie, Krajanowie, Ludwikowicach Kłodzkich, Nowej Wsi Kłodzkiej, Przygórzu, Sokolcu, Sokolicy, Świerkach, Włodowicach i Woliborzu. Należą do nich m.in. zespoły kościelne w Bożkowie (z XVII w.), Czerwieńczycach (z XV w.),

w Dzikowcu (z XV w.), zespół pałacowo-folwarczny w Bożkowie (pałac z 1570 r. z założeniami parkowo-ogrodowymi), zespół dworski w Dzikowcu z 2 poł. XVII w., liczne kapliczki, przepusty, tunele i wiadukty kolejowe (np. nad drogą Jugów-Nowa Ruda i nad drogą Wałbrzych-Nowa Ruda).

Realizowano również zadania w ramach podjętej w 2023 r. uchwały nr 463/LXVI/23 z 30 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie Gminy Nowa Ruda z udziałem środków z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Zgodnie z uchwałą, dotacje w ramach budżetu Gminy Nowa Ruda były udzielane w latach 2024-2025 i dotyczyły następujących podmiotów:

Lp.	Podmiot wnioskujący	Nazwa zadania	Kwota dotacji	Przewidywany termin zakończenia zadania
1.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. św. Ap. Piotra i Pawła w Bożkowie	„Konserwacja 14 Obrazów stacji Drogi Krzyżowej w kościele pw. Św. Bartłomieja w Czerwieńczycach”	150 000,00 zł	15.12.2025
2.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. św. Marcina w Dzikowcu	Konserwacja zabytkowych elementów wyposażenia wnętrza kościoła parafialnego pw. Św. Marcina w Dzikowcu i kościoła filialnego pw. Św. Jakuba w Woliborzu	200 000,00 zł	10.03.2025
3.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. św. Katarzyny w Jugowie	„Malowanie i odnowa prezbiterium w kościele parafialnym pw. Św. Katarzyny w Jugowie”	200 000,00 zł	31.03.2024
4.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. św. Mikołaja w Świerkach	„Konserwacja i Restauracja Ołtarza Boczego P.W Dzieciątka Jezus w Krajanowie	125 900,00 zł	15.11.2024
5.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich	Remont Murów przy Kościele i Cmentarzu p.w. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich	181 011,06 zł	31.03.2025

6.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. św. AP. Piotra i Pawła w Srebrnej Górze	Remont dachu w kościele Rzymskokatolickim Pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Nowej Wsi Kłodzkiej”	150 000,00 zł	31.05.2025
7.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich	Remont kruchty przy kościele p.w. św. Michała Archanioła w Ludwikowicach Kłodzkich	49 000,00 zł	31.05.2024
8.		Remont pokrycia dachowego w mieszkalnym budynku zabytkowym w miejscowości 57-400 Włodowice	294 000,00 zł	31.12.2025

W roku 2025 przekazano i rozliczono kwotę 682 786,72 zł, z czego wartość 679 183,32 zł stanowiła dotacja przekazana w ramach środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

[Wieloletni program gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym](#)

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2027 został przyjęty uchwałą nr 375/LIV/22 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 28 grudnia 2022 r. Jego zasadniczym celem jest - zgodnie z art.4 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725) – tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

Liczba i powierzchnia budynków mieszkalnych wchodzących w skład mienia komunalnego stanowiących 100% własności Gminy Nowa Ruda według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku przedstawia się następująco:

Liczba budynków	Powierzchnia lokali 14.645,27 m²	Liczba lokali 284
Liczba budynków mieszkalnych - 53	Lokale mieszkalne i socjalne 14.462,32 m ² Lokali użytkowych 182,95 m ²	Lokale mieszkalne 281 lokale użytkowe 3

Liczba i powierzchnia budynków mieszkalnych będących wspólnotami mieszkaniowymi, w których Gmina Nowa Ruda posiada udziały stan na 31 grudnia 2025 roku wynosi:

Liczba budynków mieszkalnych	Powierzchnia 18.157,80 m²	Ilość lokali 399
131	Lokale mieszkalne i socjalne 16.546,22 m ² Lokale użytkowe 1.611,58 m ²	Lokale mieszkalne 374 lokale użytkowe 25

Stan większości budynków komunalnych i budynków wspólnot mieszkaniowych jest w dalszym ciągu niezadawalający. Powodem złej jakości budynków jest ich wiek (wszystkie budynki pochodzą z okresu przedwojennego).

Rok 2025 wymagał zatem realizacji wielu zadań inwestycyjnych, jak i remontów bieżących.

W 2025 roku Gmina Nowa Ruda dokonywała inwestycji w zasób mieszkaniowy i w tym celu wydatkowała kwotę w wysokości 456 309,02 zł z przeznaczeniem na:

1. Modernizację przestarzałych instalacji wodnych i kanalizacyjnych oraz podłączenie do przydomowych oczyszczalni – łączna kwota 80 035,00 zł.
2. Modernizację przestarzałych instalacji elektrycznych – łączna kwota 168 421,00 zł.
3. Wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz schodowej – łączna kwota 93 784,61 zł.
4. Modernizację dachów, kominów na budynkach komunalnych, w tym montaż wkładu kominowego oraz modernizację rynien i rur spustowych - łączna kwota 27 332,29 zł.
5. Modernizację systemu ogrzewania – łączna kwota 25 524,00 zł.

6. Modernizację łazienek i lokali w miejscowości – łączna kwota 36 612,00 zł.
7. Dokumentację termomodernizacyjną dla budynku Nowa Wieś 95– koszt to 43 600,00 zł.

Pomimo osiągnięcia poprawy w tym zakresie, potrzeby związane z remontami i modernizacjami są w dalszym ciągu bardzo duże i wymagają większych nakładów, niż dochody uzyskane tytułem wniesionych opłat czynszowych. Należy dodać, że zgodnie z informacją zawartą w sprawozdaniu finansowym gminy za 2025 r., w ramach zaległości czynszowych gmina posiada ponad 4 mln należności. Dochodzenie kwot nie jest proste, lecz gmina stara się korzystać ze środków prawnych takich jak uzyskiwanie nakazów zapłaty i przekazywanie spraw do komornika.

Wychodząc naprzeciw społecznym oczekiwaniom dotyczącym budowy nowych mieszkań, Gmina Nowa Ruda stała się udziałowcem spółki pod firmą SIM Sudety spółka z o.o. z siedzibą w Kłodzku, której udziałowcem jest także Krajowy Zasób Nieruchomości. Podstawowym celem gospodarczym spółki jest budowanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 527). W 2025 r. trwały procedury związane z naborem najemców oraz uzyskaniem środków z Funduszu Dopłat na budowę mieszkań na os. Porzeczkowym w Bożkowie. Spółka zakłada budowę w Bożkowie kompleksu mieszkaniowego składającego się z 28 mieszkań z wykorzystaniem pomp ciepła i paneli fotowoltaicznych. W ocenie Gminy, budowa takich mieszkań będzie szansą dla osób, które stać na comiesięczną zapłatę czynszu, a które nie spełniają warunków do uzyskania kredytu mieszkaniowego; jak również okazją do zatrzymania na terenie Gminy młodych mieszkańców.

Lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy zajmują się zarządcy², którzy wykonują obowiązki w odniesieniu do 184 budynków, w tym w 53 budynków

² W przypadku 3 budynków komunalnych, Gmina Nowa Ruda sama wypełnia obowiązki zarządcy.

stanowiących w 100% własność Gminy Nowa Ruda i w 131 budynkach wspólnot mieszkaniowych, w których znajdują się lokale należące do gminy.

Zarządca	Budynki komunalne	Wspólnoty mieszkaniowe
NTBS Sp. z o.o.	50	121
Sezam S.C.	-	1
G.P. Walczak Spółka Jawna	-	1
ZAN Sp. z o.o.	-	6
"ZARZĄDCA" Agnieszka Gmyz	-	2
Gmina Nowa Ruda	3	-
Razem	53	131

Podsumowanie

W 2025 roku Gmina Nowa Ruda konsekwentnie realizowała działania służące poprawie jakości życia mieszkańców, rozwojowi infrastruktury oraz wzmocnieniu potencjału społecznego i gospodarczego gminy. Miniony rok był okresem intensywnych inwestycji, skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych oraz realizacji licznych projektów społecznych, edukacyjnych i kulturalnych. Do najważniejszych przedsięwzięć inwestycyjnych należała budowa nowoczesnej hali sportowej w Ludwikowicach Kłodzkich, realizacja termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, modernizacja infrastruktury drogowej, rozwój zaplecza sportowo-rekreacyjnego oraz inwestycje związane z ochroną środowiska, w tym budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina skutecznie pozyskiwała środki zewnętrzne, dzięki którym możliwe było sfinansowanie znaczącej części realizowanych zadań.

Równolegle prowadzono działania wspierające rozwój społeczny i edukacyjny mieszkańców. Realizowano projekty skierowane do dzieci i młodzieży, programy zwiększające dostępność usług publicznych, przedsięwzięcia związane z cyberbezpieczeństwem oraz inicjatywy międzynarodowe w ramach programu Erasmus+. Istotnym elementem działalności samorządu było także wspieranie Ochotniczych Straży Pożarnych, organizacji społecznych, klubów sportowych oraz działalności kulturalnej.

W 2025 roku gmina kontynuowała również rozwój lokalnej infrastruktury społecznej i komunikacyjnej, uruchamiając komunikację gminną oraz rozwijając bazę oświatową. Ważną rolę odegrały środki przekazywane w ramach Funduszu Sołectkiego, dzięki którym realizowano liczne inicjatywy odpowiadające na potrzeby mieszkańców poszczególnych miejscowości.

Podejmowane działania potwierdzają, że Gmina Nowa Ruda rozwija się w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, skutecznie wykorzystując dostępne środki finansowe oraz współpracę z mieszkańcami, organizacjami społecznymi i partnerami instytucjonalnymi. Realizacja inwestycji i projektów w 2025 roku stanowi solidną podstawę dla dalszego rozwoju gminy oraz podnoszenia jakości życia lokalnej społeczności.